

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Rapport

Statens resultaträkning,
balansräkning och
finansieringsanalys m.m.

– del av ESV:s underlag för årsredovisning för staten 2019

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2020-03-13

Dnr: 2020-00224

ESV-nr: 2020:17

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Lena Malmqvist

Förord

Ekonomistyrningsverket (ESV) överlämnar årligen underlag till årsredovisning för staten till regeringen i enlighet med 2 § förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten. Enligt 3 § består Ekonomistyrningsverkets underlag av sex olika delar, varav denna rapport innehåller tre:

- en resultaträkning, en balansräkning, en finansieringsanalys och noter
- en redovisning av utveckling av statsskulden
- en resultaträkning och en balansräkning avseende EU-medel samt en kassamässig redovisning av anslag och inkomstitlar avseende in- och utbetalningar till och från Europeiska unionen.

Denna rapport innehåller även, mot bakgrund av 23 § förordningen om underlag för årsredovisning för staten, en förteckning över de myndigheter som ingår i den statliga redovisningsorganisationen och därmed i de konsoliderade finansiella dokumenten samt en ordlista.

I en annan rapport lämnar ESV samtidigt de återstående tre delarna av underlaget till statens årsredovisning, i enlighet med förordningen. De är en uppföljning av utfallet av utgiftstaket för staten, uppgifter om utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt av statens lånebehov och slutligen en redovisning av hur bemyndiganden utnyttjas.

Rapporten Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m. har utarbetats av experterna Curt Johansson och Anne-Marie Ögren, utredarna Christina Bergström, Anna Castwall, Joulia Cerón, Leticia Velasquez Diaz, Carina Franzén, Susanne Holmer, Ingemar Härneskog, Matts Karlson, Heidi Söderström Laag, Lars Nordkvist, Åsa Råberg och Johan Svensson.

Stockholm
2020-03-13

Clas Olsson
Generaldirektör

Lena Malmqvist
Chef enhet Statsredovisningen

Innehåll

Förord	3
1 Sammanfattning	5
2 Inledning	6
2.1 Olika avgränsningar av staten	7
2.2 Kvalitetsgranskning av årsredovisningen för staten.....	7
3 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys	8
3.1 Resultaträkning.....	8
3.2 Balansräkning	18
3.3 Finansieringsanalys	24
3.4 Samband mellan resultaträkningen och utfallet på statens budget.....	27
4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar	29
4.1 Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning.....	29
4.2 Redovisningsprinciper för statens budget.....	43
4.3 Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget.....	44
5 Noter	46
5.1 Noter till resultaträkningen	46
5.2 Noter till balansräkningen	89
5.3 Noter till finansieringsanalysen	151
6 Utveckling av statsskulden	158
6.1 Definition av statsskulden	159
6.2 Statsskuldens fördelning och löptid	159
6.3 Statsskuldens kostnader.....	164
7 Resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning avseende EU-medel	166
7.1 Redovisning av samtliga EU-medel.....	169
7.2 Räkenskapssammanställning av EU-medel	173
7.3 Uppskattad felnivå i EU programmen 2016–2019	178
Bilaga 1 Ordlista	180
Bilaga 2 Statliga myndigheter	196

1 Sammanfattning

Statens resultaträkning för 2019 visar ett överskott på 111 miljarder kronor, vilket är ca 4 miljarder kronor högre än 2018 (107 miljarder kronor).

Skatteintäkterna uppgick till 1 382 miljarder kronor vilket är en ökning med 19 miljarder kronor jämfört med föregående år. *Transfereringskostnaderna* uppgick totalt till 1 131 miljarder kronor vilket är en ökning med 31 miljarder kronor varav transfereringar till hushåll uppvisade den största ökningen med 16 miljarder kronor. Transfereringar till företag ökade med 8 miljarder kronor och transfereringar till kommuner med 6 miljarder kronor. *Kostnaderna för statens egen verksamhet* uppgick till 286 miljarder kronor. Det är en ökning med 6 miljarder kronor vilket i huvudsak förklaras av ökade löne- och pensionskostnader.

Resultat från andelar i hel- och delägda företag uppgick till 43 miljarder kronor vilket är en ökning med 10 miljarder kronor. Det är resultat från Vattenfall AB, LKAB samt Telia Company AB som främst förklarar ökningen. *Nettokostnaden för statsskulden* minskade med 6 miljarder kronor jämfört med föregående år och uppgick till knappt 14 miljarder kronor.

Statens materiella anläggningstillgångar ökade med 31 miljarder kronor av vilka pågående nyanläggningar uppvisar den största ökningen med 16 miljarder kronor i första hand inom Trafikverkets ansvarsområde. *Beredskapstillgångar* ökade med 9 miljarder kronor. *Andelar i hel- och delägda företag* ökade med 22 miljarder kronor med anledning av ökade vinster hos flera statliga bolag. *Andra långfristiga värdepappersinnehav* ökade med 12 miljarder kronor till följd av ändrad placeringsinriktning hos Kärnavfallsfonden. *Statens utlåning* minskade med 58 miljarder kronor vilket främst avser en lägre fordran på Riksbanken för utlåning i US dollar och euro. *Kortfristiga fordringar* minskade med 30 miljarder kronor vilket främst förklaras av en minskad affärsdagsredovisning av Riksgäldskontoret. *Kortfristiga placeringar i värdepapper och andelar* minskade med 19 miljarder kronor vilket avser Riksgäldskontorets affärer, s.k. repor, i egna statspapper.

Statens nettoförmögenhet uppgick till 75 miljarder kronor vid utgången av 2019. Det är en ökning med 93 miljarder kronor jämfört med 2018 då nettoförmögenheten var -18 miljarder kronor. Nettoförmögenheten har därmed övergått från att vara negativ till att vara positiv. *Statens fonder* ökade med 13 miljarder kronor och *Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser* ökade med 19 miljarder kronor. *Statsskulden* minskade med 143 miljarder kronor. Det är både lån i svenska kronor och utländsk valuta som har minskat.

Det ekonomiska utfallet och ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys med noter.

2 Inledning

Regeringen ska varje år senast den 15 april året efter budgetåret lämna en årsredovisning för staten till riksdagen.

Årsredovisningen för staten upprättas enligt bestämmelserna i 10 kap. budgetlagen (2011:203) och grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar. Dessa upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Ekonomistyrningsverket (ESV) lämnar varje år sedan 1993/94 underlag till årsredovisning för staten till regeringen. Denna skrivelse innehåller underlag till de i budgetlagen nämnda resultat- och balansräkningarna samt finansieringsanalysen. Utöver dessa finansiella dokument innehåller detta underlag en redovisning av utvecklingen av statsskulden, en resultaträkning, en balansräkning och en kassamässig redovisning av EU-medel i enlighet med bestämmelserna i förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

ESV lämnar samtidigt underlag till andra delar av årsredovisningen, främst redovisningen av det slutliga utfallet för statens budget, i en annan skrivelse till regeringen.

Hur staten ska avgränsas i den konsoliderade resultat- och balansräkningen framgår i grunden av budgetlagen och har preciserats i förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten. Den konsoliderade redovisningen i årsredovisningen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen. Dessutom ingår Riksbankens grundfond som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken och AP-fonderna ingår dock inte. Inte heller ingår premiepensionssystemets tillgångar och skulder med dess avkastning i konsolideringen.

Redovisningen omfattar all verksamhet i de ingående organisationerna oavsett finansiering och baseras på information som de statliga myndigheterna och affärsverken lämnar till statsredovisningen och information som presenteras i myndigheternas årsredovisningar. I fall där informationen inte varit tillräcklig har kompletterande information inhämtats. Underlaget har kompletterats med ekonomiska händelser som inte har redovisats av myndigheterna, framför allt beräkningar av skatteintäkter som ännu inte har debiterats.

Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor utsträckning som möjligt hålls oförändrade över tiden. En utveckling av den

statliga redovisningen sker dock fortlöpande. Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnittet 4. Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Resultaträkningen ger underlag för bedömning av statens samlade inflöde och förbrukning av resurser. Värdet av statens tillgångar och skulder per den 31 december 2019 redovisas i balansräkningen. Finansieringsanalysen visar statens betalningsflöden. I skrivelsen jämförs utfallet för 2019 i resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalys och noter med utfallet för 2018.

2.1 Olika avgränsningar av staten

Statens ekonomiska utfall redovisas utifrån olika utgångspunkter beroende på att informationen har olika syften. Avgränsningen av staten kan därmed variera. Ett annat skäl till skillnader mellan olika redovisningar är att olika principer tillämpas i räkenskaperna och i statens budget. Beroende på utgångspunkt kan en enskild ekonomisk händelse få delvis olika konsekvenser och utfallet kan därmed skilja sig åt mellan redovisningarna.

Informationen om det ekonomiska utfallet i staten utgör även underlag för nationalräkenskaperna, som är en statistisk sammanställning i kontoform över den samlade svenska ekonomin. Nationalräkenskapernas avgränsning av staten utgår från definitioner etc. som följer rekommendationer från FN samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i europeiska unionen. Nationalräkenskapernas avgränsning skiljer sig från årsredovisningen bl.a. genom att affärsverken inte ingår i dess avgränsning av staten.

2.2 Kvalitetsgranskning av årsredovisningen för staten

En granskning av kvaliteten i årsredovisningen för staten sker dels genom Riksrevisionens årliga revision av myndigheterna och deras årsredovisningar, vilka ligger till grund för resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalysen samt utfallet på statens budget, dels myndighetsledningarnas intygande om att myndighetens årsredovisning ger en rättvisande bild.

En kvalitetskontroll sker även genom etablerade kvalitetssäkringsrutiner och arbetsprocesser i samband med Ekonomistyrningsverkets konsolideringsarbete och genom Finansdepartementets arbete med att producera skrivelsen. Kvalitetssäkringen innefattar bl.a. kontroller av att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar, formella kontroller, motpartsavstämning av mellanhavanden mellan myndigheter, rimlighetskontroller och analys av poster samt dokumenterade metoder för de beräkningar och förutsättningar som gäller för konsolideringsarbetet.

3 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

I resultaträkningen redovisas de totala konsoliderade intäkterna och kostnaderna för de myndigheter som ingår i årsredovisningen.

Konsolideringen innebär att transaktioner mellan myndigheter, t.ex. arbetsgivaravgifter för statligt anställda och bidrag mellan myndigheter elimineras i resultaträkningen och att fordringar och skulder mellan myndigheter elimineras i balansräkningen.

Redovisningsprinciper och förutsättningar beskrivs i kapitel 4. Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

3.1 Resultaträkning

111 miljarder kronor i överskott

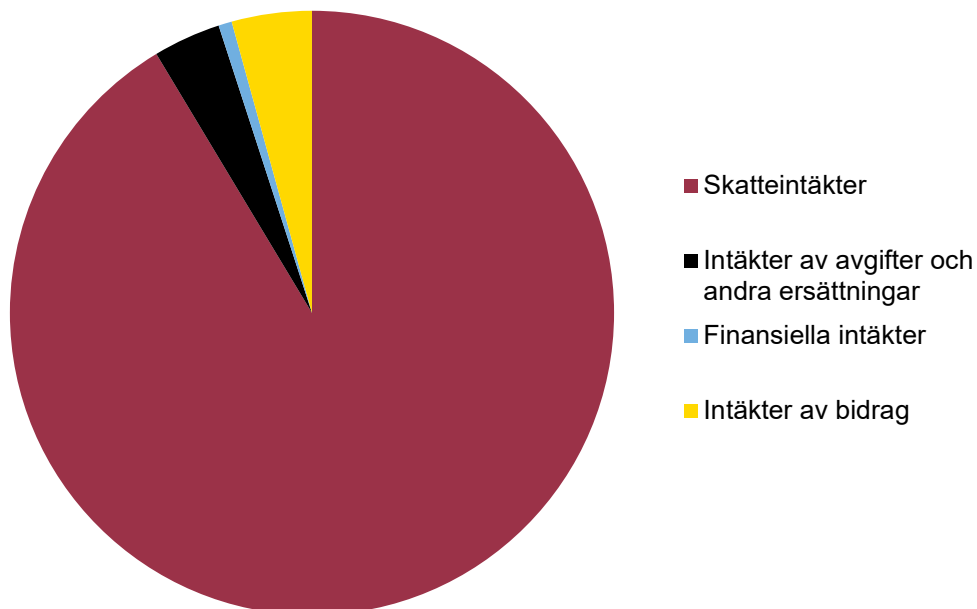
Resultaträkningen för 2019 visar ett överskott om 111 miljarder kronor, vilket är ca 4 miljarder kronor högre än 2018 (107 miljarder kronor). Skatteintäkterna ökade med 19 miljarder kronor samtidigt som transfereringskostnaderna ökade med 31 miljarder kronor och kostnader för statens egen verksamhet ökade med 6 miljarder kronor jämfört med föregående år. Nettoförändringen före resultat från andelar och finansiella poster jämfört med 2018 minskade med ca 16 miljarder kronor. Resultat från andelar i hel- och delägda företag ökade med 10 miljarder kronor och en minskad nettokostnad för statskulden med 6 miljarder kronor bidrog tillsammans med förändringen av övriga poster i resultaträkningen sammantaget till att överskottet ökade med ca 4 miljarder kronor.

Resultaträkning*Miljoner kronor*

Intäkter	Not	2019	2018
Skatteintäkter	1	1 382 134	1 363 480
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	59 868	57 283
Intäkter av bidrag	3	59 842	58 939
Summa intäkter		1 501 844	1 479 702
Kostnader			
Transfereringar m.m.			
Transfereringar till hushåll	4	-673 842	-657 731
Transfereringar till företag	4	-69 927	-62 059
Transfereringar till kommuner	4	-307 621	-301 274
Transfereringar till utlandet	4	-79 567	-78 470
Avsättning till/upplösning av fonder	5	-13 181	-12 786
Summa transfereringar m.m.		-1 144 138	-1 112 320
Statens egen verksamhet			
Kostnader för personal	6	-139 592	-133 946
Kostnader för lokaler	7	-22 351	-21 847
Vissa garanti- och kreditkostnader	8	-374	-668
Övriga driftkostnader	9	-93 424	-94 007
Avskrivningar och nedskrivningar	10	-30 321	-29 318
Summa statens egen verksamhet		-286 062	-279 786
Summa kostnader		-1 430 200	-1 392 106
Saldo före resultat från andelar och finansiella poster		71 644	87 597
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	11	42 510	32 967
Finansiella intäkter och kostnader			
Nettokostnad för statsskulden	12	-13 565	-19 860
Övriga finansiella intäkter	13	12 431	10 728
Övriga finansiella kostnader	14	-1 618	-4 325
Summa finansiella poster		-2 752	-13 457
Årets överskott		111 402	107 107

Intäkter

Diagram Statens intäkter

Statens skatteintäkter uppgick till 1 382 miljarder kronor vilket motsvarar 91 procent av statens totala intäkter. Skatteintäkterna ökade med 19 miljarder kronor (1,4 procent) jämfört med 2018.

Ökade skatteintäkter till kommunerna

De direkta skatterna på arbete, nettot av inkomstskatter, allmän pensionsavgift och skattereduktioner, ökade med 5 miljarder kronor jämfört med 2018. Kommunernas skatteintäkter ökade med 23 miljarder kronor medan statens intäkter minskade med 18 miljarder kronor. De indirekta skatterna på arbete ökade med 18 miljarder kronor, vilket är en betydligt lägre ökningstakt jämfört året innan. Den lägre ökningstakten förklaras av att arbetade timmar minskat.

Oförändrade intäkter av skatt på kapital för hushåll

Hushållens kapitalskatter uppgick till 68 miljarder kronor vilket i princip är oförändrat jämfört med 2018. Både utdelningsinkomsterna och ränteutgifterna ökade medan kapitalvinsterna var oförändrade.

Högre intäkter av skatt på företagsvinster

Skatt på företagsvinster ökade med 13 miljarder kronor eller 9,9 procent jämfört med en ökning om 4,6 procent 2018. Den lägre ökningstakten 2018 förklaras av att den utländskt avräknade skatten var ovanligt stor detta år.

Svag ökning av intäkterna från mervärdesskatt

Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade endast med 16 miljarder kronor jämfört med 25 miljarder kronor året innan. Det är intäkterna från mervärdesskatt och energiskatt som förklarar den svagare ökningen.

Intäkter av skatt från spelverksamhet ökade

Intäkterna från skatt på spel uppgick till 6 miljarder kronor jämfört med drygt 4 miljarder kronor 2018 vilket innebär en ökning med 2 miljarder kronor.

Avgiften till public service

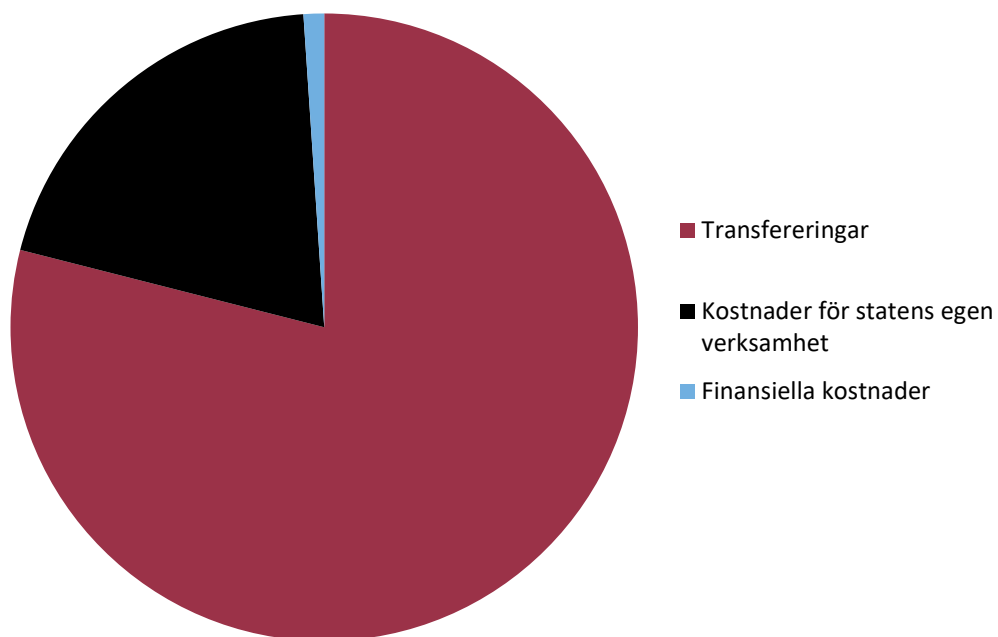
Från och med 2019 finansieras public service med en skatt. Sammantaget uppgår skatteintäkterna till 9 miljarder kronor.

Mindre AP-fondsmedel till staten

Av intäkter av bidrag minskade Allmänna pensionsfondens (AP-fonden) nettobidrag till staten med 1 miljard kronor. Medel för utbetalda pensioner som hämtas från AP-fonderna ökade med 10 miljarder kronor, medan avgifterna som tillförs AP-fonderna för att finansiera pensionerna ökade med 11 miljarder vilket förklarar det minskade nettobidraget från AP-fonderna.

Kostnader

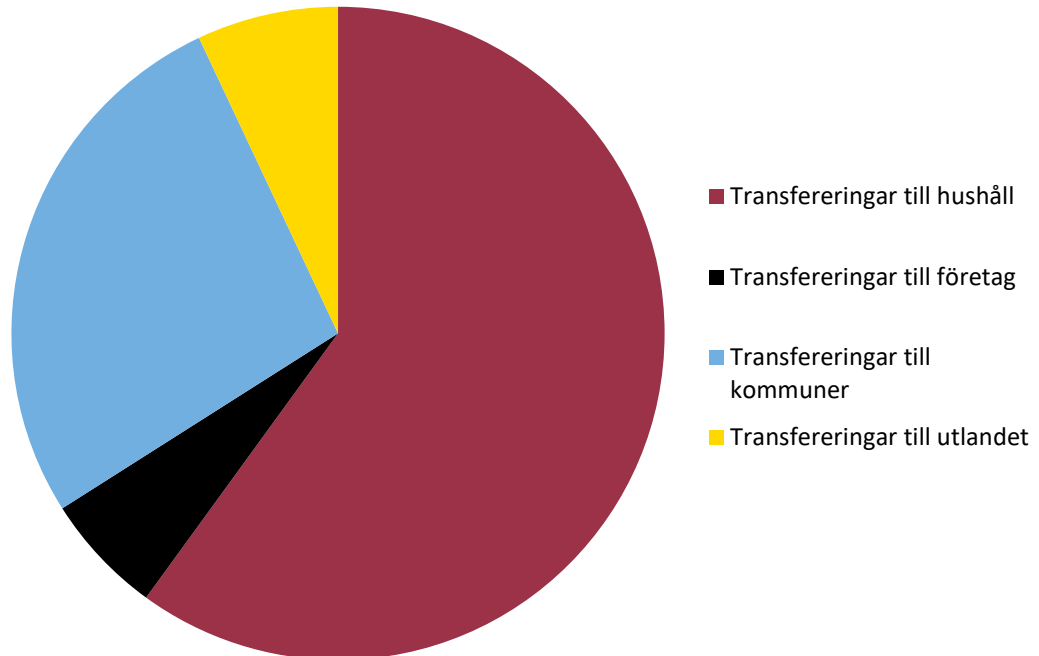
Diagram Statens kostnader

Av statens kostnader utgjorde 79 procent transfereringar där den största delen gick till hushåll. Kostnaderna för statens egen verksamhet utgjorde 20 procent och nettokostnaden för statsskulden och övriga finansiella kostnader 1 procent.

Transfereringar

Diagram Transfereringar per sektor

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade med 31 miljarder kronor mellan 2019 och 2018.

Transfereringar till hushåll

Transfereringarna till hushåll ökade med 16 miljarder kronor under 2019.

De transfereringar som redovisas är utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet finns med bland transfereringar till hushållssektorn men redovisas separat. Nettoöverföringen till premiepensionssystemet var 33 miljarder kronor 2019, vilket var knappt 1 miljard kronor högre än 2018.

Högre pensionskostnader

Transfereringar till hushåll inom socialförsäkringen ökade med 13 miljarder kronor netto. Kostnaderna för ålderspensioner ökade med 10 miljarder kronor.

Premiepensionerna ökade med knappt 2 miljarder kronor och bostadstillägget ökade med 1 miljard kronor.

Något ökad kostnad för sjukpenning

Kostnaden för sjukpenning ökade något 2019. Antalet sjukpenningdagar fortsatte att minska men det motverkades av att medelersättningen steg. Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per

försäkrad i Sverige under ett år. För december var sjukpenningtalet 9,4 dagar vilket är en minskning med 3,1 procent jämfört med december 2018. Sjukfrånvaron bland anställda i Sverige ligger strax under den genomsnittliga europeiska nivån.

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättning minskar

Aktivitets- och sjukersättningen minskade med 1 miljard kronor. Antalet personer som fick sjukersättning minskade med ca 15 300 personer och uppgick i december 2019 till strax över 247 000 personer. Under 2019 förekom en viss ökning av personer som erhöll aktivitetsersättning.

Kostnader för föräldraförsäkringen ökade

Inom området ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade kostnaderna för föräldraförsäkringen och kostnaderna för barnbidragen sammantaget med drygt 2 miljarder kronor. Ökningen av föräldrapenning och barnbidrag beror på att både antalet barn och medelersättningen från föräldraförsäkringen stiger.

Utgifterna för arbetslöshetsersättningen ökade

Bland de övriga transfereringarna till hushåll ökade kostnaderna för arbetsmarknadsområdet med 1 miljard kronor. Arbetslösheten ökade från i genomsnitt 7,0 procent 2018 till 7,4 procent 2019 enligt Arbetsförmedlingens statistik.

Ökade kostnader för studiebidrag

Kostnaden för studiebidragen ökade med 2 miljarder kronor vilket beror på att studiemedlens bidragsdel och studiebidraget för gymnasiestuderande höjdes fr.o.m. 1 juli 2018.

Minskade utgifter för nyanlända invandrare

Arbetsförmedlingens ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare och etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare minskade med sammantaget ca 2 miljarder kronor.

Nettoöverföringen till premiepensionssystemet ökade

Nettoöverföring till premiepensionssystemet uppgick till 33 miljarder kronor vilket är knappt 1 miljard mer än 2018.

Transfereringar till företag ökade

Transfereringar till företag ökade med 8 miljarder kronor. Bidraget till Samhall ökade med knappt 1 miljard kronor. Transfereringar finansierade med EU-medel för gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m. ökade med 1 miljard kronor.

Klimatinvesteringar minskade

Bidragen till Klimatinvesteringar minskade med 1 miljard kronor.

Transfereringar till kommuner ökade

Transfereringarna till kommuner ökade totalt med 6 miljarder kronor och därmed har de senaste årens ökning av bidragen till kommuner fortsatt. De allmänna bidragen till kommuner ökade med knappt 16 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska utjämnningen som nettoredovisas i statens budget där det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet.

Ökad ersättning till kommunerna för ingående mervärdesskatt

Kommunernas ersättning för ingående mervärdesskatt ökade med knappt 3 miljarder kronor till följd av ökad konsumtion.

Stöd till kommuner och landsting (från 2020 regioner) ökade

Den kommunalekonomiska utjämnningen till kommuner och landsting ökade med 12 miljarder kronor medan stöd med anledning av flyktingsituationen minskade med 2 miljarder kronor.

Utgifterna för kommunersättning för flyktningmottagande minskade

Migrationsverkets bidrag till kommuner för integration och migration minskade med 7 miljarder kronor. Minskningen förklaras delvis av färre antal asylsökande och av att antalet barn och unga har minskat kraftigt mellan åren.

Läkemedelsförmånerna ökade

Bidrag för läkemedelsförmånerna ökade med 1 miljard kronor.

Kvalitetshöjande insatser i hälso- och sjukvården

Landstingen fick knappt 2 miljarder kronor från anslaget Bidrag till folkhälsa och sjukvård för kvalitetshöjande insatser inom sjukvården. Anslagsposten är ny vilket förklarar ökningen med hela beloppet under 2019. Från det nya anslaget Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna betalades ca 2 miljarder kronor ut.

Kostnaden för arbetsmarknadspolitiska program minskade

Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskade med 3 miljarder kronor 2019. Arbetsförmedlingen införde stopp på anvisningar till nya extratjänster och moderna beredskapsjobb fr.o.m. den 1 januari 2019.

Satsningar inom skolområdet

Kommunerna fick en ökning om 2 miljarder kronor för Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling. Bidraget ska användas till insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskolan. Stödet för Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet och Fler anställda i lågstadiet minskade tillsammans med ca 1 miljard kronor. Även bidraget till utveckling av socialt arbete minskade något.

Transfereringar till utlandet ökade

Transfereringar till utlandet ökade med 1 miljard kronor. Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) ökade med ca 2 miljarder kronor. Det är främst utbetalningarna till multilaterala utvecklingsbanker och fonder samt skuldavskrivningar som ökade. För att nå upp till målet om att Sverige ska betala 1 procent av bruttonationalinkomsten i bistånd, höjdes främst anslaget för biståndsverksamhet. Utgifterna för migration som ingår i biståndsramen förväntas minska och det förklarar en utökad ram inom biståndsverksamheten.

Avgiften till EU minskade något. Till skillnad mot redovisningen på statens budget redovisas avgiften i resultaträkningen periodiserad.

Avsättningar till fonder gäller främst Resolutionsreserven och Kärnavfallsfonden

Totalt uppgick avsättningar till fonder till 13 miljarder kronor, vilket är en marginell förändring jämfört med 2018.

Resolutionsreserven tillförs årligen resolutionsavgifter och avkastning på fonderade medel. Avsättningen var 6 miljarder kronor vilket var 3 miljarder kronor lägre än föregående år eftersom avgifterna har sänkts från 0,125 procent till 0,09 procent av avgiftsunderlaget. Avsättningen till Kärnavfallsfonden uppgick till 5 miljarder kronor. Avsättningen ökade på grund av positiva orealiserade värdeförändringar på finansiella instrument. Avsättningen till Insättningsgarantifonden beror på det ekonomiska resultatet i garantiverksamheten. Avsättningarna till fonden uppgick till knappt 3 miljarder kronor.

Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade

Kostnaderna för statens egen verksamhet (exklusive arbetsgivaravgifter för statsanställda som är en intern statlig kostnad) uppgick till 286 miljarder kronor 2019. Det är en ökning med 6 miljarder kronor jämfört med 2018.

Lönekostnaderna ökade med 3,1 procent

Statens personalkostnader ökade totalt med 6 miljarder kronor eller 4,2 procent. Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 4 miljarder kronor, vilket motsvarar 3,1 procent. Pensionskostnaderna ökade med 2 miljarder kronor motsvarande 10,1 procent. Statens tjänstepensionsverks kostnader för försäkringstekniska avsättningar för tjänstepensioner ökade med drygt 1 miljard kronor i den del som redovisas i resultaträkningen.

Ökade lokalkostnader

Lokalkostnaderna ökade marginellt jämfört med 2018. Försvarsmaktens kostnader för lokaler ökade till följd av verksamhetsövergång från Försvarets materielverk. Migrationsverkets lokalkostnader minskade framför allt beroende på ett fortsatt minskat behov av bostadsplatser.

Garanti- och kreditkostnader minskade

Garanti- och kreditkostnader minskade något jämfört med föregående år. Riksgäldskontorets och Exportkreditnämndens kostnader minskade medan Boverkets kostnader ökade något.

Minskade driftkostnader

Övriga driftkostnader minskade marginellt jämfört med föregående år.

Ökat resultat i statliga företag

Resultatandelarna i statliga företag har ökat med 10 miljarder kronor jämfört med 2018 och uppvisar ett totalt resultat på 43 miljarder kronor. Vattenfalls resultat förbättrades med 3 miljarder kronor till en vinst på 13 miljarder kronor. Förbättringen avser främst ett högre resultat från den operativa verksamheten. Resultatet för LKAB förbättrades med 5 miljarder kronor. Förbättringen avser främst högre marknadspriser på järnmalm, en starkare dollarkurs och minskade kostnader för avsättningar till samhällsomvandling. Sveaskog AB redovisade ett minskat resultat med knappt 2 miljarder kronor främst hänförlig till en lägre värdeökning för växande skog. Telia Company AB redovisade en 2 miljarder kronor högre resultatandel jämfört med 2018. Föregående år var negativt påverkat av bl.a. realisationsförluster vid avyttring av verksamheter.

Lägre nettokostnad för statsskulden

Nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) minskade med 6 miljarder kronor under 2019 och uppgick till knappt 14 miljarder kronor. Påverkan från valutakursförändringar har förbättrats med 4 miljarder kronor och räntekostnaderna har minskat med 3 miljarder

kronor. Den största kostnadsökningen avser realiserade kursförändringar som försämrats med 1 miljard kronor.

3.2 Balansräkning

I balansräkningen redovisas värdet av statens samtliga tillgångar, kapital och skulder per den 31 december 2019.

Balansräkning

Miljoner kronor

TILLGÅNGAR		2019-12-31	2018-12-31
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	15	8 708	8 396
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	16	1 822	1 600
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	17	1	1
Summa immateriella anläggningstillgångar		10 531	9 997
Materiella anläggningstillgångar			
Statliga väganläggningar	18	143 177	140 582
Statliga järnvägsanläggningar	19	169 238	168 357
Byggnader, mark och annan fast egendom	20	45 842	43 786
Förbättringsutgifter på annans fastighet	21	6 405	5 978
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	22	39 053	37 569
Pågående nyanläggningar	23	106 362	90 261
Beredskapstillgångar	24	110 555	101 393
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	25	3 492	5 220
Summa materiella anläggningstillgångar		624 124	593 146
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	26	370 237	348 213
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	59 205	47 235
Långfristiga fordringar	28	9 235	9 103
Summa finansiella anläggningstillgångar		438 677	404 551
Summa anläggningstillgångar		1 073 332	1 007 694

Utlåning	29	407 514	465 801
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	30	2 167	2 070
Pågående arbeten	31	461	279
Fastigheter	32	173	171
Förskott till leverantörer	33	1	14
Summa varulager m.m.		2 802	2 534
Fordringar			
Kundfordringar	34	6 563	5 624
Övriga kortfristiga fordringar	35	134 439	165 575
Summa fordringar		141 002	171 199
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	36	8 540	8 290
Upplupna bidragsintäkter	37	3 996	3 745
Övriga upplupna intäkter	38	271 527	269 603
Summa periodavgränsningsposter		284 063	281 638
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar	39	27 314	46 029
Summa kortfristiga placeringar		27 314	46 029
Kassa och bank	40	6 923	8 899
SUMMA TILLGÅNGAR		1 942 950	1 983 794
KAPITAL OCH SKULDER			
	Not		
Nettoförmögenhet	41	75 336	-17 686
Fonder	42	205 164	191 983
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	43	308 919	290 065
Avsättningar för garantier	44	10 095	11 137
Avsättningar för avhjälpande av miljöskador	45	1 755	1 156
Övriga avsättningar	46	4 176	3 424
Summa avsättningar		324 945	305 782

Statsskulden			
Lån i svenska kronor		773 035	826 452
Lån i utländsk valuta		280 999	370 582
Summa statsskulden	47	1 054 034	1 197 034
Skulder m.m.			
Långfristiga skulder	48	14 157	12 450
Leverantörsskulder	49	24 098	22 586
Övriga kortfristiga skulder	50	166 585	181 850
Depositioner	51	2 813	2 374
Förskott från uppdragsgivare och kunder	52	165	152
Summa skulder m.m.		207 818	219 412
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	53	25 767	30 819
Oförbrukade bidrag	54	12 189	11 827
Övriga förutbetalda intäkter	55	37 697	44 623
Summa periodavgränsningsposter		75 653	87 269
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 942 950	1 983 794
Garantiförbindelser	56	5 363	4 360
Övriga ansvarsförbindelser	57	66 488	52 732

Positiv nettoförmögenhet

Statens nettoförmögenhet är skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde. Statsskulden svarar för den övervägande delen av skulderna och motsvarar i huvudsak statens budgets ackumulerade underskott över åren. Vid utgången av 2019 var nettoförmögenheten 75 miljarder kronor. Det är en ökning med 93 miljarder kronor jämfört med 2018 då nettoförmögenheten var -18 miljarder kronor. Nettoförmögenheten har därmed övergått från att vara negativ till att vara positiv.

Förändringen av nettoförmögenheten om 93 miljarder kronor påverkades främst av årets överskott i resultaträkningen om 111 miljarder kronor. Förändrad avsättning till tjänstepensioner påverkade nettoförmögenheten med -13 miljarder kronor och förändring av vissa poster som redovisas direkt mot eget kapital hos hel- och delägda företag påverkade nettoförmögenheten med -6 miljarder kronor. Nettoförmögenheten påverkas även av andra transaktioner som förändrar tillgångars eller skuldernas värde utan att de redovisas över resultaträkningen. En närmare beskrivning av nettoförmögenhetens förändring ges i Not 41.

Nettoförmögenhetens förändring fördelad på balansräkningens olika delar kan sammanfattas så här:

<i>Miljarder kronor</i>	
Minskning av tillgångar	-41
Ökning av fonder	-13
Ökning av avsättningar	-19
Minskning av statsskulden	+143
Minskning av övriga skulder	+23
Summa förändring nettoförmögenheten	93

Förändringen av nettoförmögenheten kan även beskrivas på följande sätt:

<i>Miljarder kronor</i>	
Årets överskott enligt resultaträkningen	111
Förändrad avsättning till tjänstepensioner	-13
Värdeförändring av aktier och andelar i hel- och delägda företag	-6
Övrigt	1
Summa förändring nettoförmögenheten	93

Tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar ökade

Immateriella anläggningstillgångar ökade med knappt 1 miljard kronor och uppgick till 11 miljarder kronor.

I posten Balanserade utgifter för utveckling ingår främst egenutvecklade it-system och program. Investeringarna 2019 uppgick till 3 miljarder kronor. De största tillgångarna finns hos Försäkringskassan, Trafikverket, Skatteverket och Polismyndigheten.

Nya vägar och järnvägar

Materiella anläggningstillgångar ökade med 31 miljarder kronor och uppgick till 624 miljarder kronor.

Trafikverket redovisar investeringar i statliga väg- och järnvägsanläggningar. Värdet av nya väganläggningar som blev klara under 2019 var 8 miljarder kronor och värdet av nya järnvägsanläggningar var 6 miljarder kronor.

Stora pågående nyanläggningar

Årets investeringar uppgick till 36 miljarder kronor vilket är en ökning med 4 miljarder kronor. Trafikverkets investeringar uppgick till 29 miljarder kronor vilket bland annat avser många stora väg- och järnvägsprojekt. Affärsverket svenska

kraftnäts investeringar uppgick till 3 miljarder kronor och även Fortifikationsverket investerade i pågående nyanläggningar om 3 miljarder kronor.

Beredskapstillgångar ökade

Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgick till 12 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgick till 7 miljarder kronor under 2019. Årets nyanskaffning har ökat med 5 miljarder under året vilket främst avser utveckling och anskaffning av JAS 39E och anskaffning av ubåt, helikopter, sjöstrids- och fordonssystem. Beredskapslagrets värde ökade med 2 miljarder kronor under året vilket bland annat beror på inleveranser av ammunition, reservdelsmateriel och livsmedel.

Värdet på Vattenfall, Akademiska hus och LKAB ökade

De finansiella anläggningstillgångarna ökade med 34 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 439 miljarder kronor.

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande ökade med 23 miljarder kronor. Vattenfalls andelsvärde ökade med 6 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets vinst på 13 miljarder kronor och poster redovisade direkt mot eget kapital på -6 miljarder kronor. Andelsvärdet för Akademiska hus ökade med 4 miljarder kronor, vilket beror på årets resultat på 6 miljarder kronor och en minskning genom utdelning av 2 miljarder kronor. LKAB:s andelsvärde ökade med 7 miljarder kronor, vilket främst avser nettot av årets vinst på 10 miljarder kronor och årets utdelning på 3 miljarder kronor. SBAB Bank AB ökade i värde med 2 miljarder kronor, främst som en följd av årets resultat på 2 miljarder kronor minskat med utdelning till staten av 1 miljard kronor samt en direkt ökning av eget kapital med 1 miljard kronor som framför allt avser kassaflödessäkringar. Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande minskade med 1 miljard kronor jämfört med 2018.

Andra långfristiga värdepappersinnehav ökade med 12 miljarder kronor. Nya placeringar av Kärnavfallsfonden har gjorts i företagsobligationer, aktier och värdepapper om 15 miljarder kronor medan innehav i bostadsobligationer har sjunkit med 2 miljarder kronor.

Statens utlåning till Riksbanken minskade

Statens utlåningsfordringar minskade totalt med 58 miljarder kronor.

Riksgäldskontoret redovisar 201 miljarder kronor i utlåningsfordringar, vilket är 49 procent av statens utlåningsfordringar. De består främst av fordran på Riksbanken för utlåning i dollar och euro. Riksbanken har sedan 2009 lånat i Riksgäldskontoret för att förstärka valutareserven. Under 2019 beslutade Riksbanken att minska valutareserven med 8 miljarder USD eftersom beredskapsbehovet i utländsk valuta

bedömdes ha minskat. Fordran minskade med 66 miljarder kronor under året vilket huvudsakligen förklaras av denna amortering. CSN:s utlåning till studenter ökade med 7 miljarder kronor och uppgick till 206 miljarder kronor vilket utgör 51 procent av statens utlåningsfordringar.

Affärsdagsredovisning förklarar minskade kortfristiga fordringar

Övriga kortfristiga fordringar uppgick till 134 miljarder kronor vilket är en minskning med 31 miljarder kronor jämfört med föregående år. Det är till övervägande delen en effekt av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning som minskade med 23 miljarder kronor.

Upplupna skatteintäkter minskade något

Upplupna skatteintäkter utgör den övervägande delen av posten Övriga upplupna intäkter. Posten består av de skatteintäkter som beräknats för 2019 men som vid årets slut ännu inte debiterats. En stor del är de skatter som redovisas i januari 2020. Upplupna skatteintäkter minskade med knappt 5 miljarder kronor och uppgick till 256 miljarder kronor vid utgången av 2019. Posten innehåller även beräknat slutregleringsbelopp för skatter till kommuner, landsting (från 2020 regioner) och trossamfund som för 2019 beräknas till 7 miljarder kronor medan det var negativt för 2018 och redovisades bland upplupna kostnader. Därför ökar posten Övriga upplupna intäkter sammanlagt med 2 miljarder kronor.

Värdepapper och andelar minskade

Värdepapper och andelar uppgick till 27 miljarder kronor och minskade därmed med 19 miljarder kronor. Minskningen avser Riksgäldskontorets affärer, s.k. repor, i egna statspapper. Affärerna har ett marknadsvårdande syfte och är också ett sätt att hantera tillfälliga likvida överskott och varierar därför mellan åren.

Kapital och skulder

Fonderna ökade

Fonder ökade med 13 miljarder kronor jämfört med 2018. Resolutionsreserven ökade med 6 miljarder kronor, Kärnavfallsfonden ökade med 5 miljarder kronor och Insättningsgarantifonden med 2 miljarder kronor.

Avsättningarna ökade

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser ökade med 19 miljarder kronor, varav avsättningar för statens tjänstepensioner hos SPV ökade med 18 miljarder kronor. Ökningen är ett netto av bl.a. utbetalda pensioner, nyintjänande och förändrade antaganden.

Statsskulden minskade

Statsskulden minskade med 143 miljarder kronor och uppgick vid 2019 års utgång till 1 054 miljarder kronor. Det är både lån i svenska kronor och utländsk valuta som har minskat. Statens budgetsaldo för 2019 uppvisar ett överskott på 112 miljarder kronor, vilket har medfört ett minskat lånebehov. En stor del av det överskottet beror på att Riksbanken återbetalade delar av de lån som tidigare tagits upp för att förstärka valutareserven.

Affärsdagsredovisning förklarar minskade kortfristiga skulder

Övriga kortfristiga skulder minskade med 15 miljarder kronor jämfört med föregående år. Kontoöverskott på skattekonto minskade med 8 miljarder kronor och effekten av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning minskade med 9 miljarder kronor.

Upplupna kostnader minskade

Upplupna kostnader minskade med 5 miljarder kronor netto. Riksgäldskontoret redovisar en minskning med 3 miljarder kronor vilket avser räntekostnader för upplåning i svenska kronor. Migrationsverket uppvisar minskade upplupna kostnader med 1 miljard kronor främst avseende ersättning för ensamkommande barn och för placering av barn.

Förutbetalda intäkter minskade

Övriga förutbetalda intäkter minskade med 7 miljarder kronor netto. Minskningen gäller reglering av skatter avseende kommuner och trossamfund som för 2018 var en skuld men som för 2019 är en fordran som redovisas bland Övriga upplupna intäkter.

3.3 Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar statens betalningar fördelade på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Finansieringsanalysen visar även förändringen av och respektive avsnitts påverkan på statens nettoupplåning under redovisningsperioden. Statens nettoupplåning definieras som förändringen av statsskulden justerad för orealiserade valutakursförändringar.

Uppgifterna i finansieringsanalysen har hämtats från resultat- och balansräkningarna samt från den information som myndigheterna rapporterat in till statsredovisningssystemet eller från myndigheternas årsredovisningar med eventuella kompletteringar.

Finansieringsanalys*Miljoner kronor*

	Not	2019	2018
Statens verksamhet			
Skatter	58	1 380 290	1 371 548
Avgifter och andra ersättningar	59	74 021	70 557
Intäkter av bidrag		59 842	58 939
<i>Summa justerade intäkter</i>		<i>1 514 153</i>	<i>1 501 043</i>
Transfereringar	60	-1 131 091	-1 100 010
Statens egen verksamhet	61	-248 754	-245 615
<i>Summa justerade kostnader</i>		<i>-1 379 844</i>	<i>-1 345 625</i>
Justeringar till betalningar	62	30 765	10 811
Saldo statens verksamhet		165 073	166 230
Investeringar	63		
Finansiella investeringar		-13 425	-6 913
Materiella investeringar		-55 947	-48 039
Immateriella investeringar		-3 340	-3 374
<i>Summa investeringsutgifter</i>		<i>-72 713</i>	<i>-58 326</i>
Försäljning av anläggningstillgångar		4 453	7 822
Summa investeringsverksamhet		-68 260	-50 504
Utlåning	64		
Nyutlåning		-22 834	-31 956
Amorteringar		80 425	13 165
Summa utlåning		57 591	-18 791
Finansiella aktiviteter			
Finansiellt netto för statens upplåning	65	-15 707	-12 947
Övrigt finansiellt netto	66	8 570	8 144
Justeringar till betalningar	67	-4 967	-7 752
Summa finansiella aktiviteter		-12 104	-12 555
Totalt		142 299	84 380
Statens nettoupplåning			
Förändring av statsskulden		-143 000	-68 176
Orealiserade valutakursförändringar		701	-16 204
Totalt		-142 299	-84 380

Statens verksamhet gav positivt kassaflöde

Kassaflödet i den del som avser statens verksamhet, dvs. intäkter, transfereringar och statens egen verksamhet, var positivt med 165 miljarder kronor, 1 miljard kronor lägre än föregående år. Kassaflödet från intäkter var däremot 13 miljarder kronor högre, främst för att inbetalningar kopplade till skatter ökade med 9 miljarder kronor. Utbetalningarna ökade med 34 miljarder kronor varav transfereringar ökade med 31 miljarder kronor och statens egen verksamhet 3 miljarder kronor. Förändringarna av fordringar och skulder under posten justeringar till betalningar påverkade kassaflödet positivt med 31 miljarder kronor netto, där effekter av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning på tillgångssidan är den viktigaste förändringen. Föregående år gav justeringar till betalningar en positiv effekt med 11 miljarder kronor.

Högre investeringar och lägre försäljning

Investeringsverksamheten gav ett negativt kassaflöde med 68 miljarder kronor, jämfört med 51 miljarder kronor föregående år. Årets investeringar uppgick till 73 miljarder kronor, en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med föregående år. Investeringar i finansiella anläggningstillgångar ökade med 7 miljarder kronor och uppgår till 13 miljarder kronor, som består av Kärnavfallsfondens investeringar i aktier och värdepapper som uppgår till knappt 13 miljarder kronor. Investeringar i materiella anläggningstillgångar har ökat med 8 miljarder kronor och uppgår till 56 miljarder kronor. Positiva kassaflöden från försäljning av främst finansiella anläggningstillgångar uppgick till 4 miljarder kronor, vilket är drygt 3 miljarder kronor lägre än föregående år. Årets försäljning gäller i allt väsentligt Kärnavfallsfonden som avvecklade säkerställda obligationer med ca 3 miljarder kronor, och det reducerar nettokassaflödet från investeringsverksamhet.

Statens nyutlåning minskade och amorteringarna ökade

Statens nyutlåning uppgick till 23 miljarder kronor, varav studielån i form av annuitetslån står för huvuddelen. Nyutlåningen är 9 miljarder kronor lägre än föregående år, vilket framför allt beror på att den refinansiering av statens utlåning till Riksbanken som skedde under 2018 minskade till 2 miljarder kronor under 2019. Amorteringarna har ökat med 67 miljarder kronor jämfört med föregående år, vilket främst avser Riksbankens amortering till Riksgäldskontoret på sitt lån i amerikanska dollar.

Kassaflödet från finansiella aktiviteter försämrades

Nettobetalningar från finansiella aktiviteter gav ett negativt kassaflöde med 12 miljarder kronor, vilket i det närmaste är oförändrat.

Statens nettouplåning minskade

Statens nettouplåning visar förändringen av statens upplåning justerad för orealiserade valutakursförändringar. Statens nettouplåning har minskat med 58 miljarder kronor, vilket innebär att staten har gjort en nettominskning av sina lån. Statsskulden minskade med 143 miljarder kronor, men vid beräkning av nettouplåningen justeras detta för orealiserade valutakursförändringar. I upplåningsverksamheten påverkas skulden utan att medföra några betalningar. Dessa var knappt 1 miljard kronor under 2019.

3.4 Samband mellan resultaträkningen och utfallet på statens budget

I nedanstående tabell framgår sambandet mellan resultaträkningen och saldot i statens budget. Tabellen visar de huvuddelar som skiljer resultaträkningen från statens budget, nämligen poster som finns med i resultaträkningen men inte medför betalningar, förändringar av fordringar och skulder samt övriga transaktioner som medfört betalningar. Posterna finns med i finansieringsanalysen, men i en annan struktur. Genom dessa tre delar är det möjligt att gå från resultaträkningens saldo till finansieringsanalysens saldo. Därefter framgår justeringsposter hänförliga till statsskulden som utgör skillnaden mellan finansieringsanalysens saldo och saldot i statens budget.

Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2019

Resultaträkningens överskott		111 402
Justeringar för poster som ej medför betalningar		2 535
Justeringar för förändringar av fordringar och skulder		23 952
Övriga transaktioner som påverkar betalningar		4 410
Finansieringsanalysens saldo		142 299
Justeringar hänförliga till statsskulden		-30 323
Varav förändring av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar	-20 774	
Varav förändring av inomstatliga innehav av statspapper, affärsdagsredovisning samt övriga poster	-9 549	
Statens budgetsaldo		111 976

Transaktionerna som ingår i resultaträkningen men inte medför betalningar uppgår till knappt 3 miljarder kronor. I detta ingår avskrivningar och nedskrivningar som läggs till med 30 miljarder kronor och avsättningar och fondering 20 miljarder kronor. Resultatandelar i statens hel- och delägda företag som påverkat resultaträkningen positivt utan något kassaflöde avgår med 43 miljarder kronor. Orealiserade valutakursförändringar och marknadsvärdesförändringar på värdepapper om totalt 4 miljarder har förbättrat resultatet utan att påverka betalningar. Reavinster och reaförluster avgår också med knappt 1 miljard kronor.

Nettoförändringen av fordringar och skulder ger en positiv påverkan på kassaflödet med 24 miljarder kronor jämfört med resultaträkningen. Den består av nettoförändringar av fordringar och skulder för skatter om 2 miljard kronor som påverkat kassaflödet negativt. Även nettoförändringar av fordringar och skulder hänförliga till statsskuldskötselåtgärder på 5 miljarder kronor har påverkat kassaflödet negativt. Övriga förändringar av fordringar och skulder har påverkat kassaflödet positivt med 31 miljarder kronor, vilket främst är kopplat till minskat innehav av värdepapper.

Övriga transaktioner som påverkar betalningar är främst investeringar som netto med hänsyn till sålda anläggningstillgångar gav ett utflöde av likvida medel på 68 miljarder kronor. Statens utlåning, netto, påverkade kassaflödet positivt med 58 miljarder kronor medan utdelningar från statliga bolag gav ett inflöde med 15 miljarder kronor. Nettot av övriga transaktioner har påverkat kassaflödet positivt med drygt 4 miljarder kronor.

Justeringar som är hänförliga till statsskulden

Finansieringsanalysens saldo visar sammantaget ett positivt kassaflöde på drygt 142 miljarder kronor, vilket är 30 miljarder kronor högre än saldot i statens budget som var positivt med 112 miljarder kronor. Skillnaden mellan statens nettouppplåning och saldot på statens budget beror på att det finns transaktioner som påverkar statsskulden men som inte påverkar budgetens saldo. Det finns även transaktioner som påverkar budgetens saldo, men som påverkar statsskulden först i efterföljande perioder, t.ex. förändring av kortfristiga placeringar.

Riksgäldskontoret har minskat sina kortfristiga placeringar med 21 miljarder kronor, vilket har minskat statsskulden utan att påverka statens budgetsaldo. Skillnaden i övrigt beror på effekter av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning, förändringar av myndigheters innehav av statspapper, över- och underkurser på kortfristiga placeringar samt skuldskötselåtgärder, vilket sammantaget uppgick till knappt 10 miljarder kronor. Den enskilt största effekten gav affärsdagsredovisningen som ökade statsskulden vid årets slut med nästan 15 miljarder kronor utan att påverka statens betalningar.

4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Årsredovisningen för staten upprättas enligt bestämmelserna i 10 kap. budgetlagen (2011:203) och grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar. Dessa upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

4.1 Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning

Räkenskapsåret är kalenderåret. Kostnader och intäkter redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. när den ekonomiska händelsen inträffar, oavsett när betalning sker.

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen är uppställda enligt reglerna i 10 kap. 9 och 10 §§ budgetlagen och de mer detaljerade reglerna i 13–15 §§ förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

Budgetlagen och förordningen om årsredovisning och budgetunderlag reglerar grundläggande redovisningsprinciper. Dessa utgör, tillsammans med den praxis som utvecklats i årsredovisningen för staten och de praktiska ställningstaganden som varit nödvändiga vid upprättandet, de tillämpade redovisningsprinciperna. Denna praxis består av lösningar som anges nedan under rubrikerna Omklassificeringar av poster och Kommentarer till särskilda poster, om lösningarna inte har bedömts vara oväsentliga.

Ibland redovisas nya företeelser i årsredovisningen för staten, för vilka inomstatlig reglering eller praxis ännu inte utvecklats. Då hämtas vägledning från principer som framgår av internationella redovisningsstandarder för offentlig sektor respektive principer som tillämpas i den privata eller kommunala sektorn. Flera företeelser är dock specifika för statlig verksamhet i Sverige eller så saknas vägledning i internationella standarder och ställning måste därför tas i enskilda fall.

Årsredovisningen för staten upprättas med de statliga myndigheternas årsredovisningar som grund och med information som rapporterats särskilt till statsredovisningen. Principerna för att värdera och klassificera intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder utgår därför från bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Undantag kan emellertid finnas om en myndighet har medgetts undantag från dessa regler och för sådana fall där särskilda principer tillämpas på den konsoliderade nivån.

Transfereringar

Transfereringar redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. det år som kostnaden hänförs till. I de flesta fall anses kostnaden sammanfalla med utbetalningen. Utgiften periodiseras när den tydligt går att hänföra till ett visst år.

Skatter

Skatteinkomsterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det år intäkterna hänförs till. Eftersom många skatter för ett kalenderår beslutas först i efterhand, är det slutliga utfallet från beskattningen inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på bedömningar av förväntat beskattningsutfall och förväntade inbetalningar.

Metoden för att beräkna periodiserade skatter bygger på modeller för olika skatteslag och på totalsammanställningar som Finansdepartementet och Ekonomistyrningsverket byggt upp och utvecklat under lång tid. Denna beräkningsmetod ger bättre information om skatterna för året än löpande skatteinbetalningar, eftersom den beaktar den makroekonomiska utvecklingen och förändringar i skattereglerna redan under det aktuella året och inte först när betalning görs.

Skatteverket och andra berörda myndigheter redovisar löpande debiterade och betalda skatter. Skatterna kan delas in i två huvudkategorier. Den första huvudkategorin är skatter som hänförs till rätt månad eller kvartal i nära anslutning till inbetalningen eller deklarationen, vilket gäller för mervärdesskatt, socialavgifter och de flesta punktskatter. Den andra huvudkategorin är skatter som beslutas vid den årliga inkomstbeskattningen och där den löpande inbetalningen endast är preliminär. Det gäller t.ex. hushållens och företagens inkomstskatter samt skatte-reduktioner.

När uppgifterna för årsredovisningen för staten för ett visst år tas fram, finns ett i det närmaste korrekt slutligt utfall för många av de skatter som redovisas månads- eller kvartalsvis. För framför allt hushållens och företagens inkomstskatter som beslutas årsvis bygger det redovisade utfallet däremot på en bedömning som grundas på kontrolluppgifter, redovisade preliminärskatter, den ekonomiska utvecklingen, utvecklingen på aktie- och fastighetsmarknaden och annan information.

Utifrån informationen prognostiseras de intäkter som slutligt kommer att betalas in för året. Prognosen ligger till grund för att beräkna den redovisade intäkten. Även för övriga skatter tas hänsyn till förväntade tilläggsdebiteringar, omprövningar m.m. som gäller skatter för den aktuella redovisningsperioden.

Resultaträkningens skatteintäkter skiljer sig från de periodiserade skatterna i statens budget för det aktuella året på några punkter. Skillnaden mellan fjolårets beräknade periodiserade skatt och det utfall som nu finns tillgängligt hänförs i resultaträkningen till det senaste året, medan det periodiserade utfallet per år revideras i budgetens utfall. För varje skatteslag redovisas dock den senaste beräkningen i not till resultaträkningen. En annan skillnad är att avgifterna till ålderspensionssystemet och premiepensionssystemet läggs till, eftersom dessa avgifter ingår i skatterna såsom de avgränsas i resultaträkningen. Kommunala utjämnings- och inkomstutjämningsavgifter tillförs som följd av principen att bruttoredovisa dessa i årsredovisningen för staten. Slutligen avgår de eliminerings- och skatt från myndigheter som görs i resultaträkningen i årsredovisningen för staten. I not 1 Skatteintäkter, redovisas skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget med belopp.

Avgränsningar av redovisningsenheten

Resultat- och balansräkningen samt finansieringsanalysen omfattar statens samtliga intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som påverkar statens nettoupplåning. Riksbankens grundfond ses i detta sammanhang som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken samt Första–Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonden omfattas inte av resultat- och balansräkningen eller finansieringsanalysen. Inte heller ingår premiepensionssystemets tillgångar och skulder eller dess avkastning. Budgetlagens bestämmelser avseende detta har preciserats i förordningen om underlag för årsredovisning för staten. För premiepensionsmedlen gäller det särskilda egendomsskyddet enligt 2 kap. 15 § regeringsformen och de är därmed inte statens medel. Att ta in dem i statens balansräkning skulle medföra att redovisningen inte gav en rättvisande bild. Riksbanken anses vara ett eget rättssubjekt med egna tillgångar och skulder och ska därför inte omfattas av statens resultat- och balansräkning. AP-fonderna, utöver den del som tillhör premiepensionssystemet, undantas dels eftersom ålderspensionssystemet bör hanteras på ett enhetligt sätt, dels eftersom de följer ett annat regelverk för redovisningen än övriga myndigheter, vilket skulle göra det alltför omständligt att konsolidera dem.

Konsolidering

Redovisningen är en konsolidering av årsredovisningarna hos myndigheterna under riksdagen och regeringen, med angivna undantag. Det innebär att balans- och resultaträkningarna slås samman efter det att interna mellanhavanden i form av fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna eliminerats.

Finansieringsanalysen upprättas därefter med den konsoliderade resultat- och balansräkningen som underlag.

En förteckning över vilka organisationer som ingår i den konsoliderade resultat- och balansräkningen och finansieringsanalysen finns i bilagan Statliga myndigheter m.m.

Gemensam brytdag

Den 3 januari gäller som gemensam brytdag för myndigheternas räkenskaper. Det är den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör räkenskapsperioden avslutas. Den gemensamma brytdagen är i första hand till för att det ska vara möjligt att stämma av mellanhavanden mellan myndigheter, men den påverkar även externa kundfordringar, leverantörsskulder och periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Myndigheterna tillämpar normalt generella värderingsprinciper i enlighet med förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Det finns myndigheter som på grund av verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat särskilt skäl avviker från de generella värderingsprinciperna. Sådana avvikelser förekommer dock i liten omfattning och bedöms därför inte ha någon väsentlig påverkan på årsredovisningen för staten.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till nettoförsäljningsvärdet om detta är lägre än anskaffningsvärdet. Om en omsättningstillgång inte innehas för att ge ekonomiska fördelar används återanskaffningsvärdet i stället för nettoförsäljningsvärdet.

Anläggningstillgångar och avskrivningstider

Anläggningstillgångar (med undantag för vissa finansiella instrument, se nedan) värderas till sitt anskaffningsvärde, med avdrag för av- och nedskrivningar. För materiella och immateriella anläggningstillgångar gäller som huvudregel att endast tillgångar med en förväntad ekonomisk livslängd på lägst tre år, tas upp som anläggningstillgångar.

Avskrivningstiderna varierar mellan olika myndigheter eftersom de anpassas till den förväntade nyttjandeperioden för respektive tillgång. Om skillnaden i förbrukning av betydande komponenter hos en anläggningstillgång är väsentlig, delas tillgången upp på dessa och avskrivning görs för varje komponent för sig.

Myndigheterna tillämpar vanligen 3–5 års avskrivningstid. För byggnader och större anläggningar tillämpas längre avskrivningstid eller komponentavskrivning med hänsyn till myndighetens verksamhet. Även för tillgångsslagen väganläggningar,

järnvägsanläggningar och beredskapstillgångar, tillämpas längre avskrivningstider eller komponentavskrivning.

För statliga väganläggningar tillämpas differentierade avskrivningstider från 10 till 95 år. För statliga järnvägsanläggningar tillämpas differentierade avskrivningstider från 25 till 110 år.

För beredskapstillgångar hos Försvarmakten, är avskrivningstiden 15 till 25 år för stridsfordon, fartyg, flygplan och helikoptrar, 10 år för modifiering av materiel samt 3 till 10 år för övriga beredskapsinventarier. För övriga beredskapsvaror – beredskapslager – som är omkring 26 procent av de redovisade beredskapstillgångarna, sker ingen planerlig avskrivning. Beredskapsvaror omsätts normalt i den löpande verksamheten eller skrivs ned när de inte längre har någon användning i verksamheten.

Utlåning

Lånefordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, vilket är en metod för att fördela ränteintäkter och räntekostnader över den relevanta tidsperioden. Lånefordringar och andra fordringar som har en kredittid överstigande ett år och där staten inte tar ut en ränta som motsvarar statens kostnader, värderas till nuvärdet av framtida betalningar.

Aktier och andelar

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att statens andel av företagets eget kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagets resultat redovisas sedan i resultaträkningen. Även affärsverkens hel- och delägda företag redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som primärt innehas för att generera avkastning eller värdestegringar värderas till verkligt värde. Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller eget kapitalinstrument hos en annan part. Det verkliga värdet bestäms på grundval av instrumentets marknadsvärde. Finansiella instrument som innehas till förfall eller används för valuta- eller prissäkring värderas dock inte till marknadsvärde.

Finansiella garantier

Finansiella garantiavtal redovisas när garantiåtagandet uppstår, dvs. vid den tidpunkt när ansvaret för garantin har inträtt och de finansiella villkoren kan fastställas.

När myndigheterna tar ut garantiavgifter för förväntade förluster redovisas initialt både en tillgång och en avsättning för garantin som uppgår till samma belopp. Avsättningar för garantier delas upp i tre olika kategorier, risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker och oreglerade skador.

Förändring av avsättningar för garantier redovisas som Intäkter av avgifter och andra ersättningar. Kostnader för skadeersättningar redovisar myndigheterna när ett infriande är befarat eller konstaterat. Kostnaderna för skadeersättningar minskas med återvinningarna för att på så sätt visa statens faktiska kostnader för skador som uppkommer i garantiverksamheten.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i årsredovisningen för staten i förhållande till myndigheternas redovisning. Anledningen till omklassificeringen är att transaktionerna ur statens perspektiv har en annan innebörd än för den enskilda myndigheten. De fall som bedömts påverka årsredovisningen för staten i väsentlig mening beskrivs nedan.

Kostnaderna för tjänstepensioner till statligt anställda redovisas i statens resultaträkning bland personalkostnader, medan Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar kostnaderna för tjänstepensionsrörelsen i ett eget avsnitt i resultaträkningen (se vidare nedan under rubriken Statens tjänstepensionsåtagande redovisas på ett enhetligt sätt).

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk läggs samman med militära beredskapstillgångar, till den del det gäller arbeten för Försvarsmaktens räkning.

För myndigheter med en uppställningsform för balans- och resultaträkning som avviker från den generellt föreskrivna, hänförs respektive post i resultat- och balansräkningen i årsredovisningen för staten såsom de hade gjort om myndigheten i fråga hade följt de generella uppställningsformerna. Det gäller främst Exportkreditnämnden, affärsverken, SPV och Statens fastighetsverk. Vanligen görs det direkt genom de inrapporteringskoder som används vid rapportering till statsredovisningen.

Ett antal intäktsposter klassificeras om med utgångspunkten att posten Skatteintäkter avgränsas i enlighet med den definition av skatter som gäller i statens budget och i nationalräkenskaperna. Intäkterna redovisas som Skatteintäkter i den konsoliderade resultaträkningen, men i flera fall redovisar berörda myndigheter intäkterna på annat sätt, exempelvis:

- som avgifter eller andra ersättningar (exempelvis vissa socker- och jordbruksavgifter vid Statens jordbruksverk),
- som medel för finansiering av bidrag (exempelvis avgifter för insättningsgarantin vid Riksgäldskontoret),
- som resultatandelar från hel- och delägda företag (Systembolagets inlevererade överskott som Kammarkollegiet redovisar), eller
- enbart i balansräkningen (inleverans av överskott från Svenska Spel AB som Kammarkollegiet redovisar).

Finansiella korrigeringar som rör EU-medel redovisas vanligen som kostnader i myndighetens resultaträkning (främst Statens jordbruksverk), eftersom de redovisas som utgifter på anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen omklassificeras de finansiella korrigeringarna i stället till intäktssubventioner, eftersom de är återbetalningar av eller avdrag på erhållna bidrag från EU.

Ändrade redovisningsprinciper m.m.

Public service-avgift ersätter radio- och tv-avgiften

Den 1 januari 2019 ersattes radio- och tv-avgiften till Radiotjänst i Kiruna AB med en individuell public service-avgift som ska betalas av alla över 18 år som har en beskattningsbar förvärvsinkomst. Public service-avgiften betraktas som en skatt i statens budget fr.o.m. 2019 och därmed även som en skatteintäkt i statens resultaträkning. I likhet med radio- och tv-avgiften fungerar public service-avgiften som ett slutet finansieringssystem. Avgiften tas in av Skatteverket som betalar ut avgiftsmedlen till ett särskilt public service-konto i Riksgäldskontoret. Public service-kontot förvaltas av Kammarkollegiet och används för att tilldela medel till programföretagen genom transfereringar. Storleken på avgiften kommer att justeras beroende på hur mycket medel riksdagen beslutar att programföretagen ska tilldelas. Nettot av redovisade intäkter och kostnader uppgår för 2019 till 730 miljoner kronor och redovisas som ett överskott i statens resultaträkning.

Utveckling av metoden för skattefordringar

Under året har ett fortsatt utvecklingsarbete bedrivits rörande metoden för den beräkning av upplupna skatteintäkter i balansräkningen och anslutande poster som infördes i årsredovisningen för staten 2018. Arbetet har lett fram till att metoden förändrats genom att en värdegradering som Skatteverket gör av utestående fordringar som avser restförda skatter nu påverkar resultaträkningen särskilt. Genom denna förändring har en oförklarad differens som fanns i årsredovisningen för staten föregående år kunnat elimineras. Förändringen leder till att skatteintäkterna och årets överskott för 2018 ökar med 736 miljoner kronor. Jämförelsetalet i resultaträkningen har justerats för detta.

Ändrade redovisningsprinciper hos vissa myndigheter

Utöver ändringar i principerna för årsredovisningen för staten som sådan, förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisningen för staten i mindre omfattning. I de fall en myndighet har ändrat jämförelsetal eller gett motsvarande upplysningar, ändras jämförelsetalen även i årsredovisningen för staten om inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett det möjligt att ändra i sin årsredovisning eller lämna kompletterande information har inte heller jämförelsetalen i årsredovisningen för staten ändrats.

Universitets- och högskolerådet har ändrat redovisningsprincip i samband med att myndigheten fått en ny roll i hantering av bidragsfinansierade projekt.

Med anledning av omklassificeringen har jämförelsetalen för posten Oförbrukade bidrag ökat med 312 miljoner kronor och jämförelsetalen för posten Övriga kortfristiga skulder har minskat med motsvarande belopp.

Tillväxtverket har ändrat redovisningsprincip för mellanhavanden med EU och omräknar inbetalda förskott från EU till balansdagens kurs. Jämförelsetalen för posten Intäkter av avgifter och andra ersättningar har minskat med 24 miljoner kronor och jämförelsetalen för posten Övriga förutbetalda intäkter har ökat med samma belopp.

För specifikationer i noter förekommer förändringar mellan delbelopp inom noterna i årsredovisningen för staten. De kan bero på omorganisationer av verksamhet, att ny information tillkommit eller andra korrigeringar.

Andra justeringar av jämförelsetal

Affärsverket svenska kraftnäts skulder för kapacitetsavgifter har förts om från kortfristig till långfristig skuld i enlighet med affärsverkets redovisning i årsredovisningen. Jämförelsetalen för posten Långfristiga skulder har ökat med 9 133 miljoner kronor medan posten Övriga kortfristiga skulder har minskat med samma belopp.

Avsättningar för miljöskador hos Affärsverket svenska kraftnät och Sjöfartsverket har förts om så att de särredovisas på egen post i balansräkningen. Jämförelsetalen för posten Avsättningar för avhjälpande av miljöskador har ökat med 46 miljoner kronor medan posten Övriga avsättningar har minskat med samma belopp.

En felklassificering i årsredovisningen för staten avseende vissa tillgångar hos Affärsverket svenska kraftnät har rättats. Detta påverkar jämförelsetalen för posten Maskiner, inventarier, installationer m.m. som har minskat med 318 miljoner kronor och posten Pågående nyanläggningar har ökat med motsvarande belopp.

Finansiella korrigeringar som rör EU-medel redovisas som finansiella kostnader hos Statens jordbruksverk, eftersom de redovisas som utgifter på anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen omklassificeras de finansiella korrigeringarna i stället till intäktsreduktioner, eftersom de är återbetalningar av eller avdrag på erhållna bidrag från EU. Ett fel i denna omklassificering har lett till att jämförelsetalen justeras. Posten Intäkter av avgifter och andra ersättningar har minskat med 307 miljoner kronor och posten Finansiella kostnader har minskat med motsvarande belopp.

Påverkan på jämförelsetalen för årets överskott 2018 sammanfattas nedan:

<i>Miljoner kronor</i>	
Årets överskott i resultaträkningen i Årsredovisningen för staten 2018	106 395
Ändrad redovisningsmetod för värde reglering av vissa skattefordringar	736
Ändrad redovisningsprincip för förskott från EU	- 24
Årets överskott i resultaträkningen enligt jämförelsekolumnen i Årsredovisningen för staten 2019	107 107

Undantag från generella principer

Några myndigheter har väsentliga undantag från generella redovisningsprinciper som beskrivs nedan.

Skatteverket har enligt regeringsbeslut från den 10 december 1998 dispens från kravet på att redovisa fordringar och skulder för uppbörd som redovisas på annat sätt än via skattekontot. Dispensen utnyttjas för närvarande för ej restförda uppbördsfordringar redovisade genom de gamla uppbördssystemen.

Statens fastighetsverk förvaltar, utvecklar och tillgängliggör statliga byggnadsminnen, såsom slott, fästningar och andra kulturmiljöer som inte är ekonomiskt bärkraftiga. Myndigheten har för dessa s.k. bidragsfastigheter undantag som innebär att kapitalutgifter för bidragsfastigheterna inte betraktas som en anläggningstillgång.

Undantag från regler på finansieringsområdet förekommer, exempelvis rätten eller formerna för att ta ut avgifter, för att ta emot bidrag och donationer eller för att lånefinansiera tillgångar. Eftersom dessa inte påverkar årsredovisningen för staten annat än indirekt, redovisas de dock inte här.

Vissa verksamheter eller vissa balansposter hos myndigheter med koppling till det försvars- och säkerhetspolitiska området är hemliga, och redovisas därför på ett förenklat sätt i årsredovisningen för staten. Så långt det är möjligt görs dock redovisningen i dessa fall på ett sätt som är jämförbart med redovisningen i övrigt,

och på samma sätt mellan åren, och därför bedöms de inte påverka årsredovisningen för staten i någon väsentlig grad.

Kommentarer till särskilda poster

Nedan kommenteras vissa poster i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna. Det handlar om poster som i de flesta fall är unika för statens verksamhet och där kännedom om metoden för att ta fram uppgifterna kan ge ökad förståelse för postens innebörd. Samtidigt har beskrivningen bedömts vara alltför omfattande för att passa direkt i kommentarer till utfallet.

Statsskulden

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag görs för skulden till premiepensionssystemet och de skulder som kan uppstå i insättningsgarantifonden. De skulderna, liksom de tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuldsvärdet som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, tas upp under andra poster i balansräkningen. Därutöver görs i årsredovisningen för staten undantag för de skulder som kan uppstå i Kärnavfallsfondens placeringsverksamhet.

Riksgäldskontoret värderar statsskulden till det belopp som kommer att betalas ut på förfallodagen (nominellt slutvärde) och inte till det belopp som erhållits. Dessutom värderas den inklusive derivatinstrument, som skuldbytesavtal och valutaterminer. I balansräkningen i årsredovisningen för staten redovisas den konsoliderade statsskulden, dvs. efter avdrag för statliga myndigheters innehav av statspapper, till skillnad från Riksgäldskontorets redovisning av den okonsoliderade statsskulden.

Mervärdesskattekomensation till statliga myndigheter netto redovisas

Statliga myndigheter får komensation för ingående mervärdesskatt i sin verksamhet enligt bestämmelserna i förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till komensation för ingående mervärdesskatt. I statens budget och i nationalräkenskaperna bruttoredo visas skatten som en del av statens skatteintäkter.

I den konsoliderade resultaträkningen netto redovisas emellertid skatteintäkten liksom motsvarande ingående mervärdesskatt.

Utbetalningarna av allmän pension bruttoredo visas

I nationalräkenskaperna redovisas premiepensionssystemet i hushållssektorn, i enlighet med principerna för denna typ av system som EU har fastställt.

Inkomstpensionssystemet (de pensioner som finansieras via AP-fonderna, med undantag för sjätte AP-fonden) redovisas i sociala trygghetsfonder.

I statens budget dras de arbetsgivaravgifter och egenavgifter som förs till premiepensionssystemet av från intäkterna, så att skatterna redovisas exklusive dessa avgifter. De avgiftsintäkter som ska föras till inkomstpensionssystemet redovisas brutto på inkomsttitlar och ingår i den offentliga sektorns skatteintäkter, men dras av vid framräkningen av statens skatte-intäkter. Bland utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget redovisas utbetalda pensioner exklusive premiepensioner.

I den konsoliderade resultaträkningen redovisas däremot ålderspensionerna, liksom i Pensionsmyndighetens redovisning, i sin helhet, som en del av statens transfereringar (se not 4 Transfereringar). Avgifterna till både inkomstpensionssystemet och premiepensionssystemet redovisas som skatteintäkter (se not 1 Skatteintäkter). Det har bedömts ha ett värde att ge en bild av de totala pensionsutbetalningarna från staten och motsvarande avgifter på både kostnads- och intäktssidan. I not 1 Skatteintäkter, har sambandet med motsvarande belopp i statens budget tydliggjorts.

Överföringar till och från pensionssystemet

AP-fonderna och premiepensionssystemets medel i övrigt konsolideras inte i årsredovisningen för staten. De överföringar som görs mellan dessa fonder och staten är därför externa transaktioner.

Socialavgifter och allmänna pensionsavgifter som inbetalas till staten redovisas brutto under posten Skatteintäkter i resultaträkningen. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten betalar löpande ut dessa till AP-fonderna och premiepensionssystemet tillsammans med statliga ålderspensionsavgifter från vissa anslag för främst transfereringar. Detta görs enligt särskilda regler för fördelning av de olika avgifterna. Pensionsmyndigheten rekviderar därefter löpande medel för utbetalningar av pension. Pensionsutbetalningarna redovisas i sin helhet som transfereringar i resultaträkningen. I den konsoliderade resultaträkningen för staten elimineras de löpande överföringarna till och från pensionsfonderna. För inkomstpensionssystemet är avgifterna lägre än de utbetalda pensionerna och skillnaden mellan avgifter till AP-fonderna och rekvirerade medel från fondsystemet redovisas som en transferering från ålderspensionssystemet – AP-fondernas nettobidrag (se not 3 Intäkter av bidrag). För premiepensionssystemet är avgifterna däremot betydligt högre än de utbetalda pensionerna och mellanskillnaden redovisas därför som en transferering till hushåll, eftersom premiepensionssystemet ses som en del av hushållssektorn (se not 4 Transfereringar).

Statens tjänstepensionsåtaganden redovisas på ett enhetligt sätt

Den statliga tjänstepensionsskulden som SPV redovisar tas upp under posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Skulden redovisas exklusive särskild löneskatt som är statens skuld till sig själv.

Redovisningsprincipen för statens tjänstepensionsskuld följer i stora delar den internationella redovisningsstandarden, IPSAS 39 Ersättningar till anställda. Enligt IPSAS 39 ska effekten av försäkringstekniska omvärderingar inte påverka årets resultat, utan redovisas direkt mot nettoförmögenheten i balansräkningen. Detta gäller enbart för myndigheternas egna pensionsåtaganden efter avslutad anställning och därmed omfattas inte delpensionsskulder eftersom de avser ersättningar under pågående anställning.

Den redovisade skulden omfattar hela försäkringsrörelsen, vilket även innefattar anställda vid vissa organisationer som inte är statliga myndigheter eller av andra skäl inte konsolideras i årsredovisningen för staten, bl.a. Chalmers tekniska högskola, Riksbanken och Kungliga Operan. De premier som betalas från statliga myndigheter till SPV elimineras i årsredovisningen för staten, medan de premier som kommer från organisationer utanför den konsoliderade enheten redovisas som bidrag till staten (se not 3 Intäkter av bidrag). Kostnaderna i pensionsrörelsen för anställda i de konsoliderade myndigheterna redovisas som personalkostnader, medan kostnaderna för anställda i andra organisationer redovisas som transfereringar (se not 4 Transfereringar). Fördelningen av kostnader görs kalkylmässigt och grundas på den andel av premieintäkterna som kan hänföras till organisationer inom och utom den konsoliderade enheten. Fördelningen påverkar inte resultaträkningens saldo, utan endast fördelningen mellan poster.

Grunderna för beräkning av försäkringstekniska avsättningar fastställs av SPV:s styrelse. Försäkringstekniska antaganden ska vara aktsamma och göras på ett sådant sätt att de säkerställer att försäkringsrörelsen ska kunna fullgöra sina åtaganden. Statens tjänstepensionsskuld redovisas i årsredovisningen för staten enligt samma försäkringstekniska grunder som de SPV tillämpar för statens försäkringsrörelse. Riksdagsförvaltningen tillämpar i princip samma försäkrings-tekniska grunder som SPV och redovisningsprincipen enligt IPSAS 39 har införts hos Riksdagsförvaltningen. Affärsverken har inte samma beräkningsgrunder som de SPV tillämpar för statens försäkringsrörelse utan dessa bestäms särskilt av SPV:s styrelse. Affärsverken har heller ännu inte anpassat redovisningen till IPSAS 39 men ESV har rekommenderat affärsverken att fr.o.m. 2020 redovisa försäkringstekniska omvärderingar direkt mot myndighetskapalet.

Eftersom de beräkningsgrunder som SPV fastställer för affärsverken skiljer sig från beräkningsgrunderna som SPV tillämpar för statens försäkringsrörelse har

affärsverkens pensionsskulder i årsredovisningen för staten räknats om enligt SPV:s beräkningsgrunder. Detta medför att den totala pensionsskulden för affärsverken är 308 miljoner kronor lägre i årsredovisningen för staten än i affärsverkens årsredovisningar.

Enligt grunderna som SPV:s styrelse fastställt för försäkringsrörelsen är livförsäkringarnas avsättningar beräknade med följande antaganden:

- Antagande om ränta: Den årliga räntan används för diskontering av framtida, förväntade betalningsflöden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens trygghandsgrunder. Per den 31 december 2019 är bruttoräntan -0,70 procent (-0,60 procent).
- Antaganden om driftkostnad: För de flesta åtaganden används ett antagande om driftkostnad på ca 0,10 procent av kapitalet. Därutöver belastas kapitalet med 0,75 procent för att täcka kostnader för framtida utbetalningar. Antagandena är oförändrade jämfört med föregående år.
- Avkastningsskatt: Inget avdrag för avkastningsskatt görs vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna.
- Antagande om livslängd: Olika antaganden om livslängd används för olika generationer och för olika kön. De skilda antagandena om livslängd ska spegla skillnader i förväntad livslängd. En 65-årig man respektive kvinna som är födda på 1950-talet antas leva i ytterligare 22,0 år (21,3 år) respektive 23,7 år (23,4 år).

CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar

Centrala studiestödsnämnden (CSN) redovisar utestående lånefordringar med avdrag för förväntade låneförluster. Myndigheten har utvecklat en modell för att beräkna nedskrivningar för förväntade låneförluster och återkrav för sina olika lånetyper. Beräkningen i nuvärde görs med hänsyn till bl.a. skuld, betalning och inkomst för varje låntagare.

Beräkningen av förväntade låneförluster i CSN:s lånefordringar utgår i huvudsak från en individbaserad modell och görs utifrån tre värderingsprinciper:

- Förväntade förluster på grund av att personer missköter sina betalningar.
- Förväntade förluster på grund av de trygghetsregler som finns vid återbetalning.
- Förväntade förluster på grund av framtida dödsfall.

Den första värderingsprincipen utgår från låntagarens dokumenterade bristande betalningsbenägenhet när inga eller få betalningar har gjorts under de senaste åren.

Den andra värderingsprincipen bedömer betalningsförmågan hos de låntagare som har avslutat sina studier och är återbetalningsskyldiga. Principen bygger på en

bedömning av låntagarens möjligheter att betala tillbaka lånet utifrån sina ekonomiska förutsättningar och skuldens storlek. Det görs därutöver en generell nedskrivning för förväntade låneförluster under studietiden.

Den tredje värderingsprincipen utgår från sannolikheten att dö vid olika åldrar. Underlaget till beräkningen hämtas utifrån köns- och åldersspecifika risker för dödsfall från Statistiska centralbyrån (SCB) och därefter gör CSN vissa justeringar.

Stabilitetsfonden hos Riksgäldskontoret

Stabilitetsfonden regleras i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut. Stabilitetsfondens uppdrag har i och med bildandet av Resolutionsreserven (se nedan) begränsats men den ska även i fortsättningen finansiera stöd för att motverka en allvarlig störning av det finansiella systemet i Sverige. Fonden uppgick vid utgången av 2019 till 40 miljarder kronor.

Resolutionsreserven hos Riksgäldskontoret

Lagen (2015:1016) om resolution innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för de institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. För detta ändamål bildades en ny fond benämnd Resolutionsreserven i början av 2016. Den tillfördes 19 miljarder kronor genom en överföring från Stabilitetsfonden och har därefter tillförts resolutionsavgifter. Resolutionsreserven uppgick vid utgången av 2019 till 43 miljarder kronor.

Transfereringar m.m. med koppling till skattesystemet

Kommunernas mervärdesskatt nettoredovisas i statens budget. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på särskild inkomstitel vilket minskar inkomsterna i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen bruttoredovisas dessa medel som lämnade bidrag och skatteintäkter, vilket bedömts ge den mest rättvisande informationen.

Den kommunalekonomiska utjämningen nettoredovisas under anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen i årsredovisningen för staten har det bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa den kommunalekonomiska utjämningen som skatteintäkter och transfereringar till kommuner.

Dessa båda skillnader innebär att både skatteintäkter och transfereringar är högre i resultaträkningen än i statens budget (se not 1 Skatteintäkter och not 4 Transfereringar).

Upplupna skatteintäkter

Den del av posten Övriga upplupna intäkter som benämns Upplupna skatteintäkter utgörs av skillnaden mellan statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter för främst aktuellt inkomstår och de preliminära skatter som redovisats t.o.m. december månad. Belopp för tidigare och kommande år kan ingå i posten, bl.a. i samband med omprövningar och förskottsdebiteringar.

Posten beräknas genom att de skatter som har debiterats under inkomståret dras från de intäkter för det aktuella inkomståret som räknats fram i modellen för periodisering av skatter. Detta ska i princip överensstämma med summan av föregående års motsvarande upplupna intäkt och det periodiseringsbelopp som framkommer i modellen för periodisering av skatteintäkter.

Staten är ansvarig för all uppbörd, dvs. även uppbörden av skatter som tillhör kommuner och avgifter till trossamfund. Regleringsbelopp som avser kommuner och trossamfund särredovisas för att särskilja dessa från statens fordran på skattskyldiga.

Redovisning av marknadsvärdeförändringar i resultaträkningen

Orealiserade marknadsvärdeförändringar på framför allt långfristiga värdepappersinnehav redovisas i resultaträkningen som finansiella intäkter eller kostnader. I allt väsentligt motsvaras dessa av avsättningar till Kärnavfallsfonden och Insättningsgarantifonden. En stor del av värdepapperen är statsobligationer och andra instrument utgivna av Riksgäldskontoret.

I resultaträkningen för staten elimineras normalt inomstatliga finansiella intäkter och kostnader. I detta fall skulle detta dock leda till att saldot i resultaträkningen påverkades kraftigt mellan åren av att avsättningar till fonder påverkas av intäkter eller kostnader som elimineras. Därför behålls den orealiserade värdeförändringen i resultaträkningen, samtidigt som avsättningen till fonder redovisas med det belopp som respektive myndighet rapporterat, så att saldot i princip inte påverkas. I balansräkningen elimineras däremot det bokförda värdet av innehavet av statspapper mot Riksgäldskontorets statsskuld. Mellanskillnaden påverkar nettoförmögenheten.

4.2 Redovisningsprinciper för statens budget

Statens budget redovisas enligt de principer som följer av budgetlagen (2011:203) och riksdagens beslut om budgeten.

Enligt budgetlagen omfattar statens budget alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto på inkomstitlar och anslag, med undantag för inkomster som riksdagen har beslutat ska specialdestineras till en viss verksamhet.

Utgifter i statens budget redovisas mot anslag medan inkomsterna redovisas mot inkomstitlar. Utgifter för transfereringar redovisas det år då betalning sker, medan förvaltningsutgifter redovisas det år som kostnaderna hänför sig till. Övriga utgifter redovisas det budgetår som utgifterna hänför sig till. Enligt budgetlagen redovisas inkomster av skatter och avgifter det år intäkterna hänför sig till. Övriga inkomster redovisas det budgetår som inkomsterna hänför sig till.

Universitet och högskolor tillämpar en särskild modell för redovisning mot anslag. Andra avvikelser från generella principer kan förekomma enligt riksdagens beslut. Till skillnad från vad som gäller för resultat- och balansräkningen, där olika redovisningsmetoder och principer för specifika poster förklaras i detta avsnitt, finns för budgetens anslag och inkomstitlar riksdagsbeslut och motiveringar som har redovisats för riksdagen i budgetpropositionen eller andra propositioner.

Utöver anslagen och inkomstitlarna innehåller statens budget en post för Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder respektive andra stater. Den kassamässiga korrigeringsposten på utgiftssidan är nödvändig för att budgetens saldo ska visa statens lånebehov. Ett negativt budgetsaldo ger ett positivt lånebehov, dvs. en ökning av statsskulden, medan ett positivt budgetsaldo ger ett negativt lånebehov, dvs. i de flesta fall en minskning av statsskulden.

4.3 Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget

Statens budget och resultaträkningen skiljer sig åt såväl i avgränsning och struktur som i redovisningsprinciper. Ett exempel på skillnader i avgränsningen är affärsverken som ingår i resultaträkningen, men som till övervägande del ligger utanför statens budget. Affärsverken och andra verksamheter där avgifter och bidrag får disponeras i verksamheten redovisas i resultaträkningen, medan de endast påverkar budgeten till den del verksamheterna påverkar statens lånebehov.

Redovisningsprinciperna i statens budget är blandade. Statens budget innehåller redovisning av in- och utbetalningar (kassamässigt), för vissa anslag eller inkomstitlar innehåller den kostnader och intäkter och för några innehåller den utgifter och inkomster. Redovisningen i resultaträkningen sker i sin helhet enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. den består av intäkter och kostnader. Saldot i statens budget redovisas dock helt kassamässigt.

I tabellen nedan sammanfattas några av skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Statens budget har en ändamålsstruktur där anslagen är grupperade i utgiftsområden och inkomstittlarna i inkomsttyper. Resultaträkningen är däremot indelad i intäkt- och kostnadsslag. Jämförelser av poster i resultaträkningen och statens budget går därför ofta inte att göra, utan dokumenten kompletterar varandra.

	Resultaträkningen	Statens budget
Skatt	Intäkt	Intäkt/Betalning
Offentligrättsliga avgifter på inkomstittel	Intäkt	Intäkt
Avgift av tillfällig natur eller mindre omfattning	Intäkt	Kostnadsreduktion på anslag
Övriga avgifter	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstittlar
Erhållna bidrag som används i verksamheten	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstittlar
Transfereringar (lämnade bidrag m.m.)	Kostnad	Utbetalning
Avsättningar för framtida förpliktelser	Kostnad	Kostnad/Utgift
Löner, varor och tjänster	Kostnad	Kostnad
Andel av företagsvinst/förlust	Intäkt/kostnad enligt kapitalandelsmetoden	Inkomst vid utdelning
Orealiserad valutavinst/förlust och upplupen ränta	Intäkt/kostnad	Ingen påverkan på anslag eller inkomstittlar

Resultaträkningen visar verksamhetens totala intäkter och kostnader under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen, dvs. tillgångar och skulder per den 31 december. För vissa kapitaltransaktioner påverkas endast balansräkningen av händelser i statens budget medan resultaträkningen är oförändrad. Exempel på detta är anslag för investeringar och utlåning, eller inkomstittlar för återbetalning av lån.

En stor principiell skillnad är att i resultaträkningen elimineras alla ekonomiska mellanhavanden mellan myndigheter. I statens budget bruttoredovisas sådana transaktioner i de flesta fall som utgifter på anslag och inkomster på inkomstittel.

En annan stor skillnad är att ålderspensionsavgifterna från andra än statliga myndigheter bruttoredovisas som intäkter i resultaträkningen, samtidigt som de faktiska utbetalningarna av pensioner i ålderspensionssystemet redovisas som kostnader. I statens budget nettoredovisas däremot ålderspensionsavgifterna efter avdrag för utbetalningarna till pensionssystemet, inklusive premiepensionssystemet. Utbetalningarna av pensioner till enskilda framgår inte av statens budget.

5 Noter

5.1 Noter till resultaträkningen

Not 1 Skatteintäkter

Miljoner kronor

	2019	2018
Direkta skatter på arbete		
Inkomstskatter	805 582	786 385
Skattereduktioner m.m.	-272 371	-253 181
Allmän pensionsavgift	128 367	123 661
Summa Direkta skatter på arbete	661 577	656 864
Indirekta skatter på arbete		
Arbetsgivaravgifter	584 561	563 210
Särskild löneskatt, egenavgifter m.m.	60 314	61 542
Avgifter till premiepensionssystemet	-41 088	-38 775
Summa Indirekta skatter på arbete	603 787	585 977
Skatt på kapital		
Skatt på kapital, hushåll	68 186	69 345
Skatt på företagsvinster	146 084	132 938
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	33 178	33 207
Övriga skatter på kapital	25 061	25 954
Summa Skatt på kapital	272 509	261 444
Skatt på konsumtion och insatsvaror		
Mervärdesskatt	461 674	446 777
varav kommunmoms	73 550	70 982
Skatt på alkohol och tobak	26 881	27 294
Skatt på energi och miljö	79 702	79 034
Skatt på vägtrafik	20 650	19 835
Skatt på spel	6 100	4 491
Skatt på import	6 864	6 498
Övriga skatter på konsumtion och insatsvaror	512	2 042
Summa Skatt på konsumtion och insatsvaror	602 384	585 969
Restförda och övriga skatter		
Restförda skatter m.m.	-4 665	1 982
Intäkter som förs till fonder	11 686	14 701
Avgifter till public service	9 125	0
Summa Restförda och övriga skatter	16 146	16 683
Summa Totala skatteintäkter före justering	2 156 404	2 106 938

Justering till belopp enligt Årsredovisning för staten 2018		4 018
Totala skatteintäkter	2 156 404	2 110 956
Avgår: Kommunala skatter	-767 765	-744 183
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet (inkomstpension)	-266 722	-256 745
Avgår: EU-skatter	-6 864	-6 498
<i>Summa Statens skatteintäkter före justering</i>	<i>1 115 053</i>	<i>1 103 531</i>
Justering till belopp enligt Årsredovisning för staten 2018		-2 260
Statens skatteintäkter enligt avgränsningen i statens budget	1 115 053	1 101 271
Tillkommer, avgränsningsskillnader m.m.		
Skatter hänförliga till tidigare år		
varav 2018	-1 834	8 502
varav 2017	1 621	-515
Avgifter till ålderspensionssystemet	266 722	256 903
Avgifter till premiepensionssystemet	41 088	38 775
EU-skatter	6 864	6 498
Kommunala utjämningsavgifter LSS	4 506	4 094
Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift	19 145	18 261
Elimineringar m.m.		
Eliminering av statliga myndigheters avräknade moms	-34 013	-32 585
Eliminering av statens arbetsgivaravgifter	-35 166	-34 330
Eliminering av särskild löneskatt på pensionskostnader	-4 202	-4 056
Eliminering av myndigheters skatter m.m.	-135	-149
Justering för värdering av restförda skatter	2 486	736
<i>Summa Total före justering</i>	<i>1 382 134</i>	<i>1 363 404</i>
Justering till belopp enligt Årsredovisning för staten 2018		75
Total summa	1 382 134	1 363 480

19 miljarder kronor mer i skatteintäkter

Skatteintäkterna såsom de avgränsas i resultaträkningen ökade med knappt 19 miljarder kronor (1,4 procent) jämfört med 2018. Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det är intäkterna hänför sig till. Eftersom många skatter för ett kalenderår beslutas först i samband med den årliga inkomsttaxeringen, är det slutliga utfallet för skatteintäkterna inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på prognoser. Skillnaden mellan det definitiva utfallet och den prognos som redovisas i årsredovisning för staten kan för enstaka skatter vara stor. Det gäller främst bolagens inkomstskatt och hushållens skatt på kapitalvinster. Avvikelsen för de totala skatterna är däremot liten och uppgår som regel till mellan 0,5 till 1 procent av de slutliga skatteintäkterna.

Den övergripande analysen utgår från de totala skatteintäkterna, som beräknas till 2 156 miljarder kronor för 2019 och som ska jämföras med totalt 2 107 miljarder kronor enligt den nu aktuella bedömningen av skatteintäkter för inkomståret 2018. Det innebär en ökning med 49 miljarder kronor varav kommunernas del är 24 miljarder kronor. Med den nuvarande bedömningen av skatteintäkterna avseende 2018 är ökningen av statens skatter, inklusive avgifter till ålderspensionssystemet, därmed 26 miljarder kronor. Ökningen förklaras framför allt av högre arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt och företagens inkomstskatter.

Skattesänkningar minskar intäkterna från de direkta skatterna på arbete

De direkta skatterna på arbete, nettot av inkomstskatter, allmän pensionsavgift och skattereduktioner, ökade med 4,7 miljarder kronor jämfört med 2018. Kommunernas skatteintäkter ökade med 23 miljarder kronor medan statens intäkter minskade med 18 miljarder kronor. Minskningen förklaras bland annat av att riksdagen under hösten 2018 beslutade om att höja jobbskatteavdraget, utöka grundavdraget för pensionärer samt att skiktgränsen för den statliga inkomstskatten skulle höjas. Sammantaget innebar besluten skattesänkningar om knappt 19 miljarder kronor varav 5 miljarder kronor påverkade kommunernas inkomstskatter¹. Den viktigaste skattebasen för inkomstskatten är utbetalda löner som ökade med 3,6 procent jämfört med ca 4,7 procent de tre senaste åren. Den lägre ökningstakten förklaras av att arbetade timmar minskade medan de ökat med över 2 procent de senaste två åren.

De indirekta skatterna på arbete ökade med 18 miljarder kronor, vilket är en betydligt lägre ökningstakt jämfört året innan. Även för dessa intäkter förklaras den lägre ökningstakten av att arbetade timmar minskat.

De statliga myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats vid beräkning av skatteintäkterna. Elimineringen bruttoredovisas i tabellen ovan.

Oförändrade intäkter av skatt på kapital för hushåll

Hushållens kapitalskatter uppgick till 68 miljarder kronor vilket i princip är oförändrat jämfört med 2018. Både utdelningsinkomsterna och ränteutgifterna ökade medan kapitalvinsterna var oförändrade.

Företagens inkomstskatt ökade med nästan 10 procent

Skatt på företagsvinster ökade med 13 miljarder kronor eller 9,9 procent jämfört med en ökning om 4,6 procent 2018. Den lägre ökningstakten 2018 förklaras av att den utländskt avräknade skatten var ovanligt stor detta år.

---

¹ Sammantaget är effekten av regeländringarna neutral för kommunerna eftersom de får kompensation via det generella statsbidraget.

Svag ökning av intäkterna från mervärdesskatt

Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade endast med 16 miljarder kronor jämfört med 25 miljarder kronor året innan. Det är intäkterna från mervärdesskatt och energiskatt som förklarar den svagare ökningen. Intäkterna från mervärdesskatt ökade med 15 miljarder kronor jämfört med 20 miljarder kronor året innan. Den lägre ökningstakten förklaras till största delen av konsumtion och investeringar i kommunsektorn. I beloppet mervärdesskatt, 462 miljarder kronor, ingår återbetalad mervärdesskatt till statliga myndigheter med 34 miljarder kronor som har eliminerats. Detta är en inomstatlig transaktion som elimineras för att inte påverka det konsoliderade utfallet i statens resultaträkning.

Intäkter av skatt på alkohol och tobak minskade

Intäkterna av skatt på alkohol och tobak minskade med 0,4 miljarder kronor.

Svag ökning av intäkter från skatt på energi och miljö

Intäkterna av skatt på energi och miljö ökade med 0,7 miljarder kronor, vilket är lägre än normalt. Den låga ökningen mellan åren förklaras av ändrade periodiseringsregler för intäkter från skatt på elektrisk kraft. Ändringen innebar att skatteintäkterna för 2018 baserades på 14 månaders uppbörd istället för tolv månader. Utan denna ändring skulle intäkterna av skatt på energi och miljö 2019 ökat med 3,5 miljarder kronor

Intäkterna av skatt på vägtrafik ökade

Intäkterna av skatt på vägtrafik ökade med 0,8 miljarder kronor. Ökningen avser fordonsskatten vilket delvis förklaras av det införda bonus-malus-systemet, med en högre fordonsskatt de tre första åren för bilar med CO₂-utsläpp över 95 gram per kilometer. Ändringen innebar att registreringen av nya bilar ökade mycket i slutet av 2018, vilket påverkade fordonsskatten under 2019.

Intäkter av skatt från spelverksamhet ökade

Överskott från AB Svenska Spel uppgick till 2,3 miljarder kronor vilket var en minskning med 2,2 miljarder kronor. Minskningen förklaras av att den svenska spelmarknaden avreglerades 2019. För de delar som avreglerats betalar skattskyldiga som har en spellicens 18 procent av behållningen. Under 2019 uppgick dessa intäkter till 3,8 miljarder. Sammantaget uppgick intäkterna från skatt på spel till 6,1 miljarder kronor jämfört med 4,5 miljarder kronor 2018.

Avgiften till public service

Från och med 2019 finansieras public service med en skatt. Skatten betalas av skattskyldiga över 18 år som har en beskattningsbar inkomst och som högst uppgår skatten till 1 347 kronor. Sammantaget uppgår skatteintäkterna till 9,1 miljarder

kronor. Eftersom resolutionsavgiften minskar samtidigt som juridiska personer anstånd att betala skatt ökar är de totala intäkterna under gruppen Restförda och övriga skatter i princip oförändrad mellan åren.

Ökade intäkter av kommunal inkomstskatt

Kommunernas del av skatteintäkterna, kommunal inkomstskatt och fastighetsavgift, ökade med 24 miljarder kronor medan ålderspensionssystemets avgifter ökade med 10 miljarder kronor.

Statens arbetsgivaravgifter har eliminerats

Skatteverket sköter uppbörderna av skatter och redovisar den både i statens resultaträkning och i statens budget. Staten betalar ut de skatter och avgifter som tillhör kommunsektorn och ålderspensionssystemet löpande för att sedan slutreglera dem när beskattningen är fastställd. Den redovisning av skatteintäkter som görs i resultaträkningen skiljer sig på några punkter från den som görs på inkomstsidan i statens budget. I budgeten görs omföringar och en finare indelning av vissa poster för att tydligare redovisa fördelningen mellan olika skatteslag etc. Den del av ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet läggs i resultaträkningen till skatteintäkterna, trots att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnitt 3.4). En annan väsentlig skillnad jämfört med statens budget är att arbetsgivaravgifter som staten betalat till sig själv elimineras i resultaträkningen.

Kommunalekonomisk utjämning och kommunmoms bruttoredovisas

I resultaträkningens skatteintäkter ingår den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredovisas på utgiftssidan i statens budget. Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt 19 miljarder kronor nettoredovisas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Det innebär att utgifterna för statsbidrag till kommunerna minskats med motsvarande belopp på statens budget. I resultaträkningens skatteintäkter ingår också mervärdesskatt med 74 miljarder kronor för kommuner och landsting som nettoredovisas på inkomstsidan i statens budget. I resultaträkningen har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredovisats, vilket innebär att både inkomster och transfereringar till kommuner är 93 miljarder kronor högre än i statens budget för 2019.

Tre justeringsbelopp

I kolumnen för jämförelsetalen från 2018 redovisas för varje skatteslag de utfall för 2018 som beräknats under våren 2020 efter det att beskattningen av 2018 års inkomster slutförts. Detta överensstämmer med motsvarande redovisning av utfallet på statens budget. Jämförelsetalen avviker något för varje enskilt skatteslag från de

belopp som beräknades när resultaträkningen för 2018 togs fram, eftersom de baseras på senare utfallsinformation. Tre justeringsbelopp har lagts till i ovanstående tabell så att överensstämmelse även uppnås med de periodiserade skatter som redovisades i årsredovisningen för staten 2018.

Skatteintäkterna 2018 blev lägre än beräknat

Skatteintäkterna 2018 blev 4 miljarder kronor lägre jämfört med den beräkning av 2018 års skatt som gjordes våren 2019. Intäkterna av skatt på kapital blev 7,1 miljarder kronor lägre än beräkningen våren 2019. Det förklaras främst av att skatt på företagsvinster blev 4,7 miljarder kronor lägre. Hushållens skatt på kapital blev 2,6 miljarder kronor lägre till följd av lägre kapitalvinster. Intäkter från skatt på energi blev däremot 2,3 miljarder kronor högre, vilket förklaras av ändrade periodiseringsregler. En värdereglering som Skatteverket gör av utestående fordringar som avser restförda skatter påverkar resultaträkningen 2018 retroaktivt. Förändringen leder till att skatteintäkterna och årets överskott för 2018 ökar med 736 miljoner kronor. Jämförelsetalet i resultaträkningen har justerats för detta (se mer under redovisningsprinciperna).

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2019	2018
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>		
Trafikverket	2 633	2 474
Transportstyrelsen	2 395	2 298
Kronofogdemyndigheten	1 416	1 383
Lantmäteriet	1 027	1 021
Polismyndigheten	851	796
Finansinspektionen	718	707
Centrala studiestödsnämnden	669	657
Läkemedelsverket	662	630
Bolagsverket	511	454
Patent- och registreringsverket	330	315
Migrationsverket	322	273
Elsäkerhetsverket	318	350
Strålsäkerhetsmyndigheten	313	294
Post- och telestyrelsen	275	284
Regeringskansliet	234	204
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 784	1 780
Luffartsverket	1 720	1 805
Övriga	1 743	1 471
Summa offentligrättslig verksamhet	17 921	17 196

<i>Uppdragsverksamhet</i>		
Trafikverket	4 665	3 915
Statens institutionsstyrelse	1 984	1 934
Exportkreditnämnden	1 442	1 397
Försvarets materielverk	1 085	1 182
Pensionsmyndigheten	802	925
Statens fastighetsverk	784	732
Lunds universitet	584	573
Statens jordbruksverk	534	527
Skatteverket	490	540
Sveriges lantbruksuniversitet	452	430
Kungl. Tekniska högskolan	442	412
Uppsala universitet	429	380
Försvarmakten	399	198
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	11 394	11 007
Luffartsverket	755	966
Sjöfartsverket	304	143
Övriga	5 650	5 128
<i>Summa uppdragsverksamhet</i>	32 195	30 389
Andra ersättningar	2 019	2 018
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	3 559	3 494
Polismyndigheten	826	717
Försvarets materielverk	815	840
Statens skolverk	800	277
Trafikverket	494	488
Statens fastighetsverk	432	27
Centrala studiestödsnämnden	264	240
Karolinska institutet	247	230
Kronofogdemyndigheten	236	161
Transportstyrelsen	189	195
Socialstyrelsen	163	1
Kammarkollegiet	142	1 374
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	479	357
Sjöfartsverket	3	11
Övriga	1 103	1 286
<i>Summa andra ersättningar</i>	9 752	9 698
Total summa	59 868	57 283

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 2 585 miljoner kronor eller med 4,5 procent. Intäkter av avgifter i offentligrättslig verksamhet ökade med 725 miljoner kronor och är ca 30 procent av posten. Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet ökade med 1 806 miljoner kronor och utgör drygt hälften av posten. Andra ersättningar ökade med 54 miljoner kronor och utgör ca 16 procent av posten.

Staten tar in avgifter för att tillhandahålla varor och tjänster, och den som betalar avgiften får därmed en motprestation. Avgifterna är antingen offentligrättsliga eller avgifter för uppdragsverksamhet.

Offentligrättsliga avgifter är s.k. tvingande eller betungande avgifter som staten med stöd av författning kan ta ut av enskilda.

Avgifter för uppdragsverksamhet är samtliga avgifter som inte är offentligrättsliga. Det omfattar försäljning av varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Hit räknas också de avgifter som myndigheter under vissa förutsättningar får ta ut enligt det generella bemyndigandet i 4 § avgiftsförordningen (1992:191).

Andra ersättningar ses inte som avgifter eftersom den som betalar ersättningen i princip inte erhåller någon motprestation såsom för en avgift.

Offentligrättsliga avgifter ökade

De största förändringarna av de offentligrättsliga avgifterna rör Trafikverket och Transportstyrelsen.

Trafikverkets avgifter ökade med 159 miljoner kronor. Det beror främst på ökade avgiftsintäkter för banavgifter. Trafikverket tar framför allt ut banavgifter som är obligatoriska för de aktörer som trafikerar järnvägen och där intäkterna går till drift och underhåll av järnvägen.

Transportstyrelsens avgifter har ökat med 97 miljoner kronor, vilket i huvudsak beror på ökade avgifter såväl som ökad volym inom vägtrafikområdet inklusive trafikregistret. Transportstyrelsen tar ut avgifter inom sjöfarts-, luftfarts-, järnvägs- och vägtrafikområdet för bl.a. tillsyn, tillstånd och registerhållning. Inom luftfartsområdet finns också avgifter för säkerhetskontroll vid svenska flygplatser, flygplatsers utrustningskostnader för kommunikation, navigation och övervakning inom flygtrafikledningstjänst och undervägsverksamheten (flygtrafiktjänst en route).

Övrigt om intäkter av offentligrättsliga avgifter

Totalt redovisar omkring 120 myndigheter offentligrättsliga avgifter, i en mängd olika verksamheter.

Kronofogdemyndighetens avgifter omfattar grundavgifter i allmänna och enskilda mål och avgifter i mål om betalningsföreläggande m.m.

Lantmäteriet redovisar avgifter inom fastighetsbildningsområdet och expeditionsavgifter för inskrivningsverksamheten, t.ex. ansökan om lagfart vid köp av fastighet.

Polismyndigheten tar ut avgifter för framför allt passhantering, nationella ID-kort och tillståndsgivning.

Sjöfartsverkets avgifter omfattar främst farleds- och lotsavgifter.

Luftfartsverket tar framför allt ut s.k. undervägsavgifter som fastställs av Europakommissionen och beräknas på en kombination av antal flygningar, luftfartygets vikt och flugen sträcka.

Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet ökade

Det är framför allt Trafikverket, Affärsverket svenska kraftnät, Försvarmakten och Sjöfartsverket som visar ökade intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet. Luftfartsverket och Pensionsmyndigheten har däremot lägre intäkter.

Avgifterna i Trafikverkets uppdragsverksamhet ökade med 750 miljoner kronor. Det beror främst på en ökning av intäkter i investerings- och reinvesteringsprojekt. Trafikverkets uppdragsverksamhet består i övrigt huvudsakligen av försäljning av järnvägsmateriel till de entreprenörer som bygger och underhåller de statliga järnvägarna och el till de olika bolag som bedriver tågtrafik.

Affärsverket svenska kraftnät tar ut avgifter från regionnätsföretag, stora elproducenter och balansansvariga. Avgifterna ökade med 387 miljoner kronor främst till följd av att grundavgiften för förbrukning och produktion avseende de balansansvariga höjdes med drygt 30 procent inför 2019.

Avgiftsintäkterna i Försvarmaktens uppdragsverksamhet ökade med 201 miljoner kronor. Det avser i huvudsak verkstäderna som överfördes efter verksamhetsövergången från Försvarets materielverk.

Sjöfartsverkets intäkter av uppdragsverksamhet ökade med 161 miljoner kronor. Det beror bland annat på ökade intäkter i isbrytningsverksamheten, försäljning av

räddningshelikoptrar samt ökade intäkter inom sjö- och flygräddningsverksamheten från både Eurocontrol och Försvarmakten.

Luftfartsverkets intäkter av uppdragsverksamhet avser i huvudsak konsulttjänster samt ersättning från intressebolaget Nordica Unified Air traffic Control (NUAC HB) för tillhandahållande av personal, kontrollcentraler och teknisk utrustning för NUACs utförande av flygtrafiktjänst i det övre luftrummet (en route) på uppdrag av Luftfartsverket. Luftfartsverkets intäkter av uppdragsverksamhet minskade med 211 miljoner kronor till följd av att Luftfartsverket fr.o.m. 1 september har återtagit verksamheten och själv utför tjänsten från denna tidpunkt.

Pensionsmyndigheten tar mest ut avgifter från AP-fonderna för administration av inkomstpensionssystemet och administration av premiepensionssystemet. Pensionsmyndighetens intäkter av uppdragsverksamhet minskade med 123 miljoner konor vilket framför allt rör avgiftsintäkter avseende administration av inkomstpensionssystemet.

Övrigt om intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet

Totalt redovisar omkring 172 myndigheter avgifter för uppdragsverksamhet.

Statens institutionsstyrelse tar huvudsakligen ut vårdavgifter för ungdomsvård.

Exportkreditnämndens intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet består av garantiavgifter.

Försvarets materielverks intäkter för uppdragsverksamhet består av fakturering av levererade tjänster och produkter.

Statens fastighetsverk tar huvudsakligen ut hyror och arrenden från hyresgäster. De tar även in intäkter hänförliga till hyresgästanpassningar, som vidarefaktureras hyresgäst.

Lunds universitet, Uppsala universitet och Kungliga Tekniska högskolan tar ut studieavgifter från studieavgiftsskyldiga studenter, vissa s.k. tredjelandsmedborgare. De redovisar även intäkter i sin uppdragsverksamhet i samband med uppdragsutbildning och forskning, tidskrifter och publikationer samt rådgivning och annan liknande service.

Statens jordbruksverk tar huvudsakligen ut hyror och arrenden från hyresgäster, men bedriver även annan uppdragsverksamhet, såsom konsultverksamhet.

Skatteverket tar emot avgifter från AP-fonderna och premiepensionssystemet för arbete med uppbörd av ålderspensionsavgifter m.m.

Intäkter av andra ersättningar ökade något

Statens skolverk, Statens fastighetsverk och Socialstyrelsen visar de största ökningarna av intäkter av andra ersättningar, medan Kammarkollegiet visar en minskning av andra ersättningar.

Statens skolverks andra ersättningar är främst återbetalda statsbidrag. Statens skolverks ökning med 523 miljoner kronor beror på ökade återkrav främst inom bidrag som gäller vuxen yrkesinriktad vuxenutbildning och återkrav för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling.

Statens fastighetsverks andra ersättningar avser framför allt reavinst från försäljning av fastigheter. År 2019 ökade dessa intäkter med 405 miljoner kronor.

Socialstyrelsens andra ersättningar ökade med 162 miljoner kronor och avser återbetalningar av bidrag på avslutade anslag.

Kammarkollegiet redovisar 1 232 miljoner kronor mindre som andra ersättningar än föregående år. Det beror på att Kammarkollegiet hade en engångsintäkt vid försäljning av Apoteksgruppen i Sverige Holding AB under 2018.

Övrigt om intäkter av andra ersättningar

Totalt redovisar omkring 177 myndigheter intäkter av andra ersättningar.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens andra ersättningar är finansieringsavgifter som arbetslöshetskassorna betalar.

Polismyndigheten redovisar i huvudsak böter som andra ersättningar.

Affärsverket svenska kraftnäts andra ersättningar är huvudsakligen ersättning från kapacitetsavgifter.

Not 3 Intäkter av bidrag

Miljoner kronor

	2019	2018
AP-fondsmedel	25 251	26 347
<i>EU-bidrag</i>		
<i>EU-bidrag med delat förvaltningsansvar</i>		
<i>Statens jordbruksverk</i>		
Garantifonden för jordbruket, EGFJ	7 161	7 216
Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, EJFLU	2 674	2 143
Havs- och fiskerifonden, EHFF	193	249
Regionala utvecklingsfonden, ERUF ¹	12	9
Socialfonden, ESF ²	11	9

<i>Summa Statens jordbruksverk</i>	10 051	9 626
<i>Tillväxtverket</i>		
Regionala utvecklingsfonden, ERUF ¹	1 284	1 159
<i>Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige</i>		
Socialfonden, ESF ²	910	1 089
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt, FEAD	11	16
<i>Migrationsverket</i>		
Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Amif	607	598
<i>Polismyndigheten</i>		
Fonden för inre säkerhet, ISF	78	61
Interregionala bidrag (Interreg)	586	526
<i>Andra EU-bidrag</i>		
Bidrag till transeuropeiska nätverk, Trafikverket	114	104
Universitet och högskolor	1 254	1 258
Övriga myndigheter	1 039	1 019
<i>Summa EU-bidrag</i>	15 934	15 456
<i>Övriga bidrag</i>		
Erhållna bidrag vid universitet och högskolor (exklusive bidrag från EU)	9 848	9 287
Försäkringskassan		
- assistansersättning	4 417	3 714
- underhållsstöd	1 114	1 061
Trafikverket (exklusive bidrag från EU)	1 049	965
Statens tjänstepensionsverk	617	568
Erhållna bidrag vid övriga myndigheter (exklusive bidrag från EU)	1 612	1 541
Total summa	59 842	58 939

¹Medel från ERUF redovisades av Tillväxtverket och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 296 miljoner kronor.

²Medel från ESF redovisades av Svenska ESF-rådet och Jordbruksverket, totalt för fonden 921 miljoner kronor.

Intäkter av bidrag är intäkter som inte är relaterade till utförda prestationer. Bidragsintäkter 2019 har ökat med 0,9 miljarder kronor jämfört med föregående år.

AP-fondsmedel

Posten AP-fondsmedel visar Allmänna pensionsfondens nettobidrag till staten. Beloppet är skillnaden mellan de medel som löpande rekvireras från AP-fonden för utbetalning av ålderspensioner och de ålderspensionsavgifter (socialavgifter från arbetsgivare och egenföretagare), allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som löpande överförs till AP-fonden för förvaltning.

För 2019 uppgick nettobidraget till 25,3 miljarder kronor. Utbetalda pensioner som finansieras från AP-fonderna ökade med 10,3 miljarder kronor, medan avgifterna som tillförs AP-fonderna för att finansiera pensionerna ökade med 11,4 miljarder kronor. Det innebär att nettoöverföringen från AP-fonderna minskade med 1,1 miljarder kronor.

Intäkter av EU-bidrag

Intäkter av EU-bidrag visar på återflödet från EU-budgeten som för 2019 ökade med 0,5 miljarder kronor jämfört med föregående år. Framförallt ökade bidrag från jordbruksfonderna med 0,4 miljarder kronor.

Övriga bidrag

En stor andel av övriga bidrag hanteras på universitet och högskolor och används främst för forskning. Dessa bidrag kommer från företag inom och utom Sverige och olika forskningsstiftelser. Bidrag från andra statliga myndigheter, t.ex. forskningsråd, är eliminerade.

Försäkringskassan redovisar intäkter från kommuner för kommunernas andel av kostnaden för statlig assistansersättning samt intäkter för underhållsstöd från bidragsskyldiga. Inbetalningar för assistansersättningar från kommunerna var förskjutna från 2018 till 2019 med anledning av att Försäkringskassan från oktober 2018 begärde ersättning i efterhand. Tidigare begärdes ersättningen i förskott.

Trafikverket tar emot bidrag från bl.a. kommuner för investeringar i infrastruktur.

Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar premieintäkter m.m. för den statliga tjänstepensionsrörelsen och andra pensionsförmåner för anställda i vissa organisationer, bl. a. statliga bolag, som inte är statliga myndigheter men där SPV ändå hanterar tjänstepensionen.

Not 4 Transfereringar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Socialförsäkring	557 242	544 477
Allmänna bidrag till kommuner exkl tillfälligt stöd	205 640	190 146
Arbetsmarknad	57 890	59 235
Överföring till premiepensionssystemet	32 726	32 141
Avgiften till Europeiska gemenskapen	38 972	38 837
Bistånd och andra internationella bidrag	40 097	38 702
Migration och integration	29 448	39 131
Utbildning, studiestöd	42 688	37 134
Hälso- och sjukvårdspolitik, till kommuner	37 201	34 517
Övrigt	89 053	85 215
Summa	1 130 958	1 099 534

Transfereringar*Miljoner kronor***Transfereringar till hushåll**

inkl. hushållens övriga organisationer

Socialförsäkring**Pensioner (Pensionsmyndigheten)**

Ålderspensioner vid sidan av statens budget	314 712	304 446
Premiepensioner	11 715	10 141
Ersättning vid ålderdom (anslagsfinansierade förmåner)	33 922	34 221

Övrig Socialförsäkring (Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten)

Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	81 369	81 907
<i>varav sjukpenning och rehabilitering m.m.</i>	34 330	33 878
<i>varav aktivitets- och sjukersättning</i>	38 485	39 563
Assistansersättning m.m.	28 725	29 114
Ekonomisk trygghet för familjer och barn (FK, PM)	86 799	84 647
Summa socialförsäkring till hushåll	557 242	544 477

Arbetsmarknad

Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	24 732	23 420
<i>varav Arbetsförmedlingen</i>	14 173	12 752
<i>varav Försäkringskassan</i>	10 560	10 667
Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, Arbetsförmedlingen	2 649	4 526
Övrigt arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	1 781	1 252
Lönegarantiersättning, Kammarkollegiet	2 102	1 526
Summa arbetsmarknad till hushåll	31 265	30 724

Utbildningspolitik

Studiestöd Centrala studiestödsnämnden	17 304	15 422
Kostnad resp. återföring av reservation för förluster i utlåningsverksamheten, Centrala studiestödsnämnden	592	-1 227
Bidrag till folkbildningsorganisationer, Kammarkollegiet	4 460	4 358
Summa utbildningspolitik till hushåll	22 355	18 553

Bistånd m.m.

Bistånd och andra internationella bidrag (bidrag till organisationer), Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	4 195	4 289
---	-------	-------

Migration och integration

Migrationsverket	495	728
Integration, Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare, Arbetsförmedlingen	549	1 341
Integration, Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare, Försäkringskassan	3 563	4 925
Särskilda insatser inom folkbildningen, Kammarkollegiet	158	186
Summa migration och integration till hushåll	4 765	7 179

Statens tjänstepensionsverk, pensionskostnader ej statligt anställda	1 084	1 108
--	-------	-------

Nettoöverföring till premiepensionssystemet	32 726	32 141
--	---------------	---------------

Övriga transfereringar till hushåll	20 210	19 262
-------------------------------------	--------	--------

Summa transfereringar till hushåll	673 842	657 731
---	----------------	----------------

Transfereringar till företag**Arbetsmarknad**

Lönebidrag m.m., Arbetsförmedlingen	8 493	8 160
Lönebidrag till Samhall, Kammarkollegiet	6 078	5 225
Köp av arbetsmarknadsutbildning m.m., Arbetsförmedlingen	384	1 587
Anställningsstöd, Skatteverket	8 523	7 190
Summa arbetsmarknad till företag	23 479	22 162

<i>Gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m., Statens jordbruksverk</i>	14 637	13 557
--	--------	--------

Utbildningspolitik, Bidrag till enskilda utbildningssamordnare, Kammarkollegiet	3 159	3 078
---	-------	-------

Investeringsstöd m.m., Boverket	2 300	2 498
---------------------------------	-------	-------

Forskning och utveckling m.m., Verket för innovationssystem	1 914	2 005
---	-------	-------

Ersättning till reaktorinnehavarna, Kärnavfallsfonden	2 164	2 180
---	-------	-------

<i>Tillväxtverket</i>	1 850	1 608
-----------------------	-------	-------

Regionala tillväxtåtgärder m.m., länsstyrelserna	213	280
Energiforskning m.m., Statens energimyndighet	933	1 024
Trafikupphandling, Trafikverket	883	881
Miljöpolitik, Naturvårdsverket	1 195	2 166
Kultur, Statens kulturråd	328	326
Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning, Mynd för yrkeshögskolan	1 442	1 255
Presstödsnämnden, Myndigheten för press, radio och tv, Presstödsnämnden	639	492
Transportstyrelsen	885	836
Övriga transfereringar till företag	13 907	7 709
Summa transfereringar till företag	69 927	62 059

Transfereringar till kommuner

Allmänna bidrag till kommuner

Kommun-och landstingsmoms, Skatteverket	73 550	70 982
Utjämningsbidrag LSS, kommuner, Skatteverket	4 506	4 094
Allmänna bidrag till kommuner, Regeringskansliet		
Kommunalekonomisk utjämning till kommuner exkl. stöd med anledning av flyktingsituationen, Skatteverket	92 125	83 073
Kommunalekonomisk utjämning till landsting exkl. stöd med anledning av flyktingsituationen, Skatteverket	35 459	31 997
Allmänna bidrag till kommuner exkl. stöd med anledning av flyktingsituationen	205 640	190 146

Allmänna bidrag stöd för migration och integration:

Stöd med anledning till flyktingsituationen till kommuner, Skatteverket	4 000	5 600
Stöd med anledning av flyktingsituationen till landsting, Skatteverket	1 000	1 400
Del av kommunalekonomisk utjämning, stöd med anledning till flyktingsituationen till kommuner, Skatteverket	3 500	2 100
Del av kommunalekonomisk utjämning, stöd med anledning till flyktingsituationen till landsting, Skatteverket	1 500	900
Summa allmänna bidrag till kommuner, stöd för migration och integration:	10 000	10 000
Summa allmänna bidrag till kommuner	215 640	200 146

Migration och integration, Migrationsverket

Ersättningar och bostadskostnader inkl. periodiseringar, Migrationsverket	2 266	4 468
Kommunersättningar vid flyktingmottagande, Migrationsverket	11 508	16 051
Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m fl. Migrationsverket	195	396
Summa migration och integration vid Migrationsverket till kommuner och landsting	13 969	20 915

Hälso- och sjukvårdspolitik

Bidrag till läkemedelsförmånerna m.m., Kammarkollegiet	28 428	27 067
Förlossningsvård och kvinnors hälsa, Kammarkollegiet	1 365	1 571
Tandvårdsförmåner m.m., Försäkringskassan	1 858	1 908
Patienmiljarden, Kammarkollegiet	1 000	998
Personalsatsning, Kammarkollegiet	1 978	1 999
Professionsmiljard, Kammarkollegiet	972	974
Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna	1 600	0
Summa Hälso- och sjukvårdspolitik till kommuner	37 201	34 517

Arbetsmarknadspolitik

Arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	3 147	6 349
varav: Lönebidrag m.m.	2 550	2 306
Summa arbetsmarknadspolitik till kommuner	3 147	6 349

Skolverket (Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning):

Maxtaxa i barnomsorgen	4 353	4 257
Bidrag till lärarlöner	3 343	3 379
Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 939	2 348
Fler anställda i lågstadiet	1 790	2 089
Statligt stöd till vuxenutbildning och Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 205	2 137
Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling, Skolverket	3 136	894
Övrigt, Skolverket	409	398
Summa Skolverket (Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning)	17 174	15 503

Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning, Försäkringskassan	1 713	1 857
Transportpolitik, Trafikverket	2 353	2 569
Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande, Boverket	0	1 395
Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	673	1 286
Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken, Socialstyrelsen	486	2 318
Bidrag till kultur, Statens kulturråd	1 794	1 893
Övriga transfereringar till kommuner	13 472	12 528
Summa transfereringar till kommuner	307 621	301 274

Transfereringar till utlandet		
BNI-baserad avgift, Kammarkollegiet	29 826	30 171
Mervärdesskattebaserad avgift, Skatteverket	3 181	3 166
Storbritanniens budgetreduktion, Kammarkollegiet	482	422
Tullavgift, Tullverket	5 483	5 079
Avgiften till Europeiska unionen	38 972	38 837
Bistånd och andra internationella bidrag, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	35 902	34 413
Dagersättning till asylsökande m.m., Migrationsverket	715	1 037
Övriga transfereringar till utlandet	3 978	4 183
Summa transfereringar till utlandet	79 567	78 470
Total summa transfereringar	1 130 958	1 099 534

Transfereringar är medel som staten förmedlar till olika mottagare via myndigheterna. I huvudsak betalas transfereringar från anslag på statens budget. Transfereringar kännetecknas av att staten inte får någon motprestation.

Många transfereringar är dock förknippade med någon form av villkor. Ett exempel är aktivitetsstöd inom arbetsmarknadspolitiken där kravet är att mottagaren deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Noten inleds med en sammanfattande tabell med transfereringar uppdelade i delområden. Därefter specificeras transfereringarna utifrån mottagarkategori, syfte och utbetalande myndighet. Mottagarkategorierna visar de sektorer som fått transfereringen och är hushåll, företag, kommuner och utlandet. Hushåll innefattar enskilda personer, ideella organisationer och föreningar tillhörande hushållssektorn samt premiepensionssystemet.

Till området socialförsäkring räknas transfereringar till hushåll som Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan hanterar. Här ingår ålderspensioner, ekonomisk trygghet för familjer och barn, ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning som sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning, arbetsskadeersättning samt assistansersättning m.fl. stöd till personer med funktionsnedsättning.

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade med 31 miljarder kronor mellan 2018 och 2019.

Transfereringar till hushåll

Transfereringarna till hushåll ökade med 16 miljarder kronor under 2019. De transfereringar som redovisas är utbetalningar exklusive statlig

ålderspensionsavgift. Statlig ålderspensionsavgift ingår i budgetens utgifter för t.ex. sjukpenning och är en betalning från anslag till pensionssystemet för att finansiera pensionsrätterna för bl.a. de personer som får sjukpenning och andra sociala förmåner. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet (14,8 procent 2019) finns med bland transfereringar till hushållssektorn men redovisas separat. Nettoöverföringen till premiepensionssystemet var 33 miljarder kronor 2019, vilket var 0,6 miljarder kronor högre än 2018. Överföringarna till och från AP-fonderna ingår inte i transfereringar till hushåll, utan nettoöverföring som är negativ redovisas som bidrag från AP-fonden (socialförsäkringssektorn), se not 3 Intäkter av bidrag.

Högre pensioner

Transfereringar till hushåll inom socialförsäkringen ökade med 13 miljarder kronor netto. Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 10 miljarder kronor. Ålderspensioner ökade eftersom den genomsnittliga inkomstrelaterade ålderspensionen är högre för yngre och nyblivna pensionärer. I december 2019 fick 2 208 048 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, vilket var 39 585 personer fler än i december 2018.

Premiepensionerna ökade med 1,6 miljarder kronor eller 15,5 procent. Det främsta skälet till utbetalningsökningen är den s.k. tjugondelsinfasningen som gör att varje ny årskull som går i pension har en större andel i det nya pensionssystemet. Dessutom ökar antalet årskullar med rätt till premiepension varje år eftersom bara pensionärer födda år 1938 eller senare kan ha rätt till premiepension.

Ersättning vid ålderdom, som är anslagsfinansierade pensioner och stöd, minskade totalt med 0,3 miljarder kronor. Efterlevandepensioner till vuxna minskade med 0,5 miljarder kronor eftersom änkepensionen är under avveckling. Bostadstillägget ökade med 0,9 miljarder kronor.

Något ökad kostnad för sjukpenning

Kostnaden för sjukpenning ökade något 2019. Antalet sjukpenningdagar fortsatte att minska men det motverkades av att medelersättningen steg. Nedgången förklaras av att en allt större andel sjukfall avslutas under det första sjukskrivningsåret och att antalet nya sjukfall börjat minska. Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per försäkrad i Sverige under ett år. Mellan 2010 och 2016 ökade talet med 80 procent för att vända nedåt i början på 2017. För december var sjukpenningtalet 9,4 dagar vilket är en minskning med 3,1 procent jämfört med december 2018. Kvinnor har i likhet med tidigare nästan ett dubbelt så högt sjukpenningtal som män, 12,3 dagar jämfört med 6,6 dagar.

Sjukfrånvaron bland anställda i Sverige ligger strax under den genomsnittliga europeiska nivån.

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättning minskar

Aktivitets- och sjukersättningen minskade med 1,1 miljarder kronor (2,7 procent). Sjukersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19-64 år om arbetsförmågan bedöms vara stadigvarande nedsatt på grund av sjukdom med minst en fjärdedel. Under 2019 minskade antalet personer med sjukersättning med ca 15 300 och uppgick i december 2019 till strax över 247 000. Minskningen fortsätter eftersom antalet nytillkomna är lågt samtidigt som stora grupper övergår till ålderspension. Det låga inflödet är en följd av att regelverket ställer höga krav på stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan. Från 2014 förekommer endast beslut om sjukersättning som gäller tills vidare eftersom ersättningsformen tidsbegränsad sjukersättning har fasats ut. Borttagandet av den bortre gränsen i sjukpenningen minskar också inflödet.

Aktivitetsersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19 till 29 år som har långvarigt nedsatt arbetsförmåga eller på grund av en funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta sin skolgång. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. Antalet personer som får ersättningen minskar eftersom många av dem har fyllt 30 och inte längre kan ansöka stödet.

Statlig assistansersättning minskade

Kostnaderna för assistansersättning inkluderar även kommunernas andel av kostnaden för assistansersättning. Det minskade med 0,4 miljarder kronor (1,3 procent). Schablonbeloppet per timme fortsätter att öka och är 300 kronor 2019 jämfört med 295,40 kronor 2018. Antalet beviljade timmar med assistansersättning har minskat något trots att antalet timmar per assistansberättigad ökat svagt. Även antalet personer som beviljas ersättning har minskat. I december 2019 hade 14 159 personer assistansersättning vilket är en minskning med 2,4 procent jämfört med 2018.

Kostnader för föräldraförsäkringen ökade

Inom området ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade kostnaderna för föräldraförsäkringen med 0,6 miljarder kronor. Kostnaderna för barnbidragen ökade med 1,5 miljarder kronor. Ökningen av föräldrapenning och barnbidrag beror på att både antalet barn och medelersättning från föräldraförsäkringen stiger.

Utgifterna för arbetslöshetsersättningen ökade

Bland de övriga transfereringarna till hushåll ökade kostnaderna för arbetsmarknadsområdet med 1,3 miljarder kronor. Arbetslöshetsersättningen ökade

med 1,4 miljarder kronor och aktivitetsstödet minskade med 0,1 miljarder kronor. Arbetslösheten ökade från i genomsnitt 7,0 procent 2018 till 7,4 procent 2019 enligt Arbetsförmedlingens statistik.

Ökade studiebidrag

Kostnaden för studiebidragen ökade med 1,9 miljarder kronor vilket i huvudsak beror på att bidragsbeloppet höjts och att flera studerar med studiemedel. Återföring av reserveringar för förluster i utlåningsverksamheten minskade kostnaderna med 0,1 miljarder kronor jämfört med 2018.

Minskade utgifter för nyanlända invandrare

Arbetsförmedlingens ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare minskade med 0,8 miljarder kronor. Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare minskade med 1,4 miljarder kronor. Antalet asylsökande och kommunmottagna flyktingar beskrivs under kommunersättning för flyktingmottagande.

33 miljarder kronor till premiepensionssystemet

Nettoöverföring till premiepensionssystemet redovisas som en transferering till hushåll mot bakgrund av att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnitt Redovisningsprinciper och tilläggs-upplysningar).

Beloppet består av de socialavgifter, allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som överförts till premiepensionssystemet, med avdrag för utbetalda premiepensioner (6,5 miljarder kronor), som ingår i utbetalda ålderspensioner.

Transfereringar till företag ökade

Transfereringar till företag ökade med 7,9 miljarder kronor. Bidraget till Samhall ökade med 0,9 miljarder kronor.

Transfereringar finansierade med EU-medel för gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m. ökade med 1,1 miljarder kronor.

Klimatinvesteringar minskade

Bidragen till Klimatinvesteringar minskade med 1 miljard kronor. Minskningen beror på att utgifterna för Klimatklivet sänktes till följd av riksdagens beslut om att inte ge regeringen bemyndigande att ingå nya ekonomiska åtaganden under 2019.

Transfereringar till kommuner ökade

De senaste årens ökning av bidragen till kommuner har fortsatt. Transfereringarna till kommuner ökade totalt med 6 miljarder kronor. De allmänna bidragen till kommuner ökade med 15,5 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska

utjämningsen som nettoredovisas på statens budget där det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet.

Ökad ersättning till kommunerna för ingående mervärdesskatt

Kommunernas ersättning för ingående mervärdesskatt ökade med 2,6 miljarder kronor till följd av ökad konsumtion.

Stöd till kommuner

Den kommunalekonomiska utjämningsen till kommuner och landsting ökade med 12,5 miljarder kronor. Kommuner och landsting fick 5,0 miljarder kronor från anslaget 1:4 Stöd med anledning av flyktingsituationen vilket var 2,0 miljarder kronor lägre än 2018.

Utgifterna för kommunersättning för flyktingmottagande minskade

Migrationsverkets bidrag till kommuner för integration och migration minskade med 6,9 miljarder kronor. Kommunersättningar vid flyktingmottagande minskade med 4,5 miljarder kronor. Ersättningar och bostadskostnader minskade med 2,2 miljarder kronor. Minskningen förklaras delvis av färre antal asylsökande och av att antalet barn och unga har minskat kraftigt mellan åren.

Kommunerna får också kommunersättning under två år när de tar emot nyanlända med uppehållstillstånd. När beslut om uppehållstillstånd har beviljats skrivs de asylsökande ut ur mottagningssystemet och blir i stället placerade i kommuner. Ersättningar till kommuner vid flyktingmottagande minskade med 0,2 miljarder kronor.

Läkemedelsförmånerna ökade

Bidrag för läkemedelsförmånerna ökade med 1,4 miljarder kronor.

Kvalitetshöjande insatser i hälso- och sjukvården

Från anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård fick landstingen 1,5 miljarder kronor för kvalitetshöjande insatser inom sjukvården. Anslagsposten är ny vilket förklarar ökningen med hela beloppet under 2019. Från det nya anslaget 1:11 Prestationsbundna insatser för att korta värdköerna betalades ut 1,6 miljarder kronor. Bidraget till förlossningsvård och kvinnors hälsa minskade med 0,2 miljarder under året.

Arbetsmarknadspolitiska program

Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskade med 3,2 miljarder kronor 2019. Arbetsförmedlingen införde stopp på anvisningar till nya extratjänster och moderna beredskapsjobb fr.o.m. den

1 januari 2019. Extratjänster är subventionerade anställningar för nyanlända och långtidsarbetslösa. Påbörjade extratjänster avbryts inte och i september hade 3 000 personer en extratjänst främst i kommunerna.

Satsningar inom skolområdet

Kommunerna fick 3,1 miljarder kronor under 2019 från anlaget 1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling det är en ökning med 2,2 miljarder kronor mellan åren. Bidraget ska användas till insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskolan. Anslagen Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet och Fler anställda i lågstadiet minskade tillsammans med 0,7 miljarder kronor. Bidraget till utveckling av socialt arbete minskade med 0,6 miljarder kronor.

Mindre stöd för bostadsbyggande

Anslaget 1:8 Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande har avvecklas vilket förklarar minskningen mellan åren med 1,3 miljarder kronor. Bidrag till utveckling av socialt arbete ökade med 0,9 miljarder kronor. Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet minskade med 1,8 miljarder kronor.

Avgiften till Europeiska unionen

Bland transfereringar till utlandet ökade avgiften till EU med 0,1 miljarder kronor netto. Den BNI-baserade avgiften minskade med 0,4 miljarder kronor. Till skillnad mot redovisningen på statens budget redovisas avgiften här periodiserad.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) ökade med 1,5 miljarder kronor. Det är framför allt utbetalningarna till multilaterala utvecklingsbanker och fonder samt skuldavskrivningar som ökade under 2019. För att nå upp till målet om att Sverige ska betala 1 procent av bruttonationalinkomsten i bistånd, höjdes främst anslaget för biståndsverksamhet. Utgifterna för migration som ingår i biståndsramen förväntas minska och det förklarar en utökad ram inom biståndsverksamheten.

Migrationsverkets utbetalning av dagersättning till asylsökande redovisas i enlighet med nationalräkenskaperna som bidrag till övriga länder. Dagersättning betalas från anslaget Ersättningar och bostadskostnader, anslagsposten Ersättningar till asylsökande. Även ersättningar från anslaget Utresor för avvisade och utvisade redovisas som bidrag till övriga länder. Dessa ersättningar minskade med 0,3 miljarder kronor.

Not 5 Avsättning till/upplösning av fonder*Miljoner kronor*

	2019	2018
Resolutionsreserven	5 741	8 911
Kärnavfallsfonden	4 945	2 413
Insättningsgarantifonden	2 510	1 700
Stabilitetsfonden	-109	-209
Övriga fonder	94	-29
Summa	13 181	12 786

Avsättning till fonder i staten avser främst Resolutionsreserven, Insättningsgarantifonden och till en mindre del Stabilitetsfonden, vilka förvaltas av Riksgäldskontoret, samt Kärnavfallsfonden.

Resolutionsreserven bildades 2016 och tillförs nu resolutionsavgifter och avkastning på fonderade medel. Fonden har ökat med 5 741 miljoner kronor, vilket avser resolutionsavgifter med 5 848 miljoner kronor och en negativ avkastning på 107 miljoner kronor som beror på den negativa räntan på räntekonto som i sin tur påverkas av Riksbankens ränta. Avsättningen har minskat med 3 170 miljoner kronor jämfört med föregående år, vilket förklarar intäkternas minskning. Orsaken är väsentligen att avgiften har sänkt från 0,125 procent till 0,09 procent av avgiftsunderlaget.

Avsättningen till Kärnavfallsfonden uppgick till 4 945 miljoner kronor, en ökning med drygt 2 500 miljoner kronor jämfört med 2018. Den beror på positiva realiserade värdeförändringar på finansiella instrument på nära 1 800 miljoner kronor medan värdeförändringarna var kraftigt negativa under 2018. Avsättningen påverkas i övrigt av avgifter från reaktorinnehavarna och kostnader för ersättning till reaktorinnehavarna. Avgifterna betalas i förhållande till levererad energi och bestäms årligen av regeringen. Dessa var relativt oförändrade och uppgick till 3 591 miljoner kronor. Kostnaderna för ersättningar till reaktorinnehavarna minskade marginellt till 2 164 miljoner kronor. Fonden påverkas även av andra lämnade bidrag samt övriga finansiella intäkter och kostnader. Det finansiella nettot inklusive nämnda värdeförändringar förbättrades kraftigt till 3 624 miljoner kronor.

Avsättningen till Insättningsgarantifonden beror på det ekonomiska resultatet i garantiverksamheten. Avsättningarna till fonden ökade från 1 700 till 2 510 miljoner kronor främst beroende på att insättningsgarantiavgifterna ökade med nära 500 miljoner kronor till 1 505 miljoner kronor. Det finansiella nettot har förbättrats med 343 miljoner kronor till 1 004 miljoner kronor, vilket till stor del beror på marknadsvärdeförändringar.

Stabilitetsfonden bildades 2008 med 15 000 miljoner kronor från anslag på statens budget. Under 2019 har den minskat med 109 miljoner kronor beroende på den negativa räntan på räntekonto. De tidigare stabilitetsavgifterna har upphört efter bildandet av resolutionsreserven (se not 42).

Övriga fonder i staten är numera förhållandevis små och det gäller därmed även avsättningar till och upplösning av dessa fonder. Mer information om vilka fonder som redovisas av statliga myndigheter finns i not 42.

Not 6 Kostnader för personal

Miljoner kronor

	2019	2018
Lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter		
Polismyndigheten	17 230	15 968
Försvarmakten	13 314	11 785
Försäkringskassan	6 546	6 239
Trafikverket	6 063	5 510
Arbetsförmedlingen	5 847	6 684
Skatteverket	5 434	5 464
Kriminalvården	5 372	5 300
Lunds universitet	4 668	4 474
Domstolsverket	4 327	4 306
Uppsala universitet	4 146	3 982
Regeringskansliet	4 144	4 297
Göteborgs universitet	3 599	3 544
Stockholms universitet	3 267	3 143
Karolinska institutet	3 023	3 020
Migrationsverket	2 940	3 278
Kungl. Tekniska högskolan	2 533	2 405
Umeå universitet	2 327	2 257
Linköpings universitet	2 177	2 095
Statens institutionsstyrelse	2 098	2 004
Sveriges lantbruksuniversitet	1 956	1 874
Försvarets materielverk	1 258	2 244
Tullverket	1 215	1 154
Transportstyrelsen	1 165	1 102
Linnéuniversitetet	1 159	1 130
Lantmäteriet	1 157	1 134
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	1 051	1 023
Sjöfartsverket	1 019	963
Svenska kraftnät	369	327

Övriga myndigheter	38 263	36 545
Summa lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter	147 667	143 251
Eliminering av arbetsgivaravgifter	-35 257	-34 330
Summa lönekostnader efter eliminering av arbetsgivaravgifter	112 410	108 921
Pensionskostnader		
Försvarmakten	2 553	2 094
Polismyndigheten	2 403	2 079
Trafikverket	1 010	840
Regeringskansliet	838	739
Domstolsverket	795	705
Lunds universitet	754	680
Försäkringskassan	725	678
Arbetsförmedlingen	701	716
Skatteverket	690	621
Uppsala universitet	638	560
Göteborgs universitet	604	544
Karolinska institutet	491	451
Stockholms universitet	490	427
Kriminalvården	483	492
Kungl. Tekniska högskolan	401	345
Umeå universitet	391	361
Linköpings universitet	386	324
Migrationsverket	349	344
Sveriges lantbruksuniversitet	299	260
Riksdagsförvaltningen	294	360
Åklagarmyndigheten	238	213
Försvarets materielverk	223	299
Statens institutionsstyrelse	201	182
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	588	571
Sjöfartsverket	217	166
Svenska kraftnät	135	109
Övriga myndigheter	6 272	5 420
Statens tjänstepensioner:		
Utbetalda pensioner	10 814	10 523
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	5 635	4 229
Eliminering av premieintäkt för statliga		

tjänstepensioner m.m.	-16 711	-14 536
Summa pensionskostnader	22 907	20 796
Övriga personalkostnader		
Regeringskansliet	483	448
Försvarsmakten	430	406
Polismyndigheten	292	246
Trafikverket	238	237
Arbetsförmedlingen	123	178
Försäkringskassan	110	107
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	113	98
Kriminalvården	113	135
Uppsala universitet	103	100
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	55	53
Svenska kraftnät	34	27
Svenska kraftnät	31	31
Övriga myndigheter	2150	2163
Summa övriga personalkostnader	4 275	4 229
Total summa kostnader för personal	139 592	133 946

Statens kostnader för personal ökade med 5,6 miljarder kronor eller 4,2 procent. Löner, inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 3,1 procent medan pensionskostnaderna ökade med 10,1 procent.

Lönerna ökade med 3,1 procent

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 4,4 miljarder kronor, vilket motsvarar 3,1 procent. Lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgick under 2019 till 31,42 procent av lönesumman, vilket är samma procentsats som för 2018. Myndigheternas inbetalda arbetsgivaravgifter, löneskatter m.m. är statsinterna transaktioner och därmed inga kostnader för staten och har därför eliminerats.

Försvarsmaktens lönekostnader ökade med 13,0 procent vilket beror på en omfattande verksamhetsövergång från Försvarets materielverk (FMV) enligt regeringens beslut. Även Försvarsmaktens tillväxt förklarar löneökningen. Samtidigt minskade FMV:s lönekostnader med 44 procent på grund av verksamhetsövergången.

Lönekostnaderna hos Trafikverket fortsatte att öka även under 2019, med 10,0 procent, vilket förklaras av att myndigheten är inne i en bemanningsmässig tillväxtfas.

Lönekostnaderna hos Polismyndigheten ökade med knappt 8 procent vilken huvudsakligen beror på att polisernas löner har höjts med hjälp av riksdagen extra tillskjutna medlen för detta syfte. De ökade lönekostnaderna beror också på ett ökat antal anställda.

Arbetsförmedlingens lönekostnader minskade med 12,5 procent vilket beror på att myndigheten tvingats säga upp ett stort antal personer på grund av en kraftig minskning av anslagstilldelningen. Detta har resulterat i nedläggning av ett antal kontor.

Migrationsverkets lönekostnader fortsätter att minska, i år med 10,3 procent, vilket beror på minskade budgetmedel med krav på fortsatta nerdragningar av personal.

Pensionskostnaderna ökade med 10,1 procent

Pensionskostnaderna i staten ökade med 2,1 miljarder kronor till totalt 22,9 miljarder kronor. Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar statens tjänstepensionsåtagande. Skulden för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar ökade med 17,9 miljarder kronor jämfört med 2018 då den ökade med 16,5 miljarder kronor. Av 17,9 miljarder kronor har endast 5,6 miljarder kronor påverkat årets pensionskostnader eftersom staten tillämpar redovisningsprincipen om att förändringar av pensionsskulden som avser försäkringstekniska omvärderingar inte redovisas i resultaträkningen utan istället direkt mot nettoförmögenheten i balansräkningen. (Se redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). En mer detaljerad beskrivning av de faktorer som ingår i förändringen av statens pensionsavsättning finns i not 43.

Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken är de myndigheter som vid sidan av SPV redovisar väsentliga pensionsåtaganden. Av förändringen av Riksdagsförvaltningens och de tre affärsverkens pensionsskulder, sammantaget 972 miljoner kronor, har knappt hälften, 431 miljoner kronor, påverkat årets pensionskostnader. En närmare beskrivning av detta finns i avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar och i not 43.

Myndigheternas pensionskostnader består främst av premier för statens avtalsenliga tjänstepensioner, vilket utöver premien till SPV för anställda födda före 1988 även innefattar premier till kompletterande ålderspension (Kåpan) och till valbar premie. Sedan 2016 finns ett nytt pensionsavtal i staten, PA 16, vilket innebär att tjänstepensionerna för anställda födda fr.o.m. 1988 är så gott som helt

premiebestämda. Pensionspremiernas storlek för de förmånsbestämda tjänstepensionerna beror på åldersfördelningen och löneläget hos personalen vid respektive myndighet. Under 2019 har dessa pensionspremier, för många myndigheter, höjts relativt kraftigt vilket beror på de låga räntenivåerna. Premier för förmånsbestämda avtalsförsäkringar betalas till och hanteras till största delen av SPV och den delen har därför eliminerats i resultaträkningen. Däremot har särskilda organisationer som inte är myndigheter hand om den kompletterande och individuella ålderspensionen samt de nya premierna enligt PA 16. Myndigheternas premier för dessa elimineras därför inte. Detsamma gäller också för några myndigheter som gör egna pensionsavsättningar. Kostnaderna för dessa ingår i statens pensionskostnader och elimineras inte.

Övriga personalkostnader ökade med 1,1 procent

Övriga personalkostnader består av kostnader för personalutbildning, traktamenten m.m.

Bilaga till not 6 Årsarbetskrafter

Myndighet

	2019	2018
Polismyndigheten	27 688	26 414
Försvarsmakten	21 333	18 822
Försäkringskassan	12 341	12 293
Arbetsförmedlingen	10 705	12 726
Kriminalvården	9 937	9 993
Skatteverket	9 356	9 566
Trafikverket	8 296	7 845
Lunds universitet	7 055	6 770
Uppsala universitet	6 251	6 078
Domstolsverket	6 182	6 293
Göteborgs universitet	5 870	5 825
Migrationsverket	5 096	5 842
Stockholms universitet	4 908	4 814
Karolinska institutet	4 549	4 654
Regeringskansliet	4 446	4 599
Kungl. Tekniska högskolan	3 760	3 628
Statens institutionsstyrelse	3 620	3 568
Umeå universitet	3 529	3 487
Linköpings universitet	3 223	3 156
Sveriges lantbruksuniversitet	3 062	2 980
Kronofogdemyndigheten	2 063	2 005
Lantmäteriet	1 992	2 010
Tullverket	1 895	1 828
Linnéuniversitetet	1 809	1 803

Transportstyrelsen	1 792	1 729
Försvarets materielverk	1 591	3 462
Malmö universitet	1 485	1 406
Statens jordbruksverk	1 461	1 424
Luleå tekniska universitet	1 365	1 341
Örebro universitet	1 313	1 208
Åklagarmyndigheten	1 264	1 238
Pensionsmyndigheten	1 180	1 069
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 107	1 051
Karlstads universitet	1 065	1 032
Specialpedagogiska skolmyndigheten	1 045	917
Statistiska centralbyrån	1 044	1 059
Skogsstyrelsen	781	1 703
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 109	1 080
Luffartsverket	992	982
Svenska kraftnät	638	608
Övriga myndigheter	38 987	37 687
Totalt	227 185	225 995

Måttet årsarbetskrafter ska visa de anställdas arbetsvolym under ett räkenskapsår räknat i antalet heltidstjänster. Som anställd räknas inte den som är uppdragstagare (konsult) även om denna arbetar med samma uppgifter som anställda. Anställda i utlandet, vars löner betalas med myndighetens medel, ska ingå när antalet årsarbetskrafter räknas fram. Den arbetstid som räknas in ska vara den tid som myndigheten utbetalt lön eller annan ersättning för i utbyte mot arbete. Omräkning till heltidstjänster innebär att deltidsanställd personal ingår i summa antal årsarbetskrafter med den procentandel av en heltidstjänst som deras tjänstgöring utgör. Uppgifterna i tabellen bygger på myndigheternas rapportering i statens informationssystem Hermes. Under 2019 ökade antalet årsarbetskrafter totalt med 1 190 vilket motsvarar 0,5 procent.

Hos Skogsstyrelsen minskade antal årsarbetskrafter från 1 703 till 781 vilket motsvarar 54,1 procent. Minskningen beror på att Skogsstyrelsens regeringsuppdrag har förändrats och de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna har i huvudsak upphört. Därmed har anvisade medel till myndigheten minskat och drygt 1 400 anvisade medarbetare har under året fått lämna myndigheten.

Försvarsmakten och Försvarets materielverk har en stor ökning respektive minskning av årsarbetskrafter i år vilket beror på den av regeringen beslutade stora verksamhetsövergången mellan myndigheterna. Årsarbetskrafterna hos FMV har

genom verksamhetsövergången för drygt 1 800 årsarbetare minskat med 54,1 procent.

Migrationsverkets årsarbetskrafter har under 2019 fortsatt att minska med 746 årsarbetskrafter, vilket motsvarar 12,8 procent. Anledningen till minskningen är att verksamheten håller på att anpassas till en lägre nivå på grund av minskade antal asylärenden och ett lägre mottagande.

Not 7 Kostnader för lokaler

Miljoner kronor

	2019	2018
Polismyndigheten	2 548	2 408
Försvarmakten	2 530	2 276
Regeringskansliet	1 632	1 557
Kriminalvården	1 626	1 551
Migrationsverket	1 106	1 531
Lunds universitet	1 083	1 042
Karolinska institutet	970	931
Domstolsverket	967	919
Kungl. Tekniska högskolan	945	881
Uppsala universitet	782	772
Stockholms universitet	753	757
Arbetsförmedlingen	709	674
Försäkringskassan	628	606
Göteborgs universitet	617	607
Linköpings universitet	545	519
Skatteverket	514	519
Umeå universitet	458	435
Fortifikationsverket	433	422
Trafikverket	432	392
Statens institutionsstyrelse	398	361
Sveriges lantbruksuniversitet	396	407
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	57	51
Svenska kraftnät	46	44
Luffartsverket	30	29
Övriga myndigheter	6 941	6 688
Eliminering av inomstatliga lokalkostnader	-4 795	-4 532
Summa	22 351	21 847

Kostnader för lokaler avser myndigheternas kostnader för hyrda lokaler. Redovisningen per myndighet är brutto och inkluderar även hyra till andra statliga

myndigheter. Elimineringar av inomstatliga lokalkostnader avser lokalkostnader för de myndigheter som hyr sina lokaler av Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk.

Migrationsverkets hyreskostnader minskade med 425 miljoner kronor eller 27,8 procent. Det beror framför allt på ett minskat behov av bostadsplatser, eftersom genomsnittligt antal inskrivna personer i Migrationsverkets mottagningssystem minskade med 18 000 personer. Dessutom minskade antalet anställda med 950 personer, vilket gör att lokalkostnaderna för administrativa lokaler också blev lägre.

Försvarsmaktens kostnader för lokaler ökade med 254 miljoner kronor. Hyrorna ökade till följd av verksamhetsövergång från Försvarets materielverk.

Not 8 Vissa garanti- och kreditkostnader

Miljoner kronor

	2019	2018
Exportkreditnämnden	384	411
Riksgäldskontoret	-36	266
Boverket	26	-9
Summa	374	668
Varav utbetalda skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader*		
Exportkreditnämnden	1 861	1 737
Riksgäldskontoret	33	-9
Summa	1 894	1 728
Varav återvunna förluster för skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader*		
Exportkreditnämnden	-613	-391
Riksgäldskontoret	-25	-50
Boverket	-4	
Summa	-642	-441
Varav förändring av skadeersättningar och regressfordringar*		
Exportkreditnämnden	-863	-935
Riksgäldskontoret	-44	325
Boverket	29	-9
Summa	-878	-619
Varav Riksgäldskontorets nedskrivningar för förväntade låneförluster	-	-
Summa	374	668

* Med beaktande av återförsäkringar

Under posten vissa garanti- och kreditkostnader redovisas kostnader för statlig garanti- och utlåningsverksamhet som inte redovisas bland transfereringar. Bland transfereringar redovisas garanti- och utlåningskostnader där det finns ett väsentligt inslag av subventioner.

I avsnittet för statens verksamhet redovisas garanti- och kreditkostnader i en egen post eftersom de har annan karaktär än övriga driftkostnader och de kraftiga variationerna mellan åren är jämförelsestörande. Kostnaderna delas upp i utbetalade skadeersättningar, återvunna förluster för skadeersättningar som minskar kostnaderna samt värdeförändringar av oreglerade skador (skadeersättningar) och regressfordringar.

Vissa garanti- och kreditkostnader uppgick till 374 miljoner kronor, vilket var en minskning med 294 miljoner kronor jämfört med 2018. Minskningen beror främst på att Riksgäldskontorets kostnader minskade med 302 miljoner kronor jämfört med 2018.

Kostnaderna för Exportkreditnämnden (EKN) uppgick till 384 miljoner kronor, vilket var en minskning med 27 miljoner kronor jämfört med 2018. EKN:s skadeutbetalningar har ökat från 1 737 miljoner kronor 2018 till 1 861 miljoner kronor 2019. De största skadeutbetalningar 2019 avsåg affärer i Spanien, Iran, Chile och Saudiarabien. EKN:s återvunna förluster för skadeersättningar har ökat från 391 miljoner kronor 2018 till 613 miljoner kronor 2019. Av årets återvunna förluster för skadeersättningar svarade Pakistan, Irak och Argentina för huvuddelen. EKN:s värdeförändringar av oreglerade skador och regressfordringar har minskat kostnaderna från 935 miljoner kronor 2018 till 863 miljoner kronor 2019.

Kostnader för Riksgäldskontorets uppgick till -36 miljoner kronor, vilket var en minskning med 302 miljoner kronor jämfört med 2018. Minskningen förklaras främst av värdeförändringar av tillgångar som uppkom i samband med infriande av den statliga garantin för Saab Automobile AB:s lån i Europeiska investeringsbanken. Riksgäldskontorets återvunna förluster för skadeersättningar har minskat från 50 miljoner kronor 2018 till 25 miljoner kronor 2019, vilka båda åren är hänförliga till utdelningar från Orio AB (tidigare Saab Automobile Parts AB). Skadeutbetalningar i garantiverksamheten uppgick till 33 miljoner kronor 2019. Riksgäldskontoret redovisade inga förändringar av nedskrivningar för förväntade låneförluster 2019 eller 2018.

Kostnaderna för Boverket uppgick till 26 miljoner kronor, vilket var en ökning med 35 miljoner kronor jämfört med 2018. Att kostnaderna ökade 2019 beror främst på värdeförändringar av utestående skadeersättningar och regressfordringar.

Not 9 Övriga driftkostnader*Miljoner kronor*

	2019	2018
<i>Övriga driftkostnader - tjänster</i>		
Trafikverket	43 884	39 758
Försvarmakten	15 717	17 106
Försvarets materielverk	5 673	6 286
Polismyndigheten	3 041	2 713
Statens fastighetsverk	2 107	1 966
Karolinska institutet	1 648	1 704
Skatteverket	1 615	1 703
Göteborgs universitet	1 378	1 324
Naturvårdsverket	1 314	1 749
Arbetsförmedlingen	1 288	1 246
Försäkringskassan	1 204	1 220
Lunds universitet	1 190	1 139
Regeringskansliet	1 094	955
Fortifikationsverket	1 047	951
Transportstyrelsen	1 008	933
Uppsala universitet	978	924
Statens skolverk	872	976
Umeå universitet	853	812
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	832	827
Kriminalvården	779	836
Migrationsverket	676	878
Kronofogdemyndigheten	600	614
Övriga myndigheter	19 025	18 760
<i>Summa tjänster</i>	<i>107 823</i>	<i>105 380</i>
<i>Övriga driftkostnader - varor</i>		
Försvarets materielverk	12 126	12 925
Trafikverket	4 402	4 147
Polismyndigheten	1 613	1 044
Försvarmakten	688	2 930
Fortifikationsverket	591	575
Karolinska institutet	480	455
Kriminalvården	444	449
Lunds universitet	354	351
Uppsala universitet	334	340
Statens fastighetsverk	232	229
Kungl. Tekniska högskolan	224	197
Göteborgs universitet	222	200
Stockholms universitet	192	201
Migrationsverket	189	314

Sveriges lantbruksuniversitet	176	181
Övriga myndigheter	2 806	2 855
<i>Summa varor</i>	<i>25 073</i>	<i>27 393</i>
<i>Affärsverk, övrig drift – varor och tjänster</i>		
Svenska kraftnät	9 606	9 773
Sjöfartsverket	1 627	1 474
Luffartsverket	1 019	1 137
<i>Summa affärsverk, övrig drift – varor och tjänster</i>	<i>12 252</i>	<i>12 384</i>
<i>Övriga driftkostnader - reparationer, diverse m.m.</i>		
Försvarmakten	3 543	3 071
Trafikverket	821	738
Kriminalvården	370	349
Polismyndigheten	338	304
Riksdagsförvaltningen	265	141
Försvarets materielverk	246	247
Kustbevakningen	233	219
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	230	216
Lunds universitet	160	156
Regeringskansliet	150	160
Stockholms universitet	150	139
Migrationsverket	124	176
Karolinska institutet	122	119
Uppsala universitet	121	146
Arbetsförmedlingen	113	153
Sveriges lantbruksuniversitet	105	102
Kungl. Tekniska högskolan	103	109
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	460	375
Luffartsverket	90	89
Sjöfartsverket	73	69
Övriga myndigheter	1 890	1 916
<i>Summa övriga driftkostnader - reparationer, diverse m.m.</i>	<i>9 707</i>	<i>8 994</i>
<i>Aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi</i>		
Trafikverket	-29 175	-25 674
Myndigheter i försvarssektorn	-12 058	-8 149
Statens fastighetsverk	-1 077	-1 061
Försäkringskassan	-346	-394

<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	-802	-694
Luftfartsverket	-18	-10
Övriga myndigheter	-1 298	-1 242
<i>Summa aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi</i>	<i>-44 774</i>	<i>-37 224</i>
Eliminering av inomstatliga transaktioner	-16 657	-22 920
Total summa övriga driftkostnader	93 424	94 007

Övriga driftkostnader är myndigheternas köp av tjänster, varor, reparationer och diverse andra driftkostnader. Redovisning görs brutto under varje avsnitt och raden eliminering gäller köp av varor och tjänster mellan myndigheter. Totala övriga driftkostnader minskade med 0,6 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Trafikverket upphandlar entreprenader och konsulter för byggande och underhåll av vägar och järnvägar samt för planering och projektering. Trafikverkets övriga driftkostnader påverkas av de aktiveringar som görs såväl för köp av tjänster som för köp av varor. Aktiveringarna gäller järnvägsanläggningar, produktionsanläggningar samt väganläggningar. Aktivering innebär att kostnader för köp av varor och tjänster förs bort från resultaträkningen och tas upp som investering i balansräkningen. Under året har Trafikverket aktiverat 3,5 miljarder kronor mer än föregående år för utveckling av anläggningstillgångar i egen regi vilket minskade driftkostnaderna. Samtidigt ökade kostnader för varor och tjänster med 4,4 miljarder kronor vilket medförde att totala driftkostnaderna hos Trafikverket ökade med 0,9 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Försvarmaktens driftkostnader minskade med 3,6 miljarder kronor. Det beror i huvudsak på lagerförändringar av beredskapsvaror och en ny finansiell styrmodell mellan Försvarmakten och Försvarets materielverk. Även kostnader för köpta tjänster minskade.

Försvarets materielverks driftkostnader minskade med 1,4 miljarder kronor. De minskade driftkostnaderna beror huvudsakligen på den nya finansiella styrmodellen och av verksamhetsövergången till Försvarmakten.

Polismyndighetens driftkostnader ökade med 0,9 miljarder kronor jämfört med föregående år. Det förklaras bland annat av att Polismyndigheten tidigare lagt vissa inköp av varor och tjänster som enligt plan skulle ha genomförts under 2020.

Naturvårdsverkets minskade driftskostnader med 0,4 miljarder kronor är främst hänförliga till lägre kostnader för intrångsersättningar. Även köp av tjänster har minskat.

De totala övriga driftkostnaderna för reparationer, diverse m.m. för samtliga myndigheter ökade med 0,7 miljarder kronor.

Under året har myndigheter i försvarssektorn aktiverat 3,9 miljarder kronor mer jämfört med föregående år.

Eliminering av inomstatliga transaktioner har minskat 6,3 miljarder kronor.

Not 10 Avskrivningar och nedskrivningar

Miljoner kronor

	2019	2018
Trafikverket	11 368	10 909
Försvarsmakten	7 931	7 926
Polismyndigheten	930	818
Fortifikationsverket	918	741
Försäkringskassan	664	675
Statens fastighetsverk	559	472
Lunds universitet	536	505
Kriminalvården	385	379
Karolinska institutet	328	315
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	318	353
Uppsala universitet	298	298
Regeringskansliet	279	241
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	808	937
Sjöfartsverket	189	207
Luffartsverket	175	157
Övriga myndigheter	4 635	4 385
Summa	30 321	29 318

I posten ingår avskrivningar och nedskrivningar på anläggningstillgångar.

Trafikverkets av- och nedskrivningar ökade med 459 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det beror främst på avskrivningar på väg- och järnvägsanläggningar (se not 18 och 19).

Fortifikationsverkets avskrivningar ökade med 177 miljoner kronor vilket främst beror direktavskrivna byggnader och markanläggningar.

Not 11 Resultat från andelar i hel- och delägda företag*Miljoner kronor*

	2019	2018
<i>Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande</i>		
Vattenfall AB	13 173	10 157
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	10 173	5 274
Akademiska Hus AB	5 658	5 314
SBAB Bank AB	1 788	1 726
Specialfastigheter Sverige AB	1 717	2 423
Sveaskog Holding AB	1 558	3 168
Jernhusen AB	1 122	545
AB Svensk Exportkredit	1 027	648
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	653	347
SJ AB	619	389
Swedavia AB	583	517
Saminvest AB	566	2
Apoteket AB	332	457
Svevia AB	172	459
Teracom Group AB	85	387
Samhall AB	74	93
Almi Företagspartner AB	70	106
Systembolaget AB	60	-107
Swedfund International AB	41	-65
RISE Research Institutes of Sweden AB	38	2
Statens Bostadsomvandling AB	26	31
AB Svensk Bilprovning	19	13
Svenska Rymdaktiebolaget	10	17
Arlandabanan Infrastructure AB	6	0
Kungliga Operan AB	5	9
AB Göta Kanalbolag	0	0
Svenska spel AB	-	-
Swedesurvey AB	-	-2
Voksenåsen A/S	-2	0
Miljömärkning Sverige AB	-3	-1
Kungliga Dramatiska Teatern AB	-9	-2
Vasallen AB	-12	-17
Metria AB	-19	-17
Infranord AB	-57	82
Lernia AB	-82	-108
Apotek Produktion & Laboratorier AB	-83	-80
Green Cargo AB	-129	-179
PostNord AB	-146	-648

<i>Summa Kammarkollegiet</i>	39 033	30 940
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket - LFV Holding AB	22	40
Svenska kraftnät - Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	15	13
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	-12	3
Övriga myndigheter	48	59
<i>Summa resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande</i>	39 106	31 055
<i>Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande</i>		
Telia Company AB	2 783	1 212
Nordiska Investeringsbanken NIB	602	633
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	13	32
Sweden House	2	1
AB Bostadsgaranti	-1	0
VisitSweden AB	-2	0
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - Nord Pool ASA m.fl.	7	34
<i>Summa resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande</i>	3 404	1 912
<i>Resultat från andelar i hel- och delägda företag - totalt</i>		
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	39 106	31 055
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	3 404	1 912
Total summa	42 510	32 967
<i>Med bestämmande statligt inflytande avses när statens ägarandel överstiger 50 procent.</i>		
<i>Med väsentligt statligt inflytande avses när statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.</i>		

Det resultat som redovisas ovan baseras på det redovisade nettoresultatet hos bolagen enligt årsbokslut för respektive år, utom i några fall då ett tidigare delårsbokslut använts. Resultatandelarna har ökat med 9,5 miljarder kronor jämfört med 2018 och uppvisar ett totalt resultat på 42,5 miljarder kronor.

Vattenfalls resultat förbättrades med 3,0 miljarder kronor till en vinst på 13,2 miljarder kronor. Förbättringen avser främst ett högre resultat från den operativa verksamheten. Detta resultat dämpades till stor del av högre avsättningar för kärnkraften och högre skattekostnader, men stöddes av positiva engångseffekter från försäljningar av verksamhet i Tyskland och produktionsrätter för kärnkraften i Tyskland.

Resultatet för LKAB förbättrades med 4,9 miljarder kronor. Förbättringen avser främst högre marknadspriser på järnmalm, en starkare dollarkurs och minskade kostnader för avsättningar till samhällsomvandling.

Akademiska hus AB visade ett ökat resultat med 0,3 miljarder kronor jämfört med föregående år. Högre positiva värdeförändringar i fastigheter påverkade resultatet positivt medan effekten reducerades av ökade kostnader relaterade till finansiella poster samt av högre skattekostnader.

SBAB Bank AB redovisade ett i stort sett oförändrat resultat, med ett förbättrat räntenetto på 0,1 miljarder kronor och lika stora kostnadsökningar.

Specialfastigheter Sverige AB visade ett minskat resultat med 0,7 miljarder kronor jämfört med föregående år, vilket främst beror på en lägre realiserad värdeförändring på förvaltningsfastigheter.

Sveaskog AB redovisade ett minskat resultat med 1,6 miljarder kronor främst hänförlig till en lägre värdeökning för växande skog.

Resultatandelarna från Systembolaget har reducerats med betald utdelning, som 2019 uppgår till 0,2 miljarder kronor och 2018 till 0,3 miljarder kronor. Utdelningen redovisas istället som skatteintäkt. Resultatet före denna omföring uppgick till 0,2 miljarder kronor för bägge åren.

Resultatet i Svenska Spel AB uppgick till 2,7 miljarder kronor, vilket är 1,8 miljarder kronor sämre än föregående år. Resultatet behandlas inte som resultat från andelar i årsredovisningen för staten. Istället redovisas utdelade belopp som skatteintäkt.

Telia Company AB redovisade en 1,6 miljarder kronor högre resultatandel jämfört med 2018. Föregående år var negativt påverkat av bl.a. realisationsförluster av avyttrad verksamhet.

Resultatet för Nordiska Investeringsbanken NIB avser perioden 1 september 2018 till 31 augusti 2019.

Not 12 Nettokostnad för statsskulden*Miljoner kronor*

	2019	2018
Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden		
Ränteintäkter avseende upplåning i svenska kronor	13 515	13 010
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	1 393	1 497
Summa ränteintäkter	14 908	14 507
Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor	-26 379	-29 745
Räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta	-4 879	-4 806
Summa räntekostnader	-31 258	-34 551
Realiserade valutakursförändringar (netto)	-5 562	-772
Orealiserade valutakursförändringar (netto)	2 142	-6 913
Överkurs vid emission (netto)	10 781	11 282
Intäktsförda, preskriberade obligationer m.m.	0	1
Realiserade kursförändringar (netto)	-4 482	-3 358
Provisioner till banker m.fl.	-94	-56
Nettokostnad för förvaltning av statsskulden	-13 565	-19 860

Riksgäldskontoret redovisar finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden. De innefattar även intäkter och kostnader för skuldskötselåtgärder.

Under 2019 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) till 13,6 miljarder kronor, vilket innebär att nettokostnaden minskade med 6,3 miljarder kronor från föregående år. Påverkan från valutakursförändringar har förbättrats med 4,3 miljarder kronor och räntekostnaderna har minskat med 3,3 miljarder kronor. Den största kostnadsökningen avser realiserade kursförändringar som försämrats med 1,2 miljarder kronor.

Not 13 Övriga finansiella intäkter*Miljoner kronor*

	2019	2018
Kärnavfallsfonden	2 102	2 200
Riksbankens inlevererade överskott	3 800	2 300
Skatteverket	1 910	2 274
Exportkreditnämnden	1 113	2 717
Centrala studiestödsnämnden	432	364
Försäkringskassan	131	138
Försvarets materielverk	74	35
Karolinska Institutet	25	31
Kammarkollegiet	33	154
<i>Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument</i>		
Kärnavfallsfonden	1 763	-
Riksgäldskontoret	588	208
Pensionsmyndigheten, Försäkringskassan, Karolinska institutet m.fl.	167	18
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	27	49
Sjöfartsverket	15	0
Luffartsverket	13	1
Övriga myndigheter	238	240
Summa	12 431	10 728

Övriga finansiella intäkter ökade med 1 703 miljoner kronor jämfört med 2018 främst på grund av positiv värdeförändring på finansiella instrument.

Kärnavfallsfondens intäkter omfattar främst realiserade värdeförändringar hänförliga till utländska och svenska aktier samt ränteintäkter för nominella placeringar. Föregående år redovisades negativa värdeförändringar under övriga finansiella kostnader.

Riksbanken levererade in ett överskott på 3,8 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,5 miljarder kronor.

Skatteverket redovisar främst räntor i skattekontosystemet.

Exportkreditnämndens (EKN) finansiella intäkter minskade med 1 604 miljoner kronor. Regeringen har beslutat att EKN ska placera medel från garantiverksamheten i räntebärande konton i Riksgäldskontoret, vilket har inneburit att intäkterna är interna i staten och elimineras i årsredovisningen för staten.

Centrala studiestödsnämndens finansiella intäkter består av räntor på studielån och ränteintäkter på återkrav gällande hemutrustningslån m.m. Dessa har ökat med 68 miljoner kronor netto till följd av ett något högre ränteläge.

Not 14 Övriga finansiella kostnader

Miljoner kronor

	2019	2018
Exportkreditnämnden	1 096	2 553
Kärnavfallsfonden	242	1
Trafikverket	38	53
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	27	58
Försäkringskassan	11	19
<i>Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument</i>		
Riksgäldskontoret	282	318
Göteborgs universitet, Karolinska institutet m.fl.	4	59
Kärnavfallsfonden	0	1 206
Kammarkollegiet	0	32
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	31	19
Luffartsverket	13	2
Svenska kraftnät	12	46
Övriga myndigheter	92	88
Aktivering av finansiella kostnader	-230	-130
Summa	1 618	4 325

Övriga finansiella kostnader minskade med 2 707 miljoner kronor jämfört med föregående år främst på grund av positiv värdeförändring på finansiella instrument.

Exportkreditnämndens finansiella kostnader avser främst beräknade och realiserade kursförluster för premier och skadefordringar.

Kärnavfallsfonden redovisar 2019 orealiserade värdeökningar på finansiella instrument medan värdeförändringarna var negativa under 2018.

Trafikverkets finansiella kostnader består främst av räntekostnader hänförliga till ansvarsförbindelsen gentemot Svensk-Danska Broförbindelsen AB samt valutakursförluster på fordringar och skulder.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sidas) finansiella kostnader avser främst valutakursförluster som beräknas på Sidas skulder i garantiverksamheten.

Försäkringskassans finansiella kostnader består av valutakursförluster hänförliga till obligationer.

I noten redovisas finansiella kostnader per myndighet brutto. Några myndigheter har aktiverat räntekostnader i samband med anläggningsprojekt, eftersom räntan är en del av de utgifter myndigheten tar upp som tillgång för att bygga anläggningen.

5.2 Noter till balansräkningen

Not 15 Balanserade utgifter för utveckling

Miljoner kronor

	2019	2018
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	28 891	26 838
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	612	593
Årets investeringar, egen utveckling	1 978	2 170
Försäljning/utrangering	-823	-696
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30 658	28 905
Ingående ackumulerade avskrivningar	-20 503	-18 994
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 208	-2 186
Minskning av ack avskrivn vid utrangering/försäljning	761	671
Utgående ackumulerade avskrivningar	-21 950	-20 509
Summa	8 708	8 396

Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet

Miljoner kronor

	2019	2018
Försäkringskassan	1 453	1 450
Trafikverket	1 052	820
Skatteverket	537	511
Polismyndigheten	519	465
Kronofogdemyndigheten	479	438
Arbetsförmedlingen	342	436
Migrationsverket	256	228
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	460	363
Sjöfartsverket	57	58
Övriga myndigheter	3 553	3 627
Summa	8 708	8 396

I posten Balanserade utgifter för utveckling ingår främst egenutvecklade it-system och program. Totalt ökade tillgångarna för balanserade utgifter för utveckling med 312 miljoner kronor 2019. De största tillgångarna finns hos Försäkringskassan, Trafikverket, Skatteverket och Polismyndigheten.

Försäkringskassan har balanserade utgifter för utveckling av it-system om 1 453 miljoner kronor. Den största delen avser it-stöd för ärendehantering, självbetjäning och automatisering. Försäkringskassan förvaltar it-system för pensionshantering för Pensionsmyndighetens räkning. På uppdrag av Pensionsmyndigheten vidareutvecklar Försäkringskassan dessa system och fakturerar för kostnader för avskrivningar på dessa tillgångar.

Trafikverket och Skatteverket har balanserade utgifter för utveckling av it-system om 1 052 miljoner kronor respektive 537 miljoner kronor.

Av de totala investeringarna under 2019 på 2 590 miljoner kronor står Försäkringskassan för 481 miljoner kronor, Trafikverket för 245 miljoner kronor och Skatteverket för 196 miljoner kronor.

Not 16 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2019	2018
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	5 010	4 887
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	707	609
Årets investeringar, egen utveckling	44	2
Försäljning/utrangering	-249	-372
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 512	5 126
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 484	-3 493
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-426	-404
Minskning av ack avskrivn vid utrangering/försäljning	220	371
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 690	-3 526
Summa	1 822	1 600

Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet

Miljoner kronor

	2019	2018
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	355	338
Arbetsförmedlingen	118	105
Polismyndigheten	110	95
Trafikverket	39	1
Skatteverket	36	54
Kriminalvården	34	41
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	488	442
Svenska kraftnät	239	145
Sjöfartsverket	12	15
Övriga myndigheter	391	364
Summa	1 822	1 600

Under posten Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar redovisas i första hand köpta it-system och program. Posten ökade med 222 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Den största ökningen, 94 miljoner kronor, avser framförallt Affärsverket svenska kraftnäts investering av ett nytt driftplaneringssystem för driften, elmarknadshubb och systemlösningar som behövs i det framtida kraftsystemet. Affärsverket svenska kraftnäts rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar uppgår till 239 miljoner kronor och består främst av markrättigheter i form av servitut och ledningsrätter samt nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser och balanserade utgifter för dataprogram.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tillgångar på 355 miljoner kronor. Tillgångarna avser främst investeringar i det nationella radiokommunikationssystemet Rakel.

Luffartsverket har under året gjort investeringar för att stärka kapacitet, kontinuitet och robusthet i driften för kontrollcentralerna respektive tal- och kommunikationssystem. Investeringar har bland annat gjorts i ett flygtrafikledningssystem.

Not 17 Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Mittuniversitetet	1	1
Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala	-	0
Summa	1	1

Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar förekommer i mycket liten utsträckning.

Not 18 Statliga väganläggningar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	241 336	236 916
Årets anskaffning	31	6
Årets färdigställande från pågående investering	8 307	4 414
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	249 674	241 336
Ingående ackumulerade avskrivningar	-100 754	-95 188
Årets avskrivningar	-5 743	-5 566
Utgående ackumulerade avskrivningar	-106 497	-100 754
Summa	143 177	140 582

Trafikverket redovisar investeringar i statliga väganläggningar. Anskaffningskostnad för mark för väganläggningsändamål ingår i redovisat värde för väganläggningar. Komponentavskrivning tillämpas för samtliga väganläggningar och avskrivningstiden är mellan 10 och 95 år.

Värdet av väganläggningar som färdigställdes under 2019 var 8 307 miljoner kronor (överfört från Pågående nyanläggningar).

Bland färdigställda projekt ingår t.ex. Riksväg 26/47 Månseryd-Mullsjö, E18 Norrtälje-Kapellskär och Förbifart Lidköping sträckan Lidköping-Källby.

Not 19 Statliga järnvägsanläggningar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	240 946	233 895
Årets anskaffning	42	-172
Årets färdigställande från pågående investering	6 048	7 229
Försäljning/utrangering	-9	-6
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	247 027	240 946
Ingående avskrivningar	-72 589	-67 523
Årets avskrivningar	-5 200	-5 066
Försäljning/utrangering	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-77 789	-72 589
Summa	169 238	168 357

Trafikverket redovisar investeringar i järnvägsanläggningar. Anskaffningskostnad för mark för järnvägsändamål ingår i redovisat värde. Trafikverket tillämpar differentierade avskrivningstider, mellan 25 och 110 år, på samtliga järnvägsanläggningar.

Värdet av järnvägsanläggningar som färdigställdes under 2019 var 6 048 miljoner kronor (överfört från Pågående nyanläggningar). I objekt som färdigställdes under 2019 ingår bl. a. Hallsberg-Degerön, sträckan Stenkumla-Dunsjö, ytterligare plattformsspår spår 0 i Flemingsberg och kontaktledningsupprustning Hässleholm-Lund.

Not 20 Byggnader, mark och annan fast egendom*Miljoner kronor*

	2019	2018
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	72 543	67 571
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	1 918	1 308
Årets investeringar, egen utveckling	2	3
Färdigställande av pågående nyanläggningar	2 016	3 782
Försäljning/utrangering	-149	-122
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	76 330	72 543
Ingående ackumulerade avskrivningar	-28 837	-27 446
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 798	-1 503
Minskning av ack avskrivningar vid utrangering/försäljning	67	113
Utgående ackumulerade avskrivningar	-30 568	-28 836
Ingående ackumulerade uppskrivningar	80	80
Utgående ackumulerade uppskrivningar	80	80
Summa	45 842	43 786

Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2019	2018
Statens fastighetsverk	16 783	16 083
Naturvårdsverket	11 945	11 739
Fortifikationsverket	11 709	10 997
Riksdagsförvaltningen	1 180	1 179
Sveriges lantbruksuniversitet	1 053	708
Trafikverket	897	925
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	855	764
Sjöfartsverket	761	817
Luffartsverket	609	528
Övriga myndigheter	50	46
Summa	45 842	43 786

Cirka 15 myndigheter förvaltar byggnader, mark och annan fast egendom för statens räkning.

Statens fastighetsverk förvaltar den del av statens fasta egendom som regeringen bestämmer. Större delen av fastigheterna tillhör det nationella kulturarvet. Exempel på fastigheter är de kungliga slotten, fästningar, nationalteatrarna, museerna, regeringens byggnader, landshövdingarnas residens och ambassadbyggnader i utlandet samt ett antal kungsgårdar och vissa markområden. Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat. Många markområden är bokförda till ett värde som är långt under marknadsvärdet.

Fortifikationsverket förvaltar fastigheter avsedda för försvarsändamål samt ett antal byggnader klassade som statliga byggnadsminnen.

Riksdagsförvaltningen förvaltar bland annat riksdagsbyggnaderna.

Det bokförda värdet för statens byggnader, mark och annan fast egendom är 45 842 miljoner kronor vilket är en ökning med 2 056 miljoner kronor jämfört med 2018.

Det bokförda värdet för Statens fastighetsverks byggnader, mark och annan fast egendom ökade med 700 miljoner kronor under 2019 till 16 783 miljoner kronor. Det ackumulerade anskaffningsvärdet var 23 651 miljoner kronor. Ökningen av bokfört värde beror främst aktivering av projekt under året samt köpet av fastigheten Lejonet 4 och Tommarp 1:1. Av årets totala av- och nedskrivningar på 1 798 miljoner kronor står Statens fastighetsverk för 548 miljoner kronor.

Fortifikationsverkets bokförda värde ökade med 712 miljoner kronor till 11 709 miljoner kronor. Värdet av nyanskaffningar uppgick 2019 till 1 601 miljoner kronor inklusive direktavskrivna anläggningar. Fortifikationsverkets av- och nedskrivningar för 2019 uppgick till 887 miljoner kronor.

Not 21 Förbättringsutgifter på annans fastighet*Miljoner kronor*

	2019	2018
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	14 906	13 768
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	1 632	1 489
Årets investeringar, egen utveckling	12	11
Försäljning/utrangering	-698	-402
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15 852	14 866
Ingående ackumulerade avskrivningar	-8 892	-8 206
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 159	-1 033
Minskning av ack avskrivn vid utrangering/försäljning	604	351
Utgående ackumulerade avskrivningar	-9 447	-8 888
Summa	6 405	5 978

Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2019	2018
Polismyndigheten	933	876
Regeringskansliet	801	701
Domstolsverket	360	299
Försvarmakten	356	352
Kungl. Tekniska högskolan	293	246
Lunds universitet	249	270
Uppsala universitet	244	260
Försvarets materielverk	232	226
Karolinska institutet	218	206
Kriminalvården	199	167
<i>Affärsverk</i>		
Lufftartsverket	1	-
Övriga myndigheter	2 519	2 375
Summa	6 405	5 978

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser sådana utgifter som myndigheten har haft för att anpassa hyrda lokaler till den egna verksamheten, exempelvis om- och tillbyggnationer, kabeldragningar för nätverk, larmanordningar samt reparationer och underhåll i fall där utgifterna uppgått till väsentliga belopp. Totalt ökade statens förbättringsutgifter på annans fastighet med 427 miljoner kronor 2019.

Balanspostens ökning har varit störst hos Regeringskansliet som har ökat med 100 miljoner kronor och hos Domstolsverket som har ökat med 61 miljoner kronor. Ökningen hos Regeringskansliet består främst av hyresgäst Anpassningar av lokalerna i Stockholm. För Domstolsverkets del förklaras ökningen av säkerhetshöjande åtgärder som t.ex. ombyggnation av entréer, säkerhetssalar och häktesrum. Det har även skett ombyggnation av befintliga lokaler. Förbättringsarbeten har gjorts av bland annat lokalerna i Varbergs tingsrätt, Umeå tingsrätt och Förvaltningsrätten Stockholm.

Not 22 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Miljoner kronor

	2019	2018
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	100 254	97 592
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	5 286	4 718
Årets investeringar, egen utveckling	8	6
Årets överföringar från Pågående nyanläggningar	2 566	2 348
Försäljning/utrangering	-3 493	-4 389
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	104 621	100 275
Ingående ackumulerade avskrivningar	-62 687	-61 097
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-6 134	-6 013
Minskning av ack avskrivn vid utrangering/försäljning	3 253	4 404
Utgående ackumulerade avskrivningar	-65 568	-62 706
Summa	39 053	37 569

Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2019	2018
Kustbevakningen	2 106	2 246
Polismyndigheten	1 889	1 538
Försvarmakten	1 766	1 277
Lunds universitet	1 703	1 737
Trafikverket	1 214	1 158
Karolinska institutet	1 117	1 107
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 095	1 165
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	14 983	14 928
Sjöfartsverket	1 289	1 343
Luffartsverket	6	7
Övriga myndigheter	11 885	11 063
Summa	39 053	37 569

Datorer och kringutrustning, möbler, maskiner, installationer, bilar, fartyg, flyg och transportmedel är exempel på tillgångar som myndigheterna redovisar under denna post. Även tillgångar som innehas genom finansiell leasing ingår. Årets totala investeringar uppgår till 5 294 miljoner kronor.

Affärsverket svenska kraftnäts tillgångar består främst av kraftledningar, stationer, byggnader och mark, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoförbindelser och tele- och informationssystem. Årets investeringar uppgår till 9 miljoner kronor.

Innehavet för Kustbevakningen består bl. a. av övervakningsfartyg, vattenskotrar och flygplan och årets investeringar uppgår till 34 miljoner kronor.

Lunds universitet investeringar uppgår till 290 miljoner kronor.

Polismyndighetens investeringar uppgår till 906 miljoner kronor. Det förklaras främst av inköp av två helikoptrar och en sjöpolisbåt. Även ett stort antal övriga fordon har anskaffats. Under året har även anskaffning skett av ytterligare videokonferensutrustning.

Försvarsmakten investeringar uppgår till 400 miljoner kronor vilket avser bl.a. maskiner och tekniska anläggningar, datorer och kringutrustningar samt standardfordon.

Not 23 Pågående nyanläggningar

Miljoner kronor

	2019	2018
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	90 266	75 975
Årets investeringar, anskaffningsutgifter	6 642	6 474
Årets investeringar, egen utveckling	28 969	25 762
Årets överföring till färdig tillgång	-19 300	-17 890
Försäljning/utrangering	-9	-3
Årets nedskrivningar	-206	-57
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	106 362	90 261
Summa	106 362	90 261

Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2019	2018
Trafikverket	89 037	74 979
Fortifikationsverket	3 071	2 539
Statens fastighetsverk	1 334	955
Domstolsverket	286	322
Riksdagsförvaltningen	261	89
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	8 860	8 015
Sjöfartsverket	1 879	1 162
Luffartsverket	526	331
Övriga myndigheter	1 108	1 869
Summa	106 362	90 261

Av det totala bokförda värdet på 106,4 miljarder kronor för Pågående nyanläggningar, finns 89 miljarder kronor hos Trafikverket, 8,9 miljarder kronor hos Affärsverket svenska kraftnät och 3 miljarder kronor hos Fortifikationsverket.

Årets investeringar uppgår totalt till 35,6 miljarder kronor. Trafikverkets investeringar uppgår till 28,8 miljarder kronor. Här ingår många mycket stora väg- och järnvägsprojekt som t.ex. E4 Förbifart Stockholm, Västsvenska väg- och järnvägspaketet, ökad kapacitet järnväg Tomtebodavägen-Kallhäll, nytt dubbelspår Järna-Linköping och projektet ERTMS som avser nytt signalsystem i hela Sverige. Affärsverket svenska kraftnät har 8,9 miljarder kronor som pågående nyanläggningar och årets investeringar på 2,6 miljarder kronor avser främst projekten Stockholms ström, Sydvästlänken och stationsförnyelser i Rätan och Midskog. Fortifikationsverkets pågående nyanläggningar på 3 miljarder kronor avser bland annat nybyggnation på Tofta på Gotland enligt regeringsbeslut.

Under 2019 har Trafikverket färdigställt projekt på totalt 14,6 miljarder kronor som har överförts till färdig tillgång. Dessa avser bland annat järnväg Hallsberg-Degerön, ytterligare plattformsspår Flemingsberg, kontaktledningsupprustning Hässleholm-Lund och vägprojekt såsom E18 Norrtälje-Kapellskär, förbifart Lidköping, riksväg 26/47 Månseryd-Mullsjö samt utbyggnad av automatiska trafiksäkerhetskontroller (ATK).

Not 24 Beredskapstillgångar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	183 121	176 251
Förändring IB på grund av omklassificering	2 366	82
Årets anskaffning	11 979	7 340
Årets försäljningar/utrangeringar	-	-552
UB Anskaffningsvärde beredskapsinventarier	197 466	183 121
IB Beredskapsvaror i lager	26 229	25 452
Förändring IB på grund av omklassificering	-16	427
Årets anskaffning	1 152	886
Årets övriga förändring	1 007	-536
UB Beredskapsvaror i lager	28 372	26 229
UB Anskaffningsvärde beredskapstillgångar	225 838	209 350
IB Ackumulerade avskrivningar	-107 957	-101 083
Förändring IB på grund av omklassificering	5	-11
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-7 330	-7 384
Årets försäljningar/utrangeringar	-	521
UB Ackumulerade avskrivningar (avser beredskapsinventarier)	-115 282	-107 957
Summa	110 555	101 393

Beredskapstillgångar består av tillgångar både för civil och militär beredskap. Posten omfattar främst Försvarmaktens tillgångar för militär beredskap. Tillgångar för civil beredskap är t.ex. läkemedel, fordon samt medicinsk utrustning.

Försvarmakten delar in sina beredskapstillgångar i beredskapsinventarier och beredskapsvaror. Statens totala beredskapsinventarier uppgår till 82,2 miljarder kronor och består av t.ex. flygplan, fartyg och stridsvagnar. En invärdering av beredskapsinventarier på 2,4 miljarder kronor är en övergångseffekt utifrån att ny finansiell styrmodell införts under året. Beredskapsvaror som t.ex. ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel uppgår till 28,4 miljarder kronor. I posten ingår även tillgångar under uppbyggnad i Försvarets materielverk. Sammanlagt är 110,2 miljarder kronor av det utgående värdet militära beredskapstillgångar inklusive tillgångar under uppbyggnad.

Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgår till 11,9 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 7,3 miljarder kronor under 2019. Årets nyanskaffning har ökat med 4,6 miljarder under året och beror främst på utveckling och anskaffning JAS 39E och anskaffning ubåt, helikopter, sjöstrids- och fordonssystem.

Beredskapsvarulagrets värde ökade med 2,1 miljarder kronor under året. Beredskapsvarulagrets ökning beror bland annat på inleveranser av ammunition, reservdelsmateriel och livsmedel. Ökningen beror även på förändrad prissättning av förnödenheter som är ett resultat av genomfört kvalitetssäkringsarbete.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har beredskapstillgångar som till stor del består av varningsmateriel och ledningsplatser. Av det utgående värdet är MSB:s del knappt 0,2 miljarder kronor.

Not 25 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2019	2018
Trafikverket	1 970	1 538
Försvarets materielverk	1 517	3 632
Övriga myndigheter	5	50
Summa	3 492	5 220

Under denna post redovisas förskott som myndigheten lämnat vid anskaffning av materiella anläggningstillgångar.

Posten hos Försvarets materielverk består av förskott till både utländska och svenska leverantörer. Förskotten till svenska leverantörer uppgår till 0,8 miljarder kronor och förändringen avser framförallt avräkning av förskott JAS Gripen och ubåt A26. Förskotten till utländska leverantörer uppgår till 0,7 miljarder kronor och förändringen avser främst förskott för inköp av försvarsmateriel från försvarsmyndigheter i USA.

Trafikverkets förskott avser byggande av väg- och järnvägsanläggningar. Större förskott hos myndigheten är järnvägsprojekten Varbergstunneln, Getingmidjan i Stockholm, Olskroken, Västlänken och Hamnbanan i Göteborg samt vägprojektet Förbifart Stockholm.

Not 26 Andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2019	2018
Summa andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	319 930	297 229
Summa andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	49 307	49 984
Riksbankens grundfond	1 000	1 000
Summa	370 237	348 213

Andelar i hel- och delägda företag är uppdelad på de företag där staten har ett bestämmande inflytande (när statens ägarandel överstiger 50 procent) och på väsentligt statligt inflytande (när statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent).

Förutom de förändringar vilka specificeras nedan är postens totala förändring en följd av förändringar i företagens justerade egna kapital, utbetalda utdelningar samt förvärv och avyttringar.

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande

Miljoner kronor

	2019	2018	Statens ägarandel
Vattenfall AB	93 631	88 096	100,0%
Akademiska Hus AB	46 760	42 832	100,0%
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	45 528	38 573	100,0%
Sveaskog Holding AB	23 574	23 110	100,0%
AB Svensk Exportkredit	19 082	18 239	100,0%
SBAB Bank AB	18 081	15 736	100,0%
Specialfastigheter Sverige AB	12 091	10 929	100,0%
Swedavia AB	8 444	8 066	100,0%
Jernhusen AB	8 070	7 648	100,0%
Almi Företagspartner AB	7 440	7 371	100,0%
Swedfund International AB	5 669	5 028	100,0%
Saminvest AB	5 558	4 992	100,0%
SJ AB	5 170	4 740	100,0%
Apoteket AB	4 291	4 453	100,0%
Teracom Group AB	3 571	3 765	100,0%
PostNord AB	2 216	3 120	60,7%
Systembolaget AB	1 583	1 522	100,0%
Svevia AB	1 353	1 508	100,0%
Samhall AB	1 346	1 274	100,0%
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	1 341	996	100,0%
RISE Research Institutes of Sweden AB	971	932	100,0%
Infranord AB	736	839	100,0%
Statens Bostadsomvandling AB	532	507	100,0%
Svenska Rymdaktiebolaget	475	464	100,0%
Green Cargo AB	473	596	100,0%
Vasallen AB	366	409	100,0%
Apotek Produktion & Laboratorier AB	180	113	100,0%
Lernia AB	169	241	100,0%
AB Svensk Bilprovning	108	119	100,0%
Metria AB	87	106	100,0%
AB Göta Kanalbolag	39	39	100,0%
Kungliga Operan AB	39	35	100,0%

Kungliga Dramatiska Teatern AB	22	31	100,0%
Miljömärkning i Sverige AB	17	20	100,0%
Arlandabanan Infrastructure AB	16	10	100,0%
Voksenåsen A/S	5	5	100,0%
Swedesurvey AB	1	1	100,0%
Svenska Spel AB	0	0	100,0%
<i>Affärsverk</i>			
Svenska kraftnät - Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	247	190	100,0%
Luffartsverket - LfV Holding AB	152	130	100,0%
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	9	21	100,0%
Övriga andelar	487	423	-
Summa	319 930	297 229	

Andelsvärdet ovan är baserat på det justerade egna kapitalet hos företagen enligt bokslut per 31 december, utom i några fall då senaste delårsbokslutet använts.

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande ökade med 22,7 miljarder kronor.

Vattenfalls andelsvärde ökade med 5,5 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets vinst på 13,2 miljarder kronor och poster redovisade direkt mot eget kapital på - 5,6 miljarder kronor. Främst består posterna av negativa effekter av kassaflödessäkringar på 1,4 miljarder kronor, positivt netto av omräkningsdifferenser och valutasäkringar på 1,1 miljarder kronor och negativa omvärderingar relaterade till pensionsskulden på 4,4 miljarder kronor. Utdelningen till staten uppgick till 2,0 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Akademiska hus ökade med 3,9 miljarder kronor, vilket beror på årets resultat på 5,6 miljarder kronor och en minskning genom utdelning av 1,7 miljarder kronor.

LKAB:s andelsvärde ökade med 7,0 miljarder kronor, vilket främst avser nettot av årets vinst på 10,2 miljarder kronor och årets utdelning på 3,2 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Sveaskog AB ökade med 0,5 miljarder kronor. Förändringen förklaras av årets resultat på 1,6 miljarder kronor samt utdelning till staten på 1,1 miljarder kronor.

AB Svensk Exportkredit ökade med 0,8 miljarder kronor, vilket i huvudsak förklaras av årets resultat på 1,0 miljarder kronor och betald utdelning till staten på 0,2 miljarder kronor.

SBAB Bank AB ökade i värde med 2,3 miljarder kronor, främst som en följd av årets resultat på 1,8 miljarder kronor minskat med utdelning till staten av 0,7 miljarder kronor samt en direkt ökning av eget kapital med 1,2 miljarder kronor som framför allt avser kassaflödessäkringar.

Specialfastigheter i Sverige AB redovisade en ökning med 1,2 miljarder kronor, som består av årets resultat på 1,7 miljarder kronor minskat med 0,5 miljarder kronor i betald utdelning

Swedfund International AB ökade med 0,6 miljarder kronor genom ett kapitaltillskott på 0,6 miljarder kronor.

Innehavet i SVEDAB ökade med 0,3 miljarder kronor, vilket främst förklaras av utdelning i form av återgivna betalningsutfästelser med 0,3 miljarder kronor och årets vinst på 0,7 miljarder kronor.

Andelen i PostNord AB minskade med 0,9 miljarder kronor. Detta förklaras främst av andelen av årets förlust, som uppgick till 0,1 miljarder kronor och negativ påverkan med 0,8 miljarder kronor avseende omräknad pensionseskuld.

Svenska Spel AB är redovisat till värdet av aktiekapital och reservfond (värdet uppgår till 260 000 kronor som i tabellen avrundats till noll miljoner kronor). Resultatet uppgick till 2,7 miljarder kronor och 4,5 miljarder kronor utdelades till staten. Utdelningen är redovisad som skatteintäkt. Företagets egna kapital uppgick till 2,8 miljarder kronor vid årsskiftet.

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande*Miljoner kronor*

	2019	2018	Statens ägarandel
Telia Company AB	35 727	37 127	39,2%
Nordiska Investeringsbanken (NIB)	13 258	12 525	34,6%
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	165	168	50,0%
Sweden House	9	7	36,0%
VisitSweden AB	7	9	50,0%
AB Bostadsgaranti	-	9	50,0%
<i>Affärsverk</i>			
Svenska kraftnät - Nord Pool Spot As m.fl.	141	139	-
Summa	49 307	49 984	

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande minskade med 0,7 miljarder kronor jämfört med 2018. Andelen i Telia Company AB minskade i värde med 1,4 miljarder kronor. Andelen av årets resultat uppgick till 2,8 miljarder kronor och till staten betald utdelning uppgick till 3,8 miljarder kronor. Staten har ökat ägarandelen i samband med företagets återköp av aktier vilket ökade andelsvärdet med 1,0 miljarder kronor. Marknadsvärdet på statens aktier i Telia Company AB uppgick vid årsskiftet till 65 miljarder kronor.

Nordiska Investeringsbanken ökade med 0,7 miljarder kronor. Periodens resultatandel uppgick till 0,6 miljarder kronor och ändrad valutakurs medförde en ökning av andelsvärdet med 0,2 miljarder kronor. En utdelning till staten på 0,1 miljarder kronor reducerade andelsvärdet. Uppgifterna avser värdet enligt delårsbokslut per 31 augusti för respektive år.

AB Bostadsgaranti har likviderats under året.

Not 27 Andra långfristiga värdepappersinnehav*Miljoner kronor*

	2019	2018
Kärnavfallsfonden		
Bostadsobligationer	27 805	30 142
Företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder	19 529	4 947
Investerings- och utvecklingsbanker, Kammarkollegiet och Sida		
Europeiska investeringsbanken EIB	3 856	3 856
Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 040	1 040
Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD	846	846
Afrikanska utvecklingsbanken, AfDB	698	696
Asiatiska banken infrastrukturinvest, AIIB*	872	644
Internationella finansbolaget, IFC	181	181
Interamerikanska utvecklingsbanken IDB	147	147
Asiatiska utvecklingsbanken, AsDB	136	136
Interamerikanska investeringsbolaget, IIC	99	83
Multilaterala investeringsgarantiorganet, MIGA	22	22
Europarådets utvecklingsbank CEB	7	7
Summa investerings- och utvecklingsbanker	7 904	7 658
Riksgäldskontoret, obligationer m.m.	1 837	2 499
Kammarkollegiet, övrigt		
Orio AB (Saab Automobile Parts AB)	430	453
SAS	203	203
Andelar i aktie- och räntekonsortiet m.m.	230	197
Karolinska institutet, aktier, andelar och obligationer	498	504
Övriga myndigheter	769	632
Summa	59 205	47 235

Det största innehavet av långfristiga värdepapper avser Kärnavfallsfondens innehav av bostadsobligationer (säkerställda obligationer). Under året fortsatte Kärnavfallsfonden den övergång till ny placeringsmodell som påbörjades 2018. Under 2019 har finansiella instrument i den s.k. basportföljen sålts för att möjliggöra placeringar i en s.k. långsiktig portfölj bestående av företagsobligationer, aktier och värdepappersfonder. Basportföljen består främst av statsobligationer som elimineras i Årsredovisning för staten samt bostadsobligationer. För 2019 uppgick statsobligationerna som eliminerades till 25 307 miljoner kronor, vilket är en minskning med 6 336 miljoner kronor jämfört med 2018.

Kärnavfallsfondens finansiella instrument värderas till verkligt värde eftersom syftet med innehavet är att ge avkastning och värdeökning. Det utökade placeringsmandatet har sammanfallit med en stark börsutveckling och en därmed hög avkastning i den långsiktiga portföljen. Den orealiserade värdeökningen hänförlig till dessa innehav uppgick till 1 923 miljoner kronor per balansdagen.

Sveriges andelar i internationella investeringsbanker och utvecklingsbanker redovisas av Kammarkollegiet och Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete (Sida), så att den myndighet som gör utbetalningar av kapitaltillskott och eventuella bidrag till respektive bank också tar upp andelsvärdet. Under året har Sida redovisat kapitaltillskott till utvecklingsbanker med 19 miljoner kronor. Kammarkollegiet har redovisat ett kapitaltillskott till Asiatiska banken infrastrukturinvest AIB om 228 miljoner kronor.

Riksgäldskontorets innehav består till största delen av nollkupongobligationer som övertogs i samband med avvecklingen av affärsverket Statens järnvägar. Syftet med obligationerna är att återbetala resterande lån som ursprungligen avsåg finansiering av anläggningstillgångar utyrda till SJ AB och Green Cargo AB.

Kammarkollegiet redovisar innehavet i Orio AB och SAS som Andra långfristiga värdepappersinnehav eftersom statens andel i dessa bolag understiger 20 procent. Marknadsvärdet för statens ägarandel i SAS uppgick till 866 miljoner kronor vid utgången av 2019.

Kammarkollegiets övriga värdepapper är främst de andelar i Kammarkollegiets aktiekonsortium och räntekonsortium som innehas av fonder som Kammarkollegiet redovisar.

Not 28 Långfristiga fordringar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Exportkreditnämnden		
– Fordringar efterskottspremier garantiavgifter	4 318	4 265
– Skadefordringar	1 859	1 769
– Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar och skadefordringar	507	715
Summa Exportkreditnämnden	6 684	6 749
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	251	242
Riksgäldskontoret	178	144
Trafikverket	125	90
Göteborgs universitet	81	86
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	1 395	1 286
Svenska kraftnät	439	422
Sjöfartsverket	16	14
Övriga myndigheter	67	70
Summa	9 235	9 103

Långfristiga fordringar ökade med 132 miljoner kronor och den största ökningen är hänförlig till Luftfartsverket, 109 miljoner kronor.

Exportkreditnämndens (EKN) fordringar minskade med 65 miljoner kronor, varav EKN:s fordran för återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar och skadefordringar minskade med 208 miljoner kronor. Återförsäkringskostnaden har minskat till följd av naturlig omsättning av återförsäkringsportföljen.

4 318 miljoner kronor av EKN:s långfristiga fordringar avser efterskottspremier. Fordringarna för efterskottspremier avser till helt övervägande del JAS Brasilien. Ännu ej fakturerade garantiavgifter uppgår till 307 miljoner kronor. EKN värderar sina skadefordringar till 1 859 miljoner kronor vilket motsvarar EKN:s förväntade återvinningsmöjligheter av fordringarna som nominellt uppgår till 12 710 miljoner kronor. EKN kan minska risker genom att teckna återförsäkringar. Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar och skadefordringar uppgår till 507 miljoner kronor och består av fordringar för återförsäkrares andel av ej intjänade garantiavgifter och kvardröjande risker samt återförsäkrares andel av avsättning för skador med avdrag för återförsäkrares andel av skadefordringar.

Sidas fordringar gäller garantiverksamheten och uppgår till 251 miljoner kronor, varav största delen är skadefordringar. I posten ingår även fordringar mot Miga som är en organisation inom Världsbanken, och fordran utifrån fastställda premieplaner i de fall det är tillämpligt för Sidas garantier.

Riksgäldskontorets regressfordringar ökade med 34 miljoner och uppgick till 178 miljoner kronor som en följd av en värdereglering av fordran på Saab Automobil AB i konkurs.

Trafikverkets fordringar har ökat med 35 miljoner kronor till 125 miljoner kronor, vilket beror på att fordran som utgörs av depositionen som Trafikverket har hos Nasdaq som säkerhet för elderivathandel, är högre än föregående år.

Göteborgs universitets fordringar uppgår till 81 miljoner kronor och avser placering av donationsmedel i Akademiska Hus AB.

Luftfartsverkets fordringar, vilka huvudsakligen avser tidigare års och årets återvinningsbara underskott för en route-verksamheten, har ökat med 109 miljoner kronor till 1 395 miljoner kronor främst till följd av riskdelningen mellan LFV och flygbolagen enligt vad som är fastställt i prestationsplanen.

Affärsverket svenska kraftnäts fordringar uppgår till 439 miljoner kronor och består bl.a. av lånefordringar på dotter- och intresseföretag samt depositionen som Affärsverket svenska kraftnät har hos Nasdaq som säkerhet för elterminhandel. Posten inkluderar också långfristiga förutbetalda kostnader som avser lämnade investeringsbidrag.

Sjöfartsverkets fordringar uppgår till 16 miljoner kronor och avser kapitalförsäkringar för pensioner för vissa lotsar.

Not 29 Utlåning*Miljoner kronor*

	2019	2018
<i>Centrala studiestödsnämnden</i>		
Annuitetslån (beviljade efter 30 juni 2001), brutto	194 388	182 991
Reserveringar för låneförluster	-11 844	-11 733
Netto, bokfört värde Annuitetslån	182 544	171 258
Studielån (beviljade 1989 - 30 juni 2001), brutto	34 174	38 582
Reserveringar för låneförluster	-11 669	-12 311
Netto, bokfört värde Studielån	22 505	26 271
Studiemedel (beviljade före 1989), brutto	1 170	1 441
Reserveringar för låneförluster	-598	-691
Netto, bokfört värde Studiemedel	572	750
Hemutrustningslån, brutto	1 309	1 464
Reserveringar för låneförluster	-891	-907
Netto, bokfört värde Hemutrustningslån	418	557
Körkortslån, brutto	76	17
Reserveringar för låneförluster	-15	-3
Netto, bokfört värde Körkortslån	61	14
Övriga lån (Skuldsaneringslån och äldre lån), brutto	297	244
Reserveringar för låneförluster	-277	-227
Netto, bokfört värde, Övriga lån	20	17
<i>Summa Centrala studiestödsnämnden</i>	<i>206 120</i>	<i>198 867</i>
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Riksbanken	192 560	258 511
Svensk-Danska Broförbindelsen AB	5 051	4 981
A-train AB	865	911
Premiepensionssystemet	2 362	1 958
Kungliga Operan	91	96
Royaltylån till flygindustrin	83	95
Övriga	65	41
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>201 077</i>	<i>266 593</i>
<i>Statens energimyndighet, utlånat belopp</i>	<i>563</i>	<i>597</i>
Reserveringar för låneförluster	-385	-406
<i>Netto, bokfört värde, Statens energimyndighet</i>	<i>178</i>	<i>191</i>
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	93	110
Övriga myndigheter	45	39
Summa	407 514	465 801

Statens utlåningsfordringar minskade med 58 287 miljoner kronor eller 13 procent.

CSN:s utlåningsfordringar uppgår till 206 120 miljoner kronor efter avdrag för reservering för förväntade förluster, vilket är 7 253 miljoner kronor mer än föregående år. Det är 51 procent av statens utlåningsfordringar och består främst av annuitetslån, som är benämningen på CSN:s lån till studenter sedan 2001.

CSN administrerar ett flertal lånetyper; annuitetslån, studielån, studiemedel, hemutrustningslån, skuldsaneringslån och äldre lån samt körkortslån som infördes under 2018. Hemutrustningslån är lån till utländska medborgare, främst flyktingar, som genom dessa lån ges möjlighet att köpa möbler och köksutrustning. I tabellen fördelas reserveringarna på respektive lånetyp. Ökningen av CSN:s utlåningsfordringar beror i allt väsentligt på att nyutlåningen var större än amorteringarna. Nyutlåningen uppgår till 20 miljarder vilket är en ökning med 1 388 miljoner kronor jämfört med föregående år, som främst beror på att nyutlåningen för lånetypen annuitetslån ökat. Amorteringarna som uppgår till 13 miljarder kronor har ökat med 508 miljoner kronor jämfört med tidigare år. Ökningen beror bl. a. på att antalet återbetalningsskyldiga för lånetypen annuitetslån blivit fler. CSN:s reservering för låneförluster är drygt 500 miljoner lägre än föregående år och uppgår vid utgången av 2019 till drygt 25 miljarder kronor, vilket utgör 12 procent av CSN:s totala utlåning.

Riksgäldskontoret redovisar 201 077 miljoner kronor i utlåningsfordringar, vilket är 65 516 miljoner kronor mindre än föregående år. Det är 49 procent av statens utlåningsfordringar och består främst av fordran på Riksbanken för utlåning i dollar och euro, som minskade med 65 951 miljoner kronor. Det beror huvudsakligen på en amortering på 8 miljarder dollar, men också på valutakursförändringar vid omsättning av delar av lånet jämfört med den kurs till vilken lånet ursprungligen gavs ut och värderingen av hela det utestående beloppet till balansdagens kurs. Som en del av finansieringen av Öresundsförbindelsen har Riksgäldskontoret även lånat ut medel till det statliga bolaget Svensk-Danska Broförbindelsen AB (Svedab).

Det lånet har ökat med 70 miljoner kronor jämfört med föregående år. I Riksgäldskontorets utlåning ingår också utlåning till premiepensionssystemet eftersom pensionssystemets tillgångar och skulder inte konsolideras i årsredovisningen för staten. Ökningen med 404 miljoner kronor jämfört med föregående år rör främst lånet för att tillgodose behovet av likviditet i handel med fondandelar. Riksgäldskontoret redovisar också utlåning till Kungliga Operan för renovering och ombyggnation till ett belopp om 91 miljoner kronor.

Statens energimyndighets utlåningsfordringar avser villkorslån, tillväxtlån och utvecklingskapital/royaltylån till företag inom energiområdet för att främja affärsutveckling och kommersialisering.

Affärsverket svenska kraftnäts utlåningsfordringar avser lån till nätföretag för att underlätta att anläggningar för produktion av förnybar el ansluts till elnätet.

I posten Övriga myndigheter ingår bl. a. Tillväxtverket, Sida och några länsstyrelser.

Not 30 Varulager och förråd

Miljoner kronor

	2019	2018
Trafikverket	1 010	899
Försvarmakten	511	475
Polismyndigheten	172	149
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	86	58
Försvarets materielverk	72	164
Kriminalvården	51	49
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	67	89
Svenska kraftnät	-	9
Övriga myndigheter	198	178
Summa	2 167	2 070

Varulager och förråd är råmaterial, råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter samt förnödenheter som förbruknings- och tillsatsmaterial. Ökningen av varulagervärdet beror främst på att materiallagret för underhåll och reparation av järnvägsanläggningar har ökat.

Trafikverkets post består främst av material för underhåll och reparation av järnvägsanläggningar.

Försvarmaktens varulager och förråd är till största delen drivmedelslager som används till Försvarmaktens fordon. Varulagret består även av trycksaker.

Polismyndighetens varulager innehåller huvudsakligen vapen och ammunition samt beklädnad.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps varulager består huvudsakligen av ett internationellt lager (bistånd) och ett lager som är ett stöd till EU:s strategiska lager för civila krishanteringsinsatser (Strategic Warehouse II).

Vaulager och förråd hos Försvarets materielverk består främst av reservdelar till målrobotsystem.

Sjöfartsverkets varulager och förråd innehåller främst drivmedel och reservdelar till räddningshelikoptrar.

Not 31 Pågående arbeten

Miljoner kronor

	2019	2018
Lantmäteriet	238	198
Försvarets materielverk	208	63
Övriga myndigheter	15	18
Summa	461	279

Pågående arbeten hos Lantmäteriet har ökat jämfört tidigare år. Förändringen beror främst på att antalet faktureringsstillfällen har minskat.

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk består av uppdragsbeställningar som ännu inte levererats till kund. Större uppdrag hos myndigheten gäller upparbetade kostnader i exportaffärer samt försäljning av ubåtar till Singapore.

Not 32 Fastigheter

Miljoner kronor

	2019	2018
Länsstyrelsen i Dalarnas län	151	148
Länsstyrelsen i Värmlands län	21	21
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	1	2
Övriga myndigheter	0	0
Summa	173	171

Länsstyrelsen i Dalarnas län har ett stort antal fastigheter lokaliserade till omarronderingsområden i den s.k. Jordfonden, där byggnadsprojekt pågår eller är planerade. Fastigheterna ska användas för att främja utveckling av företag inom jordbruket, skogsbruket och trädgårdsnäringen samt främja bosättning och sysselsättning i glesbygd.

Även posterna hos de andra länsstyrelserna gäller jordfondsfastigheter.

Not 33 Förskott till leverantörer*Miljoner kronor*

	2019	2018
Trafikverket	0	2
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	0	11
Övriga myndigheter	1	1
Summa	1	14

Det är endast några få myndigheter som redovisar förskott till leverantörer. Förskott 2019 avser huvudsakligen Sveriges geologiska undersöknings anskaffning av propelleraxelsystem till Ocean Surveyor med leveranstid på 6-8 månader.

Not 34 Kundfordringar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Trafikverket	1 787	1 129
Försvarets materielverk	932	1 022
Livsmedelsverket	323	200
Statens institutionsstyrelse	296	290
Karolinska institutet	207	207
Kammarkollegiet	191	21
Exportkreditnämnden	179	204
Transportstyrelsen	161	159
Lantmäteriet	127	145
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	910	632
Sjöfartsverket	187	182
Luffartsverket	63	117
Övriga myndigheter	1 199	1 316
Summa	6 563	5 624

Myndigheternas kundfordringar avser främst försäljning av tjänster. Postens storlek varierar över tid beroende på fordringarnas kortfristiga karaktär.

Jämfört med föregående år har posten ökat med 939 miljoner kronor. Trafikverket står för en ökning på 658 miljoner kronor som avser ett fåtal stora fakturor som gäller infrastrukturprojekt.

Kammarkollegiet har övertagit kundfordringar från Radiotjänst i Kiruna AB, 157 miljoner kronor.

Kundfordringar som redovisas av Livsmedelsverket ökade med 123 miljoner kronor. Det beror på att fakturerade kontrollavgifter har överklagats.

Förändringarna hos övriga myndigheter är av mer begränsad omfattning.

Not 35 Övriga kortfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2019	2018
Riksgäldskontoret		
– Affärsdagsredovisning	68 231	91 574
– OMX-säkerheter	1 433	1 906
– CSA-avtal	2 726	1 259
– Övrigt	159	136
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>72 549</i>	<i>94 875</i>
Fordringar på skattekonto, inkl. restförda samt värdereglering (Skatteverket)	39 790	42 718
Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år		
Skatt till kommuner och landsting (Skatteverket)	-	5 278
Kommunal fastighetsavgift och avgifter till trossamfund	-	-2 086
<i>Summa reglering till andra sektorer</i>	<i>-</i>	<i>3 192</i>
Statens jordbruksverk	9 140	8 357
Försäkringskassan	3 266	3 207
E-hälsomyndigheten	2 446	2 410
Transportstyrelsen	1 382	1 431
Centrala studiestödsnämnden	1 231	1 225
Kronofogdemyndigheten	1 117	1 132
Post- och telestyrelsen	101	2 551
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	165	36
Luffartsverket	153	325
Svenska kraftnät	60	70
Övriga myndigheter	3 038	4 046
Summa	134 439	165 575

Övriga kortfristiga fordringar uppgick till knappt 134 miljarder kronor vilket var en minskning med 31 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Effekten av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning minskade med 23 miljarder kronor. Det är normalt att det är stora fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen, eftersom avtal om försäljning av värdepapper genererar en fordran som sedan nollställs några dagar senare när betalningen görs.

Skatteverkets fordringar på skattekontot minskade med 2,9 miljarder kronor till 39,8 miljarder kronor. I princip alla debiteringar av skatter och avgifter som Skatteverket gör ingår i skattekontosystemet. Preliminära medel som Skatteverket betalar ut till kommuner och landsting under inkomståret slutavräknas i januari månad andra året efter inkomståret. Då justeras de totala slutliga kommunalskattemedel mot de preliminära utbetalningar som Skatteverket har gjort till kommuner och landsting. Posten varierar mellan åren beroende på hur väl förskottsutbetalningarna till kommunerna stämmer med slutliga skatter till kommunsektorn. Slutavräkning av kommunalskatt avseende 2018 resulterade i en skuld på 1 miljard kronor, till skillnad från slutavräkning avseende 2017 då en fordran på 3,2 miljarder kronor redovisades vid årsskiftet 2018.

Post- och telestyrelsens uppbördsfordringar för spektrumauktioner 2018, som uppgick till 2 565 miljoner kronor, reglerades i januari 2019.

Statens jordbruksverk redovisar huvudsakligen fordringar på EU för bidrag myndigheten betalat ut inom jordbruksfonderna. Utbetalningar av jordbruksstöd ökade 2019 jämfört med föregående år, vilket ledde till att fordringarna ökade. Framförallt ökade fordringarna på jordbruksfonden för landsbygdsutveckling med 647 miljoner kronor.

Not 36 Förutbetalda kostnader*Miljoner kronor*

	2019	2018
Polismyndigheten	808	717
Försvarets materielverk	599	388
Kriminalvården	463	429
Försäkringskassan	365	300
Trafikverket	321	324
<i>Riksgäldskontoret</i>		
– underkurser, upplåning i svenska kronor	103	374
– underkurser, upplåning i utländsk valuta	169	253
– övrigt	13	17
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	285	644
Lunds universitet	265	253
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	258	271
Domstolsverket	258	250
Migrationsverket	239	271
Karolinska institutet	235	233
Försvarmakten	233	229
Kungl. Tekniska högskolan	226	213
Skatteverket	224	232
Stockholms universitet	218	181
Arbetsförmedlingen	204	219
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	62	42
Svenska kraftnät	54	49
Sjöfartsverket	41	31
Övriga myndigheter	3 182	3 014
Summa	8 540	8 290

En förutbetald kostnad är en utgift som har betalats under året men som avser outnyttjade resurser eller tjänster. Normalt blir det en kostnad kommande år. Syftet med att periodisera förutbetalda kostnader är att resultaträkningen enbart ska visa årets kostnader för förbrukade resurser och utnyttjade tjänster.

Förutbetalda kostnader i övrigt är exempelvis hyror eller licensavgifter för kommande kvartal eller år. Förutbetalda lokalyror uppgår totalt till 4 240 miljoner kronor, dvs. omkring hälften av det totala beloppet.

Polismyndigheten redovisar förutbetalda kostnader främst för hyror på 565 miljoner kronor men även andra förutbetalda kostnader om 243 miljoner kronor.

Hos Försvarets materielverk har de förutbetalda kostnaderna ökat avseende Ubåt A26.

Posten förutbetalda kostnader vid Kriminalvården utgörs huvudsakligen av förutbetalda lokalhyror. Beloppet har ökat beroende på nya hyresavtal och årlig indexuppräknning.

Försäkringskassans förutbetalda kostnader utgörs till stor del av förutbetalda hyror med 123 miljoner kronor.

I posten förutbetalda kostnader för Trafikverket ingår bl.a. förutbetalda it-kostnader och licenser, förutbetalda hyror och förutbetalda investeringar i järnvägar och vägar.

Hos Riksgäldskontoret uppstår underkurser när myndigheten emitterar obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör underkurs och bokförs som en förutbetalad kostnad som periodiseras över lånets löptid. För 2019 är underkurserna lägre än föregående år både för upplåning i svensk och utländsk valuta.

Lunds universitet redovisar bl.a. förutbetalda hyreskostnader på 222 miljoner kronor.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap redovisar 179 miljoner kronor i förutbetalda leasingavgifter för Rakelverksamheten samt 52 miljoner kronor i förutbetalda hyror.

Not 37 Upplupna bidragsintäkter

Miljoner kronor

	2019	2018
Trafikverket	568	551
Kungl. Tekniska högskolan	462	515
Karolinska institutet	433	526
Lunds universitet	399	363
Uppsala universitet	316	268
Göteborgs universitet	303	265
Försäkringskassan	280	153
Stockholms universitet	235	226
Linköpings universitet	177	169
Övriga myndigheter	823	709
Summa	3 996	3 745

Upplupna bidragsintäkter är överenskommen ersättning för genomförd verksamhet som ännu inte betalats till myndigheten.

Upplupna bidragsintäkter vid universitet och andra lärosäten gäller främst pågående forskningsprojekt.

Trafikverkets upplupna bidragsintäkter är främst bidrag för investeringar som till största delen medfinansieras av kommuner.

Not 38 Övriga upplupna intäkter

Miljoner kronor

	2019	2018
Upplupna skatteintäkter	256 380	261 107
Upplupna intäkter regl kommuner o trossamfund	6 843	-
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Upplupna ränteintäkter, svenska kronor	1 666	2 329
Upplupna ränteintäkter, utländsk valuta	124	261
Övriga upplupna intäkter	1 354	1 414
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>3 144</i>	<i>4 004</i>
Kärnavfallsfonden	1 015	1 164
Försäkringskassan	510	381
Rådet för europeiska socialfonden i Sverige	493	9
Migrationsverket	465	410
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	299	293
Tillväxtverket	292	1
Trafikverket	237	241
Transportstyrelsen	243	240
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	513	803
Luftfartsverket	224	209
Sjöfartsverket	53	92
Övriga myndigheter	816	649
Summa	271 527	269 603

Den upplupna intäkten enligt tabellen nedan utgörs av skillnaden mellan de totala skatteintäkterna för inkomståret och de debiterade (preliminära) skatterna avseende samma inkomståret som redovisats t.o.m. december månad.

Miljoner kronor

Skattskyldig/ skatteslag	Upplupen intäkt 2019		Upplupen intäkt som kvarstår efter uppbörden i jan 2020	Upplupen intäkt 2018	Förändring 2019/ 2018
	Belopp	Andel	Belopp	Belopp	Belopp
Fysiska personers skatter	122 984	48	58 516	132 061	-9 078
Juridiska personer skatter	8 754	3	-9 021	8 410	345
Arbetsgivaravgifter m.m.	51 817	20	746	50 682	1 135
Mervärdesskatt	75 234	29	42 099	71 594	3 641
Övriga skatter	19 526	8	9 446	17 415	2 111
Förskottsdebiteringar	-13 363	-5	-13 363	-12 883	-480
Elimineringar m.m.	-8 573	-3	-8 573	-6 172	-2 401
Totalt upplupna skatteintäkter	256 380	100	79 851	261 107	-4 727

Den upplupna skatteintäkten vid utgången av 2019 uppgår till drygt 256 miljarder kronor, vilket är en minskning med ca 5 miljarder kronor jämfört med 2018.

Den enskilt största upplupna intäkten avser fysiska personers skatter. Jämfört med 2018 har den upplupna intäkten för fysiska personer minskat medan de upplupna intäkterna för mervärdesskatt och övriga skatter har ökat.

Större delen av den upplupna intäkten förklaras av att de debiterade (preliminära) skatterna som avräknas endast omfattar elva månader. Efter avräkning av uppbörden i januari, som avser verksamhetsmånad december, minskar den upplupna intäkten avseende 2019 till 80 miljarder kronor. Det är framför allt fysiska personers skatter och mervärdesskatten som förklarar det återstående beloppet. För fysiska personer förklaras det av inkomster som inte preliminärbeskattas, exempelvis vinster vid försäljning av bostäder och värdepapper (kapitalvinster), schablonintäkter för sparande på investeringssparkonto, och fastighetsskatt.

Medan den slutliga skatten för fysiska personer har ökat med 14 miljarder kronor jämfört med 2018 har den upplupna intäkten minskat med nära 9 miljarder kronor. Minskningen förklaras till största delen av att preliminärskattekvoten (preliminärskatt dividerat med summan av lön, pension och övriga skattepliktiga transfereringar) har ökat och till en mindre del av att kapitalvinsterna, som inte preliminärbeskattas, har minskat något mellan åren.

Även för mervärdesskatten kvarstår ett relativt stort belopp när uppbörden i januari är beaktad. Det förklaras av att företag med en omsättning upp till 40 miljoner kronor har kvartalsvis istället för månatlig uppbörd. Skattskyldiga med kvartalsuppbörd redovisar den mervärdesskatt som avser årets sista kvartal i februari månad. Efter den uppbörden har den upplupna intäkten minskat till drygt 20 miljarder kronor. Det resterande beloppet förklaras av skattskyldiga som redovisar mervärdesskatten

en gång per år. Jämfört med förra året har intäkterna från mervärdesskatt ökat med 15 miljarder kronor medan den upplupna intäkten ökat med knappt 4 miljarder kronor.

Juridiska personers upplupna intäkt är i princip oförändrad mellan åren, medan den slutliga skatten har ökat med 13 miljarder kronor. Över tid varierar den upplupna intäkten betydligt mer, för både juridiska och fysiska personer. För juridiska personer beror variationen på att företagets inkomstskatter är volatila och att de löpande debiteringarna baseras på företagets slutliga skatt två år tillbaka i tiden. För fysiska personers skatter förklaras variationen i den upplupna intäkten främst av variationen i kapitalinkomsterna.

Staten ansvarar även för uppbörden av kommunal inkomstskatt samt avgifter till trossamfund. Då utfallet för dessa skatter och avgifter fastställs vid den årliga inkomsttaxeringen sker betalningen med förskott och slutregleringar. Vid utgången av året hade staten en fordran på kommuner och regioner på knappt 8 miljarder kronor och en skuld till trossamfundet på knappt 1 miljard kronor. Föregående år var motsvarande belopp negativt och redovisades bland Övriga förutbetalda intäkter.

Resterande övriga upplupna intäkter

Riksgäldskontorets upplupna ränteintäkter i svenska kronor och utländsk valuta är ränteintäkter förknippade med statsskulden som är intjänade under året men som ännu inte är inbetalda till Riksgäldskontoret. Raden Övriga upplupna intäkter innehåller till största delen upplupna ränteintäkter på utlåning till Riksbanken.

Kärnavfallsfondens upplupna intäkter är i huvudsak upplupna avgifter på 798 miljoner kronor som reaktorinnehavarna betalar i efterskott. Resterande del är upplupna ränteintäkter på placeringar.

Försäkringskassan redovisar upplupna intäkter för vård inom EU på 242 miljoner kronor, vilka har ökat med 86 miljoner kronor. Beloppet varierar mellan åren beroende på när krav på ersättning framställs till respektive berört land. I övrigt består beloppet främst av upplupna ränteintäkter för återkrav på 223 miljoner kronor.

Rådet för europeiska socialfonden i Sverige har upplupna intäkter för EU-medel från Socialfonden med 477 miljoner kronor. Föregående år gjordes rekvisition i december månad och motsvarande belopp togs därför upp som Övrig kortfristig fordran.

Migrationsverket redovisar upplupna intäkter som i allt väsentligt avser EU-medel från asyl-, migrations- och integrationsfonden för vidarebosättning på 459 miljoner kronor.

Upplupna intäkter hos Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen består av finansieringsavgifter från arbetslöshetskassor.

Affärsverket svenska kraftnät redovisar upplupna intäkter från balans- och systemansvariga på 326 miljoner kronor och upplupna nätintäkter på 185 miljoner kronor.

Not 39 Värdepapper och andelar

Miljoner kronor

	2019	2018
Riksgäldskontoret	23 207	43 981
Försäkringskassan	1 197	1 159
Pensionsmyndigheten	359	365
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	2 534	520
Övriga myndigheter	17	4
Summa	27 314	46 029

Riksgäldskontorets värdepapper och andelar är pågående affärer med återköpsavtal (repor) i egna statspapper och kortfristiga placeringar. Affärerna har marknadsvårdande syfte och är också ett sätt att hantera tillfälliga likvida överskott och varierar därför mellan åren.

Försäkringskassans värdepapper och andelar är huvudsakligen hypoteksobligationer i de fonder Försäkringskassan redovisar, främst Trafiklivräntefonden.

Pensionsmyndigheten redovisar värdepapper, främst i form av andelar i värdepappersfonder hos Kammarkollegiet, som hör till den frivilliga pensionsförsäkringen.

Luftfartsverket redovisar kortfristiga placeringar i företagscertifikat som värdepapper och andelar.

Not 40 Kassa och bank*Miljoner kronor*

	2019	2018
Universitets- och högskolerådet	354	310
Skatteverket	331	343
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	245	124
Regeringskansliet	202	174
Försvarets materielverk	194	55
Lunds universitet	185	71
Länsstyrelsen i Västerbottens län	174	171
Länsstyrelsen i Norrbottens län	144	115
Trafikverket	137	78
Försäkringskassan	132	126
Uppsala universitet	132	160
Karolinska institutet	118	180
Exportkreditnämnden	5	487
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	3 105	5 009
Sjöfartsverket	419	477
Svenska kraftnät	86	39
Övriga myndigheter	960	980
Summa	6 923	8 899

Luftfartsverkets likvida medel består av banktillgodohavanden i transaktionskonton men även olika fastränteplaceringar. Likvida medel har minskat med 1 904 miljoner kronor. En del av minskningen beror på att medel överförts från banktillgodohavanden till kortfristiga placeringar.

Exportkreditnämnden redovisar banktillgodohavanden som är placerade i svenska affärsbanker i utländsk valuta till värdet av 4 miljoner kronor samt banktillgodohavanden i svenska kronor på 1 miljon kronor, totalt 5 miljoner kronor. Likvida medel har minskat med 482 miljoner kronor.

Not 41 Nettoförmögenheten*Miljoner kronor*

	2019	2018
Uppskrivningskapital	54	55
Donationskapital	1 200	1 063
Resultatandelar i hel- och delägda företag	247 468	234 566
Balanserad kapitalförändring	-284 788	-360 477
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	111 402	107 107
Summa	75 336	-17 686

Nettoförmögenheten är skillnaden mellan tillgångar och skulder. En positiv nettoförmögenhet innebär att statens tillgångar är större än statens skulder. Förändringen av nettoförmögenheten mellan två år samvarierar i huvudsak med statsskuldens förändring. Nettoförmögenheten påverkas i första hand av resultaträkningens överskott. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av andra transaktioner som förändrar tillgångarnas eller skuldernas värde utan att de redovisas i resultaträkningen. Utgående balansen från 2018 uppgick till – 17,7 miljarder kronor. Under 2019 ökade nettoförmögenheten med 93,0 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 75,3 miljarder kronor och har därmed övergått från en negativ till en positiv nettoförmögenhet. Nedan redogörs för förändringar av poster som ingår i nettoförmögenheten. Vissa händelser som i sig inte innebär att nettoförmögenheten påverkas utgör ändå förklaringar till förändringar av ingående delposter.

Ändringar av utgående balansen 2018

För att få jämförbarhet mellan åren ändras i vissa fall den utgående balansen från föregående år. Detta gäller främst vid införande av nya redovisningsprinciper.

Metoden för beräkning av periodiserade skatteintäkter har kompletterats, vilket vid tillämpande på föregående års skatteintäkter har medfört en omföring mellan balanserad kapitalförändring och årets överskott med 0,7 miljarder kronor.

Ändrade redovisningsprinciper för val av valutakurs vid redovisning av förskott från EU har medfört en minskning av föregående års överskott med - 24 miljoner kronor.

Uppskrivningskapital

Uppskrivningskapitalet har minskat med 1 miljon kronor under året. Kapitalet minskar med avskrivningsbeloppen på uppvärderade anläggningar samt med omföring till balanserad kapitalförändring vid försäljning av tillgångar.

Donationskapital

Donationskapitalet har ökat med 137 miljoner kronor under året. Ökningen beror till största delen på invärdering av konst av Stockholms universitet samt donationer av konst och likvida medel till Nationalmuseet och Moderna museet.

Resultatandelar i hel- och delägda företag

Kammarkollegiet svarar för merparten av posten. Andelsvärdet är vid årets beräkning till största delen baserat på företagens egna kapital enligt årsbokslut. Ökningen på 12,9 miljarder kronor under året består av föregående års resultatandelar (33,0 miljarder kronor), utdelningar betalda under 2019 (- 15,3 miljarder kronor), samt övriga förändringar av eget kapital i företagen (- 6,2 miljarder kronor).

Svedab AB har gett tillbaka betalningsutfästelser till Trafikverket under 2018 och 2019, vilket ökat resultatandelen med 1,1 miljarder kronor.

Den del av Systembolaget AB:s resultat, motsvarande årets utdelning, och som redovisas som skatteintäkt förs om från balanserad kapitalförändring till resultatandel påföljande år (0,3 miljarder kronor).

Vattenfall AB har redovisat en minskning med 5,6 miljarder kronor av det egna kapitalet vid sidan av resultatet. Förändringen består till största delen av negativa omvärderingar av pensionsskulden på 4,4 miljarder kronor.

SBAB har rapporterat 1,2 miljarder kronor i ökning av eget kapital vid sidan av resultatet, vilket främst avser effekter av kassaflödessäkringar.

Balanserad kapitalförändring

Den balanserade kapitalförändringen ökade med 75,7 miljarder kronor under året. Den del av föregående års underskott som inte är hänförligt till resultatandelar har ökat kapitalförändringen med 74,1 miljarder kronor.

Utdelningar från hel- och delägda företag enligt föregående stycke har ökat denna delpost med motsvarande belopp d.v.s. 15,3 miljarder kronor.

Den del av förändrad avsättning för pensionsskuld som avser försäkringstekniska omvärderingar redovisas direkt mot nettoförmögenheten och medför en minskning med 12,7 miljarder kronor.

Svedab har under 2018 återgett betalningsutfästelser till Trafikverket, vilket under 2019 omförts till resultatandelar i hel- och delägda företag (- 0,8 miljarder kronor).

Systembolaget AB:s resultat förs till en del som skatteintäkt, vilket påföljande år omförs till resultatandel från kapitalförändring (- 0,3 miljarder kronor).

Försvarets materielverk har i samband med införande av ny styrmodell och invärdering av icke färdigställda beredskapsvaror och materiel anskaffade tidigare år redovisat en kapitalökning med 0,7 miljarder kronor.

Skilda principer vid värdering av inomstatliga värdepapper medför en utjämningspost på 0,5 miljarder kronor som redovisas som balanserad kapitalminskning.

Eliminering av inomstatliga ensidiga periodiseringar samt diverse fordringar och skulder medför ett saldo på 0,3 miljarder kronor som ökar nettoförmögenheten.

Nedanstående tabell visar de poster som lett fram till nettoförmögenhetens förändring.

Nettoförmögenhetens förändring*Miljoner kronor*

	Uppskrivnings- kapital	Donations- kapital	Resultat- andelar i hel och delägda företag	Balanserad kapital- förändring	Årets över- /underskott	Summa
Utgående balans 2018	55	1 063	234 566	-359 741	106 395	-17 662
Kompletterad metod för beräkning av skatteperiodiseringar				-736	736	0
Ändrad redovisningsprincip för förskott från EU, Tillväxtverket					-24	-24
Ingående balans 2019	55	1 063	234 566	-360 477	107 107	-17 686
Föreg. års kapitalförändring	-1		32 967	74 141	-107 107	0
Utdelning från hel- och delägda företag			-15 293	15 293		0
Förändrad avsättning till tjänstepensioner				-12 658		-12 658
Förändring av eget kapital hos hel- och delägda företag			-6 167			-6 167
Betalningsutfästelser som har återgetts från Svensk-Danska Broförbindelsen AB, Trafikverket			1 118	-793		325
Omföring av resultatandel från Systembolaget redovisad som skatteintäkt			282	-282		0
Försäljning, likvidering och justering av innehav i hel- och delägda företag			-8	8		0
Kapitalökning i samband med införande av ny styrmodell och invärdering av ej färdigställda beredskapsvaror m.m., Försvarets materielverk				663		663
Utjämningspost vid eliminering av statspapper				-514		-514
Saldo vid eliminering av ensidiga inomstatliga periodavgränsningsposter samt diverse fordringar och skulder				251		251
Saldo inomstatlig betalningsavräkning				-110		-110
Eliminering av inomstatliga balansposter avseende moms				-31		-31
Övriga förändringar		137	3	-279		-139
Årets över-/underskott					111 402	111 402
Summa årets förändring	-1	137	12 902	75 689	4 295	93 022
Utgående balans	54	1 200	247 468	-284 788	111 402	75 336

Not 42 Fonder*Miljoner kronor*

	2019	2018
Kärnavfallsfonden	74 594	69 649
Insättningsgarantifonden (Riksgäldskontoret)	44 290	41 780
Resolutionsreserven (Riksgäldskontoret)	43 498	37 757
Stabilitetsfonden (Riksgäldskontoret)	39 927	40 036
Trafiklivräntefonden (Försäkringskassan)	1 077	1 050
Kammarkollegiet, försäkringsverksamheten m.m.	471	459
Bygdemedel m.m. (länsstyrelser)	416	445
Försäkringskassans övriga fonder	280	276
Batterifonden (Naturvårdsverket)	256	335
Övriga	355	196
Total summa	205 164	191 983

Som fonder i staten redovisas medel som är reserverade för särskilda ändamål, men där det reserverade beloppet inte beror direkt på en fastställd skuld eller en försäkringstekniskt beräknad risk. De viktigaste förändringarna i fondkapitalet beskrivs i not 5 Avsättning till/upplösning av fonder.

Kärnavfallsfonden redovisas av myndigheten Kärnavfallsfonden och förvaltas av Kammarkollegiet. Fonden består av avgifter från kärnkraftsföretagen, baserade på produktionen av elektrisk kraft. Avgifterna ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall. Kärnavfallsfonden har fortsatt att öka under 2019 liksom de senaste åren. Fondmedlen har historiskt varit placerade i statsobligationer och reala placeringar, men sedan många år även i s.k. säkerställda obligationer utgivna av bostadsfinansieringsinstitut, och till en mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Efter utvidgning av placeringsmandatet har sedan 2018 även något som benämns en långsiktig portfölj med företagsobligationer, aktier och andelar i värdepappersfonder börjat byggas upp, vid sidan av den tidigare s.k. basportföljen. Den nya delen av fondens tillgångar har ökat kraftigt under 2019 och fondens reala avkastning har ökat och uppgick till 3,47 procent. Vid utgången av 2018 utgörs ca 37 procent av tillgångarnas bokförda värde av säkerställda obligationer och ca 26 procent av den långsiktiga portföljen.

Riksgäldskontoret förvaltar tre stora fonder inom ramen för krishantering inom det finansiella systemet. Ramverket för krishantering ska säkerställa att den finansiella sektorn står för de direkta kostnaderna för finansiella kriser. Om ett instituts egna resurser inte räcker till finns medel avsatta i förväg som staten kan använda om den

finansiella stabiliteten är hotad. Medlen har finansierats genom avgifter och är uppdelade på resolutionsreserven, insättningsgarantifonden och stabilitetsfonden.

Insättningsgarantifonden är i nuläget den största. Den har byggts upp av avgifter från institut som omfattas av garantin. Avgiftens används till att bygga upp en fond för att kunna betala ut ersättning till kunder i kreditinstitut eller värdepappersbolag som går i konkurs. Insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag och andra juridiska personer. Insättningsgarantimedlen är placerade i statspapper och till mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Fonden uppgick vid utgången av 2019 till drygt 44 miljarder kronor. Insättningsgarantin totalt uppgår till 1 631 miljarder kronor (se not 56).

Sedan 2016 gäller lagstiftning som innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. För detta ändamål bildades 2016 Resolutionsreserven som då tillfördes 19 miljarder kronor genom överföring från Stabilitetsfonden och därefter har tillförts resolutionsavgifter samt avkastning på fondens medel. Resolutionsavgifter ska betalas så länge Resolutionsreservens behållning är lägre än tre procent av de berörda institutens sammanlagda garanterade insättningar. I slutet av 2019 uppgick reserven till 43,5 miljarder kronor, vilket motsvarar ca 2,7 procent av de garanterade insättningarna.

Stabilitetsfonden inrättades enligt riksdagens beslut i samband med finanskrisen 2008 för att finansiera framtida stödåtgärder. Inledningsvis tillfördes den 15 miljarder kronor genom särskilt anslag på statens budget. Avsikten var tidigare att fonden genom avgifter och avkastning skulle öka upp till motsvarande 2,5 procent av BNP. Stabilitetsavgiften har tagits bort efter införandet av Resolutionsreserven, men fonden finns kvar och kan användas för stödåtgärder i vissa fall.

Försäkringskassan redovisar ett antal fonder som förvaltas av Kammarkollegiet och från vilka bl.a. vissa livräntor enligt äldre bestämmelser betalas ut. Den största är Trafiklivräntefonden och utöver den finns bl.a. Frivilliga yrkesskadefonden och Affärsverksfonden.

Kammarkollegiets fonder avser främst kollegiets försäkringsverksamhet och Kulturfonden för Sverige och Finland, men även Viltvårdsfonden samt Författarfonden.

Länsstyrelserna redovisar s.k. bygdemedel (vattenregleringsmedel) och älgvårdsfonder med den övervägande delen hos länsstyrelserna i Norrbottens och Västerbottens län.

Batterifonden redovisas av Naturvårdsverket och har byggts upp av miljöavgifter på batterier. Sedan många år gäller numera producentansvar för batterier och fonden tar inte in några avgifter. Återstående medel används till batteriforskning och fonden minskar successivt.

Bland fonder som inte specificeras i tabellen finns främst medel från vattendomar m.m. hos Havs- och vattenmyndigheten och Brottsofferfonden.

Not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Miljoner kronor

	2019	2018
Statens tjänstepensionsverk	294 655	276 793
Riksdagsförvaltningen	4 585	4 346
Försvarmakten	184	173
Regeringskansliet	63	56
Polismyndigheten	47	44
Lunds universitet	33	32
Umeå universitet	28	29
Trafikverket	25	24
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	5 743	5 273
Sjöfartsverket	2 372	2 212
Svenska kraftnät	918	815
Övriga myndigheter	266	268
Summa	308 919	290 065

Statens pensionsåtagande vid SPV

SPV ansvarar och gör avsättningar för de förmånsbestämda tjänstepensionerna och de övriga avtalsförsäkringar som myndigheterna har betalat premier för, vilket utgör merparten av statens pensionsåtagande. Undantag från denna ordning är de myndigheter som gör egna avsättningar för pensioner, främst affärsverken och Riksdagsförvaltningen. Skulden för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar ökade med 17,9 miljarder kronor jämfört med 2018 då den ökade med 16,5 miljarder kronor.

Förklaring till förändring av den försäkringstekniska avsättningen i SPV:s tjänstepensionsverksamhet

Miljoner kronor

	2019	2018
Ingående skuld	276 250	259 804
Justering av ingående skuld	37	1 478
Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta	4 331	12 264
Ändrade beräkningsgrunder, övrigt	7 891	0
Nyintjänande	11 640	9 791
Utbetald pension	-10 363	-10 075
Indexering	6 189	4 156
Grundränta, brutto	-2 071	-1 670
Grundränta, frigjorda driftkostnader	-295	-278
Utfall av antaganden om livslängd	59	184
Nya och tillfälliga sjukpensioner	86	71
Förändrad avsättning för premiebefrielse	120	-32
Nya icke aktuella, temporära efterlevandepensioner	135	241
Förändring av antastbar förmån	65	77
Nya temporära efterlevandepensioner	111	97
Utbetalning, frigjorda driftkostnader	-81	-79
Aktualisering	-101	-128
Övrigt	34	349
Summa utgående skuld¹	294 037	276 250

¹ Till detta kommer tjänstegruppliv- och personskadeersättningar med 618 miljoner kronor (543 miljoner kronor föregående år) vilket förklarar avvikelsen mot beloppet i not 43.

Ändrade beräkningsgrunder visar den skuldeffekt som uppstår när de försäkringstekniska beräkningsgrunderna ändras. Från och med 2018 har redovisningsprincipen anpassats till den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39 vilket innebär att resultateffekten av försäkringstekniska omvärderingar redovisas direkt mot nettoförmögenheten och inte i resultaträkningen. (Se redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). De ändrade beräkningsgrunderna i tabellen ovan, 12,2 miljarder kronor, har därför inte påverkat årets pensionskostnader. Effekten av de ändrade beräkningsgrunderna, 12,2 miljarder, beror dels på att räntan i beräkningsgrunderna sänkts till -0,7 procent från -0,6 procent föregående år vilket gav en effekt på 4,3 miljarder kronor. Under 2019 ändrade SPV även antaganden om dödlighet, antaganden om s.k. dolda livräntor och antagande om nyttjandegraden av förmånen icke aktuell temporär efterlevandepension vilket gav en effekt på 7,9 miljarder kronor. Nyintjänande består av den skuldförändring som beror på att de aktiva har tjänat in ytterligare rätt till ålderspension och kompletterande efterlevandepension/familjepension under året. Utbetald pension motsvarar den skuldminskning som utbetalningarna medfört.

Posten är en beräkning utifrån tillgängliga data och det kan finnas avvikelser mellan postens värde och bokförda betalningar exempelvis när retroaktiva utbetalningar gjorts. Indexering avser omräkning med förändringen av prisbasbeloppet som görs av pensioner som betalas ut och av fribrev. Mellan 2018 och 2019 höjdes prisbasbeloppet med 2,20 procent vilket gav en ökning av skulden med 6,2 miljarder kronor. Grundränta visar den uppräknings av skulden som enligt de försäkringstekniska riktlinjerna ska göras med antagen ränta, som under 2019 var - 0,7 procent. I Övrigt ingår effekter som uppstår i skulden när förmånsbelopp förändras under utbetalningsperioden t.ex. på grund av samordning. Under 2019 har SPV fortsatt sitt arbete med att pröva rätten till livränta för personer som slutat sin anställning under perioden 1992-2002. Detta har resulterat i att ytterligare livräntor har fastställts för dessa personer och det har ökat skulden med 77 miljoner kronor som ingår i posten Övrigt. Posten Övrigt redovisar nettot av både positiva och negativa förändringar av skulden och uppgår till 34 miljoner kronor.

Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Riksdagsförvaltningen tar upp avsättning för pensioner och inkomstgarantier och omställningsstöd till tidigare och nuvarande ledamöter. Riksdagsförvaltningen tillämpar sedan 2018 i princip samma försäkringstekniska grunder som de SPV tillämpar för försäkringsrörelsen och redovisningsprincipen har anpassats till den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Det innebär att resultateffekten av försäkringstekniska omvärderingar redovisas direkt mot myndighetskapitalet och inte i resultaträkningen. Av Riksdagsförvaltningens förändring av pensions-skulden, 239 miljoner kronor, avser 155 miljoner kronor försäkringstekniska omvärderingar som enbart redovisats i balansräkningen och 84 miljoner kronor har påverkat årets resultat. Av Riksdagsförvaltningens totala skuld avser 573 miljoner kronor inkomstgarantier och omställningsstöd. Ca 69 procent av den totala pensionsavsättningen avser avgångna ledamöter, medan återstoden avser aktiva ledamöter.

Pensionsskulden för Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät har räknats om enligt samma beräkningsgrunder som de SPV använder. Förändringen av affärsverkens skulder avser skillnaden mellan deras skuld i årsredovisningen för staten 2018, beräknad enligt SPV:s beräkningsgrunder, och deras skulder i år beräknade med SPV:s beräkningsgrunder. Av förändringen av affärsverkens pensionskulder, totalt ca 733 miljoner kronor, avser ca 276 miljoner kronor försäkringstekniska omvärderingar som enbart redovisats i balansräkningen och 457 miljoner kronor har påverkat årets resultat.

Not 44 Avsättningar för garantier*Miljoner kronor*

	2019	2018
Avsättningar för garantier		
- risker som kan finansieras av garantiavgifter	7 214	7 365
- kvardröjande risker	857	968
- oreglerade skador	2 024	2 804
Summa	10 095	11 137

Miljoner kronor

	2019	2018
Exportkreditnämnden	8 689	9 788
Riksgäldskontoret	985	1 028
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	291	185
Boverket	130	136
Summa	10 095	11 137

Under posten avsättningar för garantier redovisas reserveringar för förväntade garantiförluster där det finns ett krav att värdera garantier. I not 56 *Garantiförbindelser* finns en sammanställning av statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

Avsättningar för garantier är uppdelat på risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker som inte kan finansieras från garantiavgifter och skadeersättningar som inte är utbetalade vid bokslut (oreglerade skador).

Avsättningar för garantier uppgick till 10 095 miljoner kronor 2019 jämfört med 11 137 miljoner kronor 2018. Det innebär att avsättningar för garantier minskade med 1 042 miljoner kronor jämfört med 2018. Den främsta orsaken är att oreglerade skador har minskat från 2 804 miljoner kronor 2018 till 2 024 miljoner kronor 2019. Kvardröjande risker minskade med 111 miljoner kronor jämfört med 2018.

Det är Exportkreditnämnden (EKN), Riksgäldskontoret, Sida och Boverket som har ingått finansiella garantiavtal där det finns ett krav att redovisa avsättningar för garantier.

EKN redovisar 86 procent av statens totala avsättningar för garantier. Vid utgången av 2019 hade EKN utestående garantier i 140 länder och avsättningar uppgick till 8 689 miljoner kronor, vilket var en minskning med 1 099 miljoner kronor jämfört med 2018. Av EKN:s avsättningar för garantier 2019 var 6 328 miljoner kronor hänförliga till risker som kan finansieras av garantiavgifter. Avsättningar i förhållande till det EKN:s totala garantiengagemang uppgick till 4,4 procent 2019 jämfört med drygt 5 procent 2018.

Riksgäldskontorets avsättningar för garantier uppgick till 985 miljoner kronor, vilket var en minskning med 43 miljoner kronor jämfört med 2018. Minskningen förklaras främst av minskade förväntade förluster i garantiåtagandet till Öresundsbrokonsortiet. Av Riksgäldskontorets avsättningar för garantier 2019 var 704 miljoner kronor hänförliga till risker som kan finansieras med garantiavgifter.

Sidas avsättningar för garantier uppgick till 291 miljoner kronor, vilket var en ökning med 106 miljoner kronor jämfört med 2018. Ökningen kan i huvudsak härledas till att oreglerade skador ökade med 70 miljoner kronor. Av Sidas avsättningar för garantier 2019 var 83 miljoner kronor hänförliga till risker som kan finansieras med garantiavgifter.

Boverkets avsättningar för garantier uppgick till 130 miljoner kronor, vilket var en minskning med 6 miljoner kronor jämfört med 2018. Av Boverkets avsättningar för garantier 2019 var 99 miljoner kronor hänförliga till risker som kan finansieras med garantiavgifter.

Not 45 Avsättningar för avhjälpande av miljöskador*Miljoner kronor*

	2019	2018
Trafikverket		
– Impregneringsplatser	240	174
– Bangårdar och stationsområden	123	121
– Brandövnings-skum	-	47
– Tankställen	2	1
– Övrigt	6	10
– Miljöansvar för miljögaranti statliga bolag	611	474
<i>Summa Trafikverket</i>	982	828
Försvarsmakten		
– Ammunitionsrester	77	-
– Deponier och vrak	66	-
– Övrigt, avhjälpande verksamhet	39	-
– Drivmedel och olja	26	113
– Pågående rättsliga tvister miljöärenden	345	73
<i>Summa Försvarsmakten</i>	553	186
Naturvårdsverket		
– Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	18	18
– Industrideponier	25	25
– Gruva och upplag - silfadmalm, rödfyr	23	23
– Flygplats	2	2
<i>Summa Naturvårdsverket</i>	68	68
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät		
– Sanering av kreosot- eller saltimpregnerade fundament	130	43
<i>Summa Svenska Kraftnät</i>	130	43
Sjöfartsverket	3	3
Övriga myndigheter	19	29
Summa	1 755	1 156

Avsättningar för avhjälpande av miljöskador avser framtida utgifter för avhjälpande av en föroreningsskada eller en allvarlig miljöskada enligt miljöbalken. Posten består i huvudsak av Trafikverkets och Försvarsmaktens avsättningar.

Not 46 Övriga avsättningar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Statens jordbruksverk	713	80
Trafikverket	507	602
Försvarmakten	450	166
Pensionsmyndigheten	364	373
Migrationsverket	265	339
Polismyndigheten	209	252
Arbetsförmedlingen	124	130
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	132	11
Luffartsverket	35	36
Svenska kraftnät	13	15
Övriga myndigheter	1 364	1 420
Summa	4 176	3 424

Övriga avsättningar består bland annat av omstruktureringskostnader.

En omstrukturering kan avse försäljning, avveckling eller omlokalisering av en verksamhet, förändringar i ledningsstruktur eller genomgripande omorganisation.

Statens jordbruksverks avsättningar består till stor del av avsättningar för EU:s garantifond för jordbruket (EGFJ) och EU:s landsbygdsfond 2014-2020 (EJFLU).

Trafikverkets avsättningar består främst av skadestånd och regress.

Pensionsmyndigheten har en avsättning för frivillig pensionsförsäkring som är en verksamhet enligt äldre lagstiftning. Nyteckning till försäkringen upphörde i början av 1980-talet och avsättningen minskar successivt, eftersom inga premier inbetalas, med skillnaden mellan kapitalavkastning och pensionsutbetalningar.

Försvarmakten har bl.a avsättningar för avveckling och återställande av materiel.

Not 47 Statsskulden
Lån i svenska kronor

Miljoner kronor

	2019	2018
Nominella statsobligationer	569 773	638 323
Real skuld i svenska kronor	192 419	211 762
Statsskuldväxlar	20 000	20 000
Likviditetsförvaltningsinstrument	104 795	94 193
Privatmarknadslån	2 919	4 990
Säkerheter i svenska kronor	3 142	4 380
Valutaderivat	-61 251	-82 139
Summa	831 797	891 509
Eliminering, myndigheters innehav av statspapper	-58 762	-65 057
Summa	773 035	826 452

I Riksgäldskontorets definition av den svenska statsskulden ingår de låneinstrument som Riksgäldskontoret använder i sin finansiering av statens lånebehov (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Lån i svenska kronor redovisas till nominellt slutvärde, dvs. de marknadsvärderas inte med hänsyn till förändringar i marknadsräntorna.

I årsredovisningen för staten används Riksgäldskontorets definition av statsskulden minskad med elimineringar av de statliga myndigheternas innehav av statliga obligationer.

Det är endast ett fåtal myndigheter som har statsobligationer. Kärnavfallsfondens innehav var vid årsskiftet 21,3 miljarder kronor och Riksgäldskontorets innehav för Insättningsgarantifonden var 37,4 miljarder kronor värderade till nominellt värde samt upplupen inflationskompensation.

Lån i utländsk valuta

Miljoner kronor

	2019	2018
Obligationer m.m. i utländsk valuta	211 549	280 156
Valutaderivat	69 172	90 339
Säkerheter i utländsk valuta	278	87
Summa	280 999	370 582

Lån i utländsk valuta upptas i balansräkningen till sitt aktuella värde, dvs. de räknas om till de valutakurser som gällde på bokslutsdagen. De redovisade lånen i utländsk valuta har under året minskat med 89,6 miljarder kronor.

Statsskulden totalt*Miljoner kronor*

	2019	2018
Lån i svenska kronor	773 035	826 452
Lån i utländsk valuta	280 999	370 582
Summa	1 054 034	1 197 034

Statsskulden har minskat med 143,0 miljarder kronor totalt jämfört med 2018. Statens budgetsaldo för 2019 blev ett överskott på 111,9 miljarder kronor, vilket har medfört ett minskat lånebehov. En stor del av överskottet består av att Riksbanken har återbetalt delar av de lån som har tagits upp för att förstärka valutareserven. Lån i form av nominella och reala statsobligationer i svenska kronor svarar för den största minskningen med tillsammans 87,9 miljarder kronor. Dessutom har lån i form av obligationer i utländsk valuta minskat med 68,6 miljarder kronor, vilket väsentligen avser den upplåning som gjorts för vidareutlåning till Riksbanken. Den största ökningen gäller likvidförvaltningsinstrument i svenska kronor som har ökat med 10,6 miljarder kronor.

Not 48 Långfristiga skulder*Miljoner kronor*

	2019	2018
Trafikverket	1 601	1 982
Riksgäldskontoret	1 226	1 046
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	11 113	9 133
Luffartsverket	215	286
Övriga	2	3
Summa	14 157	12 450

Långfristiga skulder vid sidan av statsskulden förekommer endast hos ett litet antal statliga myndigheter, förutom de lån i Riksgäldskontoret som är interna i staten och därför elimineras i årsredovisningen för staten.

Trafikverket redovisar en betalningsutfästelse till Svensk-Danska Broförbindelsen AB med 1 524 miljoner kronor och därutöver innehållna garantibelopp på 77 miljoner kronor.

Riksgäldskontoret redovisar skulder knutna till terminskontrakt hos Statens internbank på 937 miljoner kronor. Därutöver redovisar Riksgäldskontoret skulder om 289 miljoner kronor knutna till tillgångar som övertogs från affärsverket Statens järnvägar i samband med att affärsverket upphörde.

Långfristiga skulder hos Affärsverket svenska kraftnät består av skuldförda kapacitetsavgifter och uppgår till 11 113 miljoner kronor. Kapacitetsavgifter uppkommer som en följd av överföringsbegränsningar i stamnätet. Kapacitetsavgifterna använder Affärsverket svenska kraftnät till mothandel eller till att finansiera investeringar som förstärker eller bibehåller överföringskapaciteten i stamnätet.

Luftfartsverkets långfristiga skulder består främst av skulder till Eurocontrol, en europeisk organisation som arbetar med flygtrafikledning och flygsäkerhetsfrågor. Skulden till Eurocontrol uppgår till 176 miljoner kronor.

Not 49 Leverantörsskulder

Miljoner kronor

	2019	2018
Trafikverket	8 008	7 681
Försvarsmakten	3 151	1 585
Försvarets materielverk	2 313	2 838
Polismyndigheten	1 036	599
Kriminalvården	621	339
Fortifikationsverket	532	467
Statens fastighetsverk	351	308
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	341	306
Karolinska institutet	314	499
Försäkringskassan	288	333
Arbetsförmedlingen	242	376
Lunds universitet	238	466
Göteborgs universitet	229	222
Domstolsverket	214	317
Migrationsverket	191	244
Transportstyrelsen	186	190
Sveriges lantbruksuniversitet	183	214
Stockholms universitet	179	124
Skatteverket	177	239
Uppsala universitet	176	173
Naturvårdsverket	170	139
Regeringskansliet	165	167
Umeå universitet	146	98
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	773	671
Sjöfartsverket	365	156
Luftfartsverket	210	167
Övriga myndigheter	3 299	3 668
Summa	24 098	22 586

Leverantörsskulder är skulder som uppkommer vid köp av varor och tjänster. Posten kan variera mycket på grund av skuldernas kortfristiga karaktär.

Not 50 Övriga kortfristiga skulder

Miljoner kronor

	2019	2018
Skatteverket		
– Kontoöverskott, skattekonto	78 074	85 757
– Övrigt, Skatteverket	651	648
<i>Summa Skatteverket</i>	<i>78 725</i>	<i>86 405</i>
Reglering av skatter till andra sektorer för tidigare år		
– Skatt till kommuner och landsting och kommunal fastighetsavgift	340	-
– Avgifter till trossamfund	662	-
<i>Summa reglering till andra sektorer</i>	<i>1 002</i>	<i>-</i>
Riksgäldskontoret		
– Affärsdagsredovisning	49 213	58 013
– Skuld till premiepensionssystemet	13 674	14 150
– EU-avgifter	4 091	3 775
– Övrigt, Riksgäldskontoret	241	153
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>67 219</i>	<i>76 091</i>
Pensionsmyndigheten	6 252	6 000
Försäkringskassan	3 352	3 189
E-hälsomyndigheten	2 520	2 485
Trafikverket	912	790
Exportkreditnämnden	887	953
Polismyndigheten	523	436
Statens tjänstepensionsverk	428	421
Lunds universitet	279	181
Kronofogdemyndigheten	272	369
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	441	420
Svenska kraftnät	35	46
Sjöfartsverket	30	27
Övriga myndigheter	3 708	4 037
Summa	166 585	181 850

Övriga skulder minskade med 15 miljarder kronor till 167 miljarder kronor.

Minskningen består bland annat av en förändring av kontoöverskott på skattekonto hos Skatteverket på 7,7 miljarder kronor. En del av Skatteverkets skuld för kontoöverskott på skattekonto utgörs av skattebetalares kompletteringsinbetalningar för att täcka den slutliga skatten, vilken avräknas först 2020. En annan del är oreglerade skulder avseende överskjutande ingående mervärdesskatt eller andra återbetalningar som inte hunnit göras per balansdagen.

Skulden för slutavräkning av kommunal fastighetsavgift och avgifter till trossamfund avseende 2018 uppgick vid slutet av 2019 till 1,3 miljarder kronor. Skatteverket gör slutavräkning andra året efter inkomståret. Då justeras de totala slutliga skattemedlen mot de preliminära medel som Skatteverket har betalat ut till sektorerna under inkomståret. Posten varierar mellan åren beroende på hur väl förskottsutbetalningarna stämmer med de slutliga skatterna. Motsvarande reglering av kommunalskatt till kommuner och landsting (regioner fr.o.m. 2020) för tidigare år är en fordran på 0,3 miljarder kronor. Netto att reglera med andra sektorer för tidigare år uppgår därmed till 1,0 miljarder kronor.

Minskningen består även av en minskad effekt av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning på 8,8 miljarder kronor. Vid affärsdagsredovisning uppstår en skuld när ett avtal om köp av värdepapper ingås, som sedan nollställs några dagar senare när betalningen görs. Det är normalt att det är stora fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen. Motsvarande effekt förekommer på fordringssidan i samband med försäljning av värdepapper, se not 35 Övriga kortfristiga fordringar.

Riksgäldskontorets skuld till premiepensionssystemet består huvudsakligen av inbetalda ålderspensionsavgifter som övergångsvis har placerats på konto i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner.

Medel för EU-avgiften består av medel som har satts in på EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret, men som ännu inte har rekviderats av kommissionen och betalats från statens centralkonto i Riksbanken. Beloppet varierar över tid beroende på EU-kommissionens aktuella likviditetsbehov.

Pensionsmyndigheten redovisar en skuld för innehållen skatt på pensionsförmåner.

Skulderna hos Försäkringskassan består av innehållen skatt på sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, föräldrapenning m.fl. skattepliktiga socialförsäkringsförmåner.

E-hälsomyndighetens övriga skulder består främst av en skuld till apoteksaktörer avseende den läkemedelsförmån som E-hälsomyndigheten har i uppdrag att förmedla till apoteksaktörer.

Not 51 Depositioner*Miljoner kronor*

	2019	2018
Kronofogdemyndigheten	1832	1557
Länsstyrelserna	509	444
Tullverket	379	314
Övriga myndigheter	93	59
Summa	2 813	2 374

Depositioner består bl.a. av indrivna medel hos Kronofogdemyndigheten och av hyror som privatpersoner deponerat hos länsstyrelserna i samband med tvist med fastighetsägare. Av Länsstyrelsernas depositioner finns ungefär 71 procent hos Länsstyrelsen i Stockholms län. Tullverkets depositioner är i huvudsak ställda säkerheter för kreditillstånd för tullärenden och liknande kontanta säkerheter i uppbördsverksamheten.

Not 52 Förskott från uppdragsgivare och kunder*Miljoner kronor*

	2019	2018
Sveriges lantbruksuniversitet	30	30
Kemikalieinspektionen	21	22
Patent- och registreringsverket	18	21
Bolagsverket	18	15
Högskolan i Gävle	13	12
Högskolan i Dalarna	12	10
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	50	38
Övriga myndigheter	3	4
Summa	165	152

Uppdragsgivare och kunder lämnar medel till myndigheter i förskott för finansiering av större projekt, t.ex. infrastrukturprojekt eller forsknings- och utvecklingsprojekt. Dessa projekt pågår under en längre tid och arbetet är ännu inte avslutat eller projektet slutavräknat. Myndigheterna redovisar medlen som förskott från uppdragsgivare och kunder. Förskott från kunder kan även avse förskott i samband med pågående försäljning.

Sveriges lantbruksuniversitets förskott består av handpenning från Uppsala kommun vid försäljning av fastighet.

Affärsverkets svenska kraftnäts förskott består av avtal med kunder inom optoverksamheten, dvs. infrastruktur för tele- och datakommunikation. Avtalstiden varierar mellan 15 och 25 år. Affärsverket svenska kraftnät redovisar intäkten i takt med att tjänsten tillhandahålls.

Not 53 Upplupna kostnader

Miljoner kronor

	2019	2018
Riksgäldskontoret	7 976	11 153
Trafikverket	2 577	2 600
Migrationsverket	2 476	3 809
Försvarsmakten	1 513	1 263
Polismyndigheten	1 371	1 070
Försvarets materielverk	1 123	1 321
Försäkringskassan	765	826
Arbetsförmedlingen	487	638
Skatteverket	381	378
Kriminalvården	313	294
Kammarkollegiet	287	426
Göteborgs universitet	266	275
Statens jordbruksverk	258	436
Regeringskansliet	245	251
Lunds universitet	237	253
Transportstyrelsen	167	241
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	932	1 290
Sjöfartsverket	137	135
Luffartsverket	105	107
Övriga myndigheter	4 151	4 053
Summa	25 767	30 819

Upplupna kostnader i staten har till stor del med statsskuldsförvaltningen att göra, men redovisas i övrigt för tjänster som utförts under redovisningsperioden och för varor som levererats men faktureras eller betalas först under nästkommande räkenskapsår. Upplupna kostnader består även av semester- och löneskulder, konsult- och revisionsarvoden m.m. som redovisas av de flesta myndigheter.

Riksgäldskontorets upplupna kostnader är räntekostnader för upplåning i svenska kronor och utländsk valuta samt skuldskötselinstrument som kostnadsförts men ännu inte betalats ut.

Migrationsverkets upplupna kostnader gäller till stor del upplupna kostnader för placering av barn och ensamkommande barn men även för skolkostnader och organiserad verksamhet, sjuk- och hälsovård samt schablonersättningar. Beloppet har minskat främst i fråga om ersättning för ensamkommande barn och för placering av barn, men den delen utgör fortfarande mer än 900 miljoner kronor, medan de övriga nämnda posterna sammanlagt uppgår till drygt 1 000 miljoner kronor. Till detta kommer bl.a. olika ersättningar till invandrades etablering samt myndighetens semesterlöneskuld.

Trafikverkets största delposter under upplupna kostnader gäller markinlösen samt investeringar i väg och järnväg med vardera ca 700 miljoner kronor. Semesterlöneskuld och andra personalrelaterade kostnader utgör nära 600 miljoner kronor.

Affärsverket svenska kraftnäts upplupna kostnader har minskat till 932 miljoner kronor. Det är främst upplupna kostnader för balans- och systemansvariga som har minskat från 565 till 338 miljoner kronor. Upplupna utgifter för investeringar uppgår till 262 miljoner kronor.

Not 54 Oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2019	2018
Lunds universitet	2 038	1 875
Karolinska institutet	1 942	1 910
Göteborgs universitet	1 443	1 354
Uppsala universitet	829	788
Kungl. Tekniska högskolan	546	475
Sveriges lantbruksuniversitet	454	336
Stockholms universitet	386	362
Universitets- och högskolerådet	364	316
Umeå universitet	328	307
Linköpings universitet	256	242
Södertörns högskola	166	175
Trafikverket	142	221
Kustbevakningen	140	147
Örebro universitet	122	138
Luleå tekniska universitet	115	110
Linnéuniversitetet	114	120
Mälardalens högskola	112	113
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 542	1 567
Sjöfartsverket	33	38
Övriga myndigheter	1 117	1 233
Summa	12 189	11 827

Som oförbrukade bidrag redovisas bidragsmedel som erhållits, men som ännu inte förbrukats för sitt ändamål.

Universitet och högskolor redovisar oförbrukade bidragsmedel främst för finansiering av olika forskningsprojekt. I det totala beloppet för oförbrukade bidrag ingår uppbundna medel för framtida avskrivningar för investeringar som finansierats med erhållna bidrag. Lunds universitet, Karolinska institutet och Göteborgs universitet är de lärosäten som har de största oförbrukade bidragen från icke statliga finansierare.

Oförbrukade bidrag hos Universitets- och högskolerådet avser i allt väsentligt Erasmus+ och Nordplus Junior. Myndigheten är numera nationellt kontor för dessa projekt.

Oförbrukade bidrag hos Affärsverket svenska kraftnät avser erhållna investeringsbidrag.

Totalt oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2019	2018
<i>Universitet och högskolor</i>	19 191	18 523
Inomstatligt	10 000	9 772
Utomstatligt	9 191	8 751
<i>Länsstyrelser</i>	1 414	1 468
Inomstatliga	1 235	1 245
Utomstatliga	179	223
<i>Övriga</i>	5 744	6 561
Inomstatliga	2 925	3 708
Utomstatliga	2 819	2 853
Totala inomstatliga ¹⁾	14 160	14 725
Totala utomstatliga	12 189	11 827
Summa	26 349	26 552

Oförbrukade inomstatliga bidrag, dvs. bidrag som myndigheter har fått från andra statliga myndigheter, elimineras i årsredovisningen för staten, men redovisas här som tilläggsinformation. Dessa bidrag har i de flesta fall redovisats mot anslag hos den givande myndigheten.

De totala oförbrukade bidragen minskade marginellt med 0,3 miljarder kronor. De utomstatliga oförbrukade bidragen ökade något, medan inomstatliga oförbrukade bidrag har minskat med 0,6 miljarder kronor.

Högskolesektorn står för 68 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag, vilket är i stort sett samma andel som föregående år. Det är vanligtvis fråga om forskningsmedel, ofta från Vetenskapsrådet, andra forskningsråd eller myndigheter med uppgift att fördela sådana medel.

Lunds universitet redovisade högst belopp för oförbrukade inomstatliga bidrag vid utgången av 2019. Beloppet uppgick till 2,0 miljarder kronor vilket var 20 procent av de totala inomstatliga oförbrukade bidragen för universitet och högskolor på 10 miljarder kronor. Karolinska institutet redovisar drygt 13 och Uppsala universitet ca 12 procent av detta totala belopp.

Bland övriga myndigheter redovisar Sjöfartsverket 1,4 miljarder kronor, vilket avser oförbrukade bidrag för farledsprojekt som finansieras med bidrag från Trafikverket.

Inomstatliga bidrag hos länsstyrelserna avser vanligen medel från centrala myndigheter som ska förmedlas till olika regionala projekt.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Inomstatliga oförbrukade bidrag uppgick till totalt 14,2 miljarder kronor.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Miljoner kronor

Förväntad förbrukningstakt inomstatliga oförbrukade bidrag	Totalt	Inom 3 månader	Mer än 3 månader till ett år	Mer än 1 år till 3 år	Mer än 3 år
Inomstatliga oförbrukade bidrag (med förbrukningstakt)	11 779	2 867	7 094	1 423	394
varav Universitet och högskolor	9 681	2 429	6 237	895	119
varav Länsstyrelser	1 060	158	451	356	95
varav Övriga	1 038	280	406	172	180
Övriga (utan uppgift om förbrukningstakt)	2 381				
Totala inomstatliga oförbrukade bidrag ¹⁾	14 160				

¹⁾ Därutöver finns ett inomstatligt oförbrukat bidrag hos Kammarkollegiet på 480 miljoner kronor som är hänförligt till public servicebolag.

I tabellen ovan visas hur 83 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag förväntas tas i anspråk inom angivna tidsintervaller. Redovisade belopp bygger på uppgifter som berörda myndigheter lämnat utifrån gjorda uppskattningar om förväntad förbrukningstakt.

Not 55 Övriga förutbetalda intäkter

Miljoner kronor

	2019	2018
Riksgäldskontoret	31 205	31 801
Reglering av skatter till andra sektorer för aktuellt år	-	4 419
Post- och telestyrelsen	2 446	2 560
Myndigheten för press, radio och TV	1 075	1 238
Statens jordbruksverk	666	653
Kärnavfallsfonden	543	1 086
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	345	375
Karolinska institutet	234	221
Lunds universitet	188	176
Statens fastighetsverk	168	160
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	24	23
Sjöfartsverket	2	8
Luffartsverket	12	10
Övriga myndigheter	789	1 893
Summa	37 697	44 623

Övriga förutbetalda intäkter är till stor del poster som uppkommer i statsskuldsvärdningen och poster som hänger ihop med modellen för periodisering av skatteintäkter. Förutbetalda intäkter i övrigt uppstår på grund av att varor och tjänster faktureras i förskott eller förskottsbetalas innan prestationer har utförts.

Den största posten gäller överkurser som uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden är överkurs och bokförs som förutbetald intäkt som periodiseras över lånets löptid. Den har sjunkit jämfört med föregående år med drygt 2,7 miljarder kronor och uppgår till 30,9 miljarder kronor. Riksgäldskontorets förutbetalda intäkter innehåller även underkurser och förutbetalda avgifter.

Reglering av skatter och avgifter till andra sektorer för aktuellt år avsåg föregående år det belopp som beräknades komma att regleras till kommuner och trossamfund för

2018. För 2019 är det i stället fråga om ett positivt belopp som ska regleras från dessa sektorer till staten. Det redovisas i not 38.

Post- och telestyrelsen har under året genomfört spektrumauktion för tilldelning av radiospektrum i 700 MHz-bandet. Regeringen beslutade 2017 att en stor del av sändningsutrymmet är tillgängligt för andra ändamål än marksänd TV. Förutbetalda auktionsintäkter uppgick vid årsskiftet till drygt 2,4 miljarder kronor.

Myndigheten för press- radio och TV har fått in avgifter för tillstånd att sända analog kommersiell radio som betalats i förskott för hela tillståndsperioden 2018 – 2026. De avgifter som avser kommande år tas upp som förutbetalda intäkter och uppgick vid årsskiftet till knappt 1,1 miljarder kronor.

Statens jordbruksverk redovisar förutbetalda intäkter från EU:s fonder med knappt 0.7 miljarder kronor, i första hand från EU:s landsbygdsfond 2014 – 2020.

Kärnavfallsfonden hade föregående år en förutbetalad intäkt från en av reaktorinnehavarna för belopp som i vanliga fall betalas efter årsskiftet.

Not 56 Garantiförbindelser

Miljoner kronor

	2019	2018
Trafikverket		
Svensk-Danska Broförbindelsen AB	3 527	3 149
Arlandabanan Infrastructure AB	1 836	1 211
Summa	5 363	4 360

Trafikverket har för statens räkning förbundit sig att när så behövs lämna villkorat aktieägartillskott till Svensk-Danska Broförbindelsen AB för att bolagets egna kapital vid varje tillfälle ska uppgå till det registrerade aktiekapitalet. Det finns även en kapitaltäckningsgaranti till Arlandabanan Infrastructure AB som i första hand belastar Riksgäldskontorets garantireserv, men som under vissa förutsättningar kan belasta Trafikverket. Trafikverket redovisar också långfristiga skulder som kopplar till dessa garantiförbindelser på 1,6 miljarder kronor, se även not 48.

Bland garantiförbindelser inom linjen finns inte de garantier med där förlustrisken har värderats och avsättning för förväntade förluster görs. Årets tillkommande avsättningar för garantier uppgick till sammanlagt 10 miljarder kronor varav huvuddelen rör Exportkreditnämndens garantier. Avsättningarna kommenteras i viss mån i not 44, avsättningar för garantier.

Förutom garantiförbindelser görs inte heller avsättningar för insättningsgarantifonden, investerarskyddet eller garantikapital.

I nedanstående tabell redovisas statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

Garantier för vilka avsättningar görs

Miljoner kronor

	2019	2018
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Grundförförbindelser, Riksgäldskontoret	405	405
<i>Exportgarantier m.m.</i>		
Exportgarantier m.m., Exportkreditnämnden	195 862	193 295
U-kreditgarantier, Sida	683	803
Fristående krediter, Sida	4 871	4 395
<i>Kreditgarantier</i>		
Infrastruktur, Riksgäldskontoret	15 716	18 314
Internationella åtaganden, Riksgäldskontoret	2 911	3 355
Internationella åtaganden, Sida	943	1 155
Bostadskrediter, Boverket	3028	3 096
Övrigt, Riksgäldskontoret	7	8
<i>Övriga garantier</i>		
Pensionsgarantier, Riksgäldskontoret	7 674	7 969
Summa	232 100	232 794

Garantier för vilka avsättningar inte görs*Miljoner kronor*

	2019	2018
Insättningsgarantin och investerarskyddet	1 631 359	2 280 000
Garantier om tillförsel av kapital		
Garantikapital	148 577	140 822
Garantiförbindelser	5 051	4 360
Summa	1 784 987	2 425 182
Summa garantiåtaganden	2 017 086	2 657 976

Not 57 Övriga ansvarsförbindelser*Miljoner kronor*

	2019	2018
Trafikverket	23 900	23 800
Justitiekanslern	18 000	-
Riksgäldskontoret	14 185	15 608
Försvarmakten	4 000	4 000
Kammarkollegiet	2 681	5 486
Södertörns högskola	868	895
Statens jordbruksverk	583	843
Sveriges geologiska undersökning	506	482
Kriminalvården	487	208
Migrationsverket	431	457
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	60	122
Luftfartsverket	51	52
Sjöfartsverket	44	44
Övriga myndigheter	692	735
Summa	66 488	52 732

Den största delen av ansvarsförbindelsen avser kategorin avhjälpande av miljöskador.

Ansvarsförbindelser är förpliktelse som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelse, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Som Övriga ansvarsförbindelser redovisas de ansvarsförbindelser som inte är garantiförbindelser.

Trafikverket redovisar flera åtaganden. Ansvarsförbindelserna innefattar ansvar för avhjälpande enligt 10 kap. miljöbalken (1998:808) i vissa fall till följd av den flygplatsverksamhet som Luftfartsverket har bedrivit och den verksamhet som Trafikverket har bedrivit. Trafikverket redovisar även åtaganden för den av staten utställda miljögarantin i avtalet om bolagisering av Statens järnvägar.

Justitiekanslern mottog ett anspråk på ersättning där skadan uppskattades till 1,8 miljarder US-dollar, motsvarande knappt 18 miljarder kronor. Framställningen överlämnades till regeringen som i januari 2020 uppdrog åt Justitiekanslern att företräda eller låta företräda staten med anledning av anspråket.

Riksgäldskontorets ansvarsförbindelser är skuldbevis för utbetalningar från anslag till kapitalhöjning i internationella finansieringsinstitutioner.

Försvarsmaktens ansvarsförbindelse är en uppskattning av miljöskador som har uppkommit på grund av Försvarsmaktens verksamhet.

Kammarkollegiet redovisar ansvarsförbindelser för statliga utställningsgarantier.

Södertörns högskola redovisar ansvarsförbindelser för hyrda lokaler.

Statens jordbruksverk redovisar eventuella korrigeringar till följd av pågående revisionsärenden, inkomna rekvisitioner av projekt- och företagsstöd samt TA-medel inom olika EU-program samt ett skadeståndsärende.

Sveriges geologiska undersökning ansvarsförbindelser är en bedömning av framtida utgifter för sanering och återställning av objekt som är under pågående åtgärdsutredning.

Kriminalvården redovisar ansvarsförbindelser för hyrda lokaler, t.ex. avflyttningsklausuler och projekteringsgarantier.

Migrationsverkets ansvarsförbindelser är bl.a. skadeståndskrav och pågående rättsprocesser i olika frågor.

5.3 Noter till finansieringsanalysen

Not 58 Skatter

Miljoner kronor

	2019	2018
Enligt resultaträkningen	1 382 134	1 363 480
Tillkommer/avgår:		
Förändring av fordringar och skulder	-1 844	8 066
Summa	1 380 290	1 371 548

Statens betalningar från skatter ökade med nästan 9 miljarder kronor jämfört med föregående år. Skatteintäkterna enligt resultaträkningen ökade med 19 miljarder kronor, se not 1. Vid periodiseringen av skatteintäkterna tas upplupna eller förutbetalda intäkter upp för de skatter som är hänförliga till året, men ännu inte betalats eller omvänt, se not 38. Betalningarna beräknas vara 2 miljarder kronor lägre än skatteintäkterna enligt resultaträkningen. Beloppet är en nettoeffekt av de förändringar av fordringar och skulder som rör skatter. Bl.a. har både upplupna skatteintäkter och Skatteverkets skulder för överskott på skattekontot minskat under året.

Not 59 Avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2019	2018
Enligt resultaträkningen	59 868	57 284
Avsättning för garantier	-262	151
Tillkommer: utdelningar och kapitaljustering	15 079	14 628
Avgår: realisationsvinster	-664	-1 505
Summa	74 021	70 557

Statens betalningar från avgifter och andra ersättningar ökade med drygt 3 miljarder kronor, vilket huvudsakligen beror på högre avgifter och andra ersättningar. I finansieringsanalysen tillkommer erhållna utdelningar i avsnittet för statens verksamhet eftersom hel- och delägda företag redovisas enligt den s.k. kapitalandelsmetoden och utdelningarna därmed inte redovisas i resultaträkningen. Statens utdelningar redovisas i allt väsentligt av Kammarkollegiet. Utdelningarna ökade med 0,5 miljarder kronor för 2019 jämfört med 2018. De största ökningarna gäller Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB) och Jernhusen. Högst utdelningar gav Telia Company och LKAB.

Avgifter och andra ersättningar ökade med nästan 2,5 miljarder kronor, främst hänförligt till Trafikverkets ökning av intäkter i investerings- och reinvesteringsprojekt, se not 2. Avgifter och andra ersättningar justeras med delen av förändringen av avsättningar för garantier som redovisas som intäkter, eftersom förändring av avsättningar inte medför något kassaflöde. Från avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen avgår realisationsvinster eftersom dessa inte innebär några betalningar.

Not 60 Transfereringar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Enligt resultaträkningen	1 144 138	1 112 320
Avgår:		
Avsättningar till fonder	-13 181	-12 786
Omvärdering och avskrivning av lån, CSN m.fl.	133	476
Summa	1 131 091	1 100 010

Utbetalningarna av transfereringar ökade med 31 miljarder kronor. Den största ökningen är transfereringar till hushåll, se not 4. Utbetalningarna är lägre än kostnaderna för transfereringar enligt resultaträkningen eftersom avsättningar till fonder och omvärderingar av lån inte medför några betalningar. Avsättning till fonder avser främst Kärnavfallsfonden och Resolutionsreserven.

Not 61 Statens egen verksamhet*Miljoner kronor*

	2019	2018
Enligt resultaträkningen	286 062	279 786
Avgår:		
Avskrivningar	-30 321	-29 318
Avsättningar	-6 766	-4 584
Värdereglering lån, Riksgäldskontoret	0	0
Nedskrivning av andra långfristiga värdepappersinnehav	-23	-150
Realisationsförluster	-199	-120
Summa	248 754	245 615

Utbetalningarna från statens egen verksamhet ökade med 3 miljarder kronor. Utbetalningarna är lägre än kostnaderna enligt resultaträkningen på grund av att kostnader för avskrivningar och avsättningar inte medför några betalningar. Kostnaderna för statens verksamhet justeras även för realisationsförluster vid försäljning av egendom som redovisats som kostnad utan att medföra någon betalning.

Not 62 Justeringar till betalningar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Förändring av långfristiga fordringar	-132	-402
Förändring av omsättningstillgångar	37 870	16 376
Förändring av kassa och bank	1 976	642
Förändring av skulder	-8 949	-5 805
Summa	30 765	10 811

Justeringar till betalningar för statens verksamhet förbättrade kassaflödet med sammanlagt 31 miljarder kronor, jämfört med 11 miljarder kronor föregående år.

Förändringen av omsättningstillgångarna påverkade kassaflödet positivt med 38 miljarder kronor. Förändringen förklaras främst av effekten av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning på tillgångssidan som minskade med 22 miljarder kronor.

Förändring av skulder påverkade betalningsflödet negativt med 9 miljarder kronor eftersom skulderna minskade. Förändringen förklaras främst av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning på skuldsidan som minskade med 9 miljarder kronor.

Den del av förändring av fordringar och skulder som avser skatter redovisas under not 58, poster och förändring av periodiseringsposter som tillhör statsskultsförvaltningen redovisas under not 67.

Not 63 Investeringar*Miljoner kronor*

	2019	2018
Finansiella investeringar		
Aktier och andra värdepapper	13 425	6 913
Materiella investeringar		
Beredskapstillgångar	13 131	8 226
Väganläggningar	12 690	12 083
Järnvägsanläggningar	15 806	13 187
Maskiner och inventarier	5 294	4 724
Fastigheter och markanläggningar	1 920	1 311
Övriga investeringar	7 106	8 509
<i>Summa materiella investeringar</i>	<i>55 947</i>	<i>48 040</i>
Immateriella investeringar		
Datasystem, rättigheter m.m.	3 340	3 374
Total summa	72 713	58 326

Investeringar uppgick till 73 miljarder kronor, en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med föregående år.

De finansiella investeringarna uppgick till 13 miljarder kronor, vilket innebär en ökning med 7 miljarder kronor. Kärnavfallsfonden har gjort de största investeringarna med placeringar i aktier och andra värdepapper med över 12 miljarder kronor under året i samband med att man efter nya placeringsregler bygger upp en s.k. långsiktig portfölj vid sidan av den tidigare basportföljen med statspapper och bostadsobligationer.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 56 miljarder kronor vilket är 8 miljarder kronor mer än föregående år.

Investeringar i väganläggningar ökade med knappt 1 miljard kronor och investeringar i järnvägsanläggningar med 3 miljarder kronor, se not 18, 19 och 23.

Investeringar i maskiner och inventarier och i fastigheter och markanläggningar har sammantaget ökat med 1 miljard kronor, se not 22 och 20.

Övriga investeringar minskade med 1 miljard kronor. I övriga investeringar ingår pågående nyanläggningar, förbättringsutgifter på annans fastighet och förändring av förskott för materiella anläggningstillgångar, se not 21, 23 och 25.

Investeringar i immateriella tillgångar som i huvudsak avser it-system uppgick till drygt 3 miljarder kronor, liksom föregående år, se not 15 och 16.

Not 64 Utlåning

Nyutlåning

Miljoner kronor

	2019	2018
Centrala studiestödsnämnden, studielån och hemutrustningslån	20 553	19 150
Riksgäldskontoret	2 258	12 769
Övriga myndigheter	24	37
Summa nyutlåning	22 834	31 956

Amorteringar

Miljoner kronor

	2019	2018
Centrala studiestödsnämnden	12 947	12 435
Riksgäldskontoret	67 451	712
Övriga myndigheter	27	18
Summa amorteringar	80 425	13 165

CSN:s nyutlåning, som till största delen består av studielån i form av annuitetslån, uppgick till 21 miljarder kronor, vilket är drygt 1 miljard kronor mer än föregående år. Amorteringarna till CSN uppgick liksom föregående år till drygt 13 miljarder kronor.

Under 2019 har Riksbanken beslutat att minska valutareserven och i samband med detta amorterat en del av sitt lån i amerikanska dollar. Detta är i allt väsentligt den angivna amorteringen på 67 miljarder kronor hos Riksgäldskontoret. Därutöver har Riksbanken refinansierat en del av sina lån som påverkat nyutlåningen med 2 miljarder kronor 2019. Riksgäldskontorets nyutlåning föregående år var 13 miljarder.

Not 65 Finansiellt netto för statens upplåning

Miljoner kronor

	2019	2018
Ränteintäkter	14 908	14 507
Räntekostnader	-31 258	-34 551
Övriga poster, netto	2 785	184
Tillkommer/Avgår:		
Orealiserade valutadifferenser	-2 142	6 913
Summa	-15 707	-12 947

Det finansiella nettot som är hänförbart till statens upplåning gav ett negativt kassaflöde med 16 miljarder kronor, jämfört med ett negativt kassaflöde med 13 miljarder kronor föregående år.

Realiserade valutakursförändringar och realiserade kursändringar påverkade sammanlagt kassaflödet 6 miljarder kronor mer negativt än föregående år. Räntekostnader var 3 miljarder lägre jämfört med föregående år. I övriga poster ingår bl.a. överkurser vid emission, valutakursförändringar och kursförändringar. Finansiellt netto för statens upplåning justeras för orealiserade poster eftersom de inte medför något kassaflöde, se not 12.

Not 66 Övrigt finansiellt netto

Miljoner kronor

	2019	2018
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	12 431	10 728
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-1 617	-4 325
Marknadsvärdesförändringar	-2 232	1 596
Nedskrivning av andra långfristiga värdepappersinnehav	0	0
Reaförlust vid försäljning av aktier m.m.	-11	145
Summa	8 570	8 144

Övrigt finansiellt netto har påverkat kassaflödet positivt med knappt 9 miljarder kronor, vilket är något högre än föregående år. Under Övrigt finansiellt netto redovisas räntor och andra finansiella transaktioner som inte är hänförliga till statsskuldsförvaltningen, se not 13 och 14.

Övrigt finansiellt netto justeras för marknadsvärdesförändringar på statens innehav av obligationer m.m. eftersom de inte medför några betalningar. Realisationsvinster vid försäljning av aktier och andra värdepapper ingår i posten försäljning av anläggningstillgångar i finansieringsanalysen och dras därför av från de finansiella intäkterna.

Not 67 Justeringar till betalningar

Miljoner kronor

	2019	2018
Förändring av tillgångar hänförliga till statens upplåning	1 304	-791
Förändring av skulder hänförliga till statens upplåning	-6 271	-6 961
Summa	-4 967	-7 752

Upplupna och förutbetalda räntor som är hänförliga till statens upplåning redovisas i balansräkningen under periodavgränsningsposter och påverkar således inte statsskulden. Förändringar av tillgångar och skulder som är hänförliga till statens upplåning har försämrat kassaflödet med 5 miljarder kronor, vilket är knappt 3 miljarder kronor mindre än föregående år.

6 Utveckling av statsskulden

Statens budget visade ett överskott på 112 miljarder kronor 2019. Det innebär att överskottet ökade med 32 miljarder kronor jämfört med 2018, då budgeten visade ett överskott på 80 miljarder kronor. Statens nettolånebehov är lika med saldot på statens budget fast med omvänt tecken.

Den konsoliderade statsskulden minskade från 1 197 miljarder kronor 2018 till 1 054 miljarder kronor 2019, dvs. med 143 miljarder kronor. Huvudorsaken till att statsskulden minskade var budgetöverskottet.

Det totala upplåningsbehovet, inklusive behovet av att ersätta lån som förfaller, minskade 2019 för fjärde året i rad. Under 2019 var emissionsvolymen i nominella statsobligationer endast 30 miljarder kronor, vilket kan jämföras med en årsvolym på 86 miljarder kronor fyra år tidigare. I statsskuldväxlar har neddragningarna varit ännu större. I slutet av 2019 var den utestående volymen av statsskuldväxlar 20 miljarder kronor, vilket kan jämföras med nivån 2015 som var 141 miljarder kronor. Under 2019 sålde Riksgäldskontoret realobligationer för knappt 8 miljarder kronor.

Den statsskuld som redovisas i årsredovisningen för staten är konsoliderad och skiljer sig från den statsskuld som Riksgäldskontoret redovisar, som är okonsoliderad. Skillnaden utgörs av elimineringar av myndigheters innehav av svenska statspapper. Vissa myndigheter som hanterar medel avsatta för ändamål vid sidan av statens budget har rätt att placera på den svenska statspappersmarknaden. Dessa tillgångar räknas bort vid beräkningen av den konsoliderade statsskulden.

Elimineringen av statliga myndigheters innehav av statspapper uppgick till 58,8 miljarder kronor 2019 (se nedanstående tabell). Nästan hela beloppet är Insättningsgarantifondens och Kärnavfallsfondens innehav. Övriga myndigheters innehav var 0,1 miljarder kronor. Pensionsmyndighetens innehav av statspapper för premiepensionssystemet elimineras inte i den konsoliderade statsskulden, eftersom dessa tillgångar inte ingår i den konsoliderade balansräkningen för staten. Sammantaget innebär detta att den okonsoliderade statsskulden som Riksgäldskontoret redovisar är 58,8 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen för staten.

Myndigheters innehav av svenska statspapper har minskat från 65,1 miljarder kronor 2018 till 58,8 miljarder kronor 2019. Minskningen beror främst på att Kärnavfallsfondens innehav av statsobligationer minskade jämfört med 2018.

Statliga myndigheters innehav av statspapper vid utgången av 2019*Miljarder kronor*

	Insättnings- garantifonden	Kärnavfalls- fonden	Övriga myndigheter	Elimineras i Årsredovisning för staten
Nominella statsobligationer	37,4	8,6	0,1	46,1
Reala statsobligationer		12,7		12,7
Totalt	37,4	21,3	0,1	58,8

6.1 Definition av statsskulden

Statsskulden redovisas på bokslutsdagen till nominellt belopp inklusive upplupen inflationskompensation för realobligationer. Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att statsskuldväxlar tas upp till det belopp som Riksgäldskontoret kommer att betala på förfalldagen. Även derivatinstrument inkluderas i statsskulden, t.ex. de skuldbytesavtal (swappar) som Riksgäldskontoret ingår för att påverka sammansättningen och löptiden av statsskulden. Instrumenten i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde den 30 december 2019, årets sista bankdag.

Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret ska redovisa statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag ska göras för skulden till premiepensionssystemet och de skulder i insättningsgarantifonden som kan uppstå. De skulderna liksom de tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskultsförvaltningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, ska därmed tas upp under andra poster i balansräkningen.

6.2 Statsskuldens fördelning och löptid

Det lagfästa målet för statsskultsförvaltningen är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden utan att ta för stora risker. Därutöver ska förvaltningen ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer.

Regeringen lämnar vartannat år en skrivelse till riksdagen som innehåller en utvärdering av statens upplåning och skultförvaltning. Utvärderingen görs över rullande femårsperioder. En utvärdering för 2014–2017 lämnades i april 2018 (skr. 2017/18:104).

Regeringens styrning av statsskultsförvaltningen

Det övergripande målet för statsskultsförvaltningen konkretiseras genom de riktlinjer som regeringen årligen fastställer efter förslag från Riksgäldskontoret. Riktlinjerna styr hur statsskulden ska fördelas mellan de tre skultslagen nominell

skuld i kronor, real skuld i kronor och valutaskuld. Av riktlinjerna framgår också vilken löptid de olika delarna av skulden ska styras mot. I nedanstående tabeller redovisas dessa riktlinjer för 2019.

Riktlinjerna för statsskuldens löptid anges i termer av duration. De riktvärden som regeringen anger baseras på en avvägning mellan kostnad och risk. Historiskt sett har det över tid varit billigare att låna i instrument med kort löptid än med lång. Kort löptid innebär å andra sidan högre risk eftersom räntekostnaderna varierar mer om räntevillkoren ändras ofta. Den förväntade besparingen av att låna i korta löptider har emellertid minskat de senaste åren. Mot den bakgrunden har durationen i statsskulden successivt förlängts.

I riktlinjerna för 2019 slås löptidsstyrningen av den nominella och den reala skulden i kronor ihop. Som en konsekvens av sammanslagningen ändrades löptiden i skulder i svenska kronor till mellan 4 och 6,5 år. Styrningen av valutaskuldens löptid och styrningen av statsskuldens sammansättning var oförändrad i jämförelse med 2018.

Riktlinjer för sammansättning av statsskulden 2019

Real skuld i kronor	20 procent
Valutaskuld	Minskning med högst 30 miljarder kronor per år

Riksgäldskontoret sköter upplåningen genom att ge ut värdepapper. Huvuddelen är i form av nominella statsobligationer och statsskuldväxlar i kronor. En del av upplåningen täcks genom reala statsobligationer (realobligationer), som ger investerarna ett inflationsskydd. Riksgäldskontoret lånar även på den utländska räntemarknaden genom att ge ut värdepapper i utländsk valuta. Köpare är i första hand inhemska och utländska fonder, försäkringsbolag och finansiella institutioner.

Inom ramen för regeringens riktlinjer fattar Riksgäldskontoret beslut om förvaltning och upplåning. Det gäller t.ex. vilka valutor som ska ingå i valutaskulden och valutornas inbördes fördelning. Riksgäldskontoret har även möjlighet att fatta beslut om ränte- och valutapositioner.

Realskuldens andel av den totala skulden var i genomsnitt 24 procent av den totala skulden. Riktvärdet på 20 procent är långsiktigt. Realskulden är svår att styra eftersom nyupplåningen är liten i förhållande till den utestående skulden. Till skillnad från övriga skuldsdrag är det inte möjligt att använda derivatinstrument för att påverka andelen real skuld. Realandelen kan därför variera kring riktvärdet utan att Riksgäldskontoret behöver vidta åtgärder.

Statsskuldens exponering i utländsk valuta ska minska med upp till 30 miljarder per år enligt riktlinjerna. Exponeringen ska beräknas så att förändringar i kronans

växelkurs exkluderas. Under 2019 minskade exponeringen med 31 miljarder kronor exklusive växelkursförändringar.

Den genomsnittliga räntan som Riksgäldskontoret lånade till i statsobligationer 2019 var 0,0 procent, vilket var väsentligt lägre än föregående år. Minskningen beror inte enbart på att räntorna sjönk utan även att andelen tioåriga obligationer som emitterades var lägre än 2019. För realobligationer sjönk den genomsnittliga realräntan i auktionerna från - 1,3 procent 2018 till -1,8 procent 2019. Den genomsnittliga räntan på statsskuldväxlarna ökade däremot från -0,8 procent till - 0,5 procent 2019, främst mot bakgrund av att Riksbanken höjde reporäntan.

Riktlinjer för löptid 2019

	Löptid mätt som duration
Skuld i kronor	4 - 6,5 år
Valutaskuld	0 - 1 år

Löptiden för skulder i kronor var 5,9 år i genomsnitt för 2019, vilket låg inom ramen för regeringens riktlinjer. Den genomsnittliga löptiden för valutaskulden var 0,15 år under 2019. Eftersom valutaskulden kan styras med hjälp av derivat, varierar löptiden inte nämnvärt över året.

Andelarna nominell skuld, real skuld respektive valutaskuld beräknas baserat på nominella belopp, inklusive upplupen inflationskompensation och till aktuell växelkurs. De procentuella andelarna enligt riktlinjerna som beskrivs ovan överensstämmer inte med andelarna i nedanstående tabell då riktlinjernas andelar beräknas på okonsoliderad skuld inklusive fordringar i vidareutlåning och inklusive förvaltningstillgångar.

Statsskuldens utveckling och sammansättning

Miljarder kronor

	2015	2016	2017	2018	2019
Nominella lån i svenska kronor	771	694	712	629	593
varav nominella lån i svenska kronor, okonsoliderat	809	734	758	680	639
varav statliga myndigheters innehav	-38	-40	-47	-51	-46
Reala lån i svenska kronor	170	185	184	198	180
varav reala lån i svenska kronor, okonsoliderat	183	200	200	212	192
varav statliga myndigheters innehav	-13	-15	-16	-14	-13
Nominella lån i utländsk valuta	411	413	370	371	281
Summa konsoliderad statsskuld	1 352	1 292	1 265	1 197	1 054

Den konsoliderade statsskulden minskade med 143 miljarder kronor jämfört med föregående år. De nominella lånen i svenska kronor minskade med 36 miljarder

kronor till 593 miljarder kronor i slutet av 2019. Den reala lånestocken uppgick till 180 miljarder kronor vilket är en minskning med 18 miljarder kronor jämfört med 2018.

Valutaskulden minskade med 90 miljarder kronor under 2019. Valutaskulden består delvis av lån i utländsk valuta. Riksgäldskontoret har tidigare även skapat valutaskuld med hjälp av derivat. Det innebär att Riksgäldskontoret ingår avtal om att byta åtaganden i kronor mot åtaganden i utländsk valuta.

Sedan 2009 har Riksgäldskontoret tagit upp lån i utländsk valuta för att finansiera utlåningen till Riksbanken. Under 2019 minskade vidareutlåningen till Riksbanken med 8 miljarder dollar. Det totala utlånade beloppet till Riksbanken minskade med 66 miljarder kronor jämfört med 2018, vilket bidrog till att valutaskulden minskade.

De senaste årens budgetöverskott har gjort att det inte funnits behov av att ge ut obligationer i utländsk valuta. De lån som togs upp i utländsk valuta under 2019 var uteslutande för vidareutlåning till Riksbanken. Riksbanken ersätter Riksgäldskontoret för de räntekostnader och administrativa kostnader som uppstår i samband med vidareutlåningen.

Nominella lån i svenska kronor

Miljarder kronor

	2015	2016	2017	2018	2019
Nominella statsobligationer	565	590	565	587	524
Statsskuldväxlar	141	84	88	20	20
Likviditetsförvaltningsinstrument	56	69	118	94	105
Säkerheter i svenska kronor	11	11	7	4	3
Privatmarknadslån	19	15	11	5	3
Valutaderivat i svenska kronor	-21	-75	-76	-82	-61
Nominella lån i svenska kronor	771	694	712	629	593

Den nominella skulden i svenska kronor var 36 miljarder kronor lägre vid utgången av 2019 jämfört med föregående år. Upplåning i nominella statsobligationer minskade med 63 miljarder kronor under 2019. Den utestående stocken av statsskuldväxlar var 20 miljarder kronor vid utgången av 2019, vilket var oförändrad nivå jämfört med 2018. Upplåning i likviditetsförvaltningsinstrument ökade med 11 miljarder kronor.

I nominella lån i svenska kronor ingår också privatmarknadslån. Privatmarknadslån består dels av premieobligationer, dels av Riksgäldsspar. Under 2019 skedde ingen upplåningen på privatmarknaden. Vid årets slut utgjorde den 0,3 procent av den konsoliderade statsskulden. Riksgäldsspar avvecklades efter ett beslut av Riksgäldskontoret 2013. Riksgäldsspar med fast ränta är stängt för nyteckning.

De sista kontona förfaller i december 2020. I september 2018 meddelade Riksgäldskontoret att man inte heller avser ge ut några nya premieobligationer.

Att låna upp på privatmarknaden i stället för på kapital- och penningmarknaderna ökade kostnaderna för statsskulden under 2019 med 9 miljoner kronor. För femårsperioden 2015–2019 uppgick merkostnaden till totalt 78 miljoner kronor. Det är första gången upplåningen på privatmarknaden inneburit en merkostnad sett över en hel femårsperiod. Utvecklingen beror framförallt på att Riksgäldskontoret har fasta kostnader för systemstöd och tjänster som krävs för att upprätthålla verksamheten till dess den sista premieobligationen förfaller år 2021.

Positionstagning

Riksgäldskontoret tar positioner för att sänka statens kostnader och risker baserat på bedömningar av den framtida ränte- och växelkursutvecklingen. Positioner tas med hjälp av derivat som gör att skuldens löptid och fördelning mellan valutor justeras. Riksgäldskontoret kan ta valutapositioner och räntepositioner, men räntepositioner får endast tas i utländsk valuta. En vinst i positionerna minskar statens räntekostnader med samma belopp. Utrymmet för positionstagande styrs av regeringens årliga riktlinjer.

När Riksgäldskontoret bedömer att ett marknadspris markant avviker från en långsiktigt motiverad nivå, kan myndigheten ta större positioner. Sådana positioner tar Riksgäldskontoret dock sällan. Dessutom bedriver Riksgäldskontoret en löpande positionstagning där det normalt handlar om relativt små positioner. Den löpande positionstagningen har delvis bedrivits av externa förvaltare. I februari 2018 beslutade emellertid Riksgäldskontorets styrelse att avveckla de externa förvaltarna.

För 2019 visade den löpande positionstagningen en vinst på 14 miljoner kronor, vilket kan jämföras med en vinst på 11 miljoner kronor 2018. Under den senaste femårsperioden har den externa förvaltningen resulterat i en förlust på 36 miljoner kronor exklusive förvaltningsavgifter. Under samma period har den interna förvaltningen gett ett underskott på 10 miljoner kronor. Sammantaget visade positionsverksamheten inklusive förvaltningsavgifter ett underskott på 104 miljoner kronor under den senaste femårsperioden.

Under 2019 utökade positionen för en starkare krona från 3,9 miljarder kronor till nästan 6,5 miljarder kronor. Vid utgången av året var det orealiserade resultatet 93 miljoner kronor. Det slutliga, realiserade resultatet kan beräknas först när positionen är avslutad.

6.3 Statsskuldens kostnader

Utgifterna på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 statsskuldräntor m.m., på statens budget uppgick till 22,1 miljarder kronor 2019 (se avsnitt 2.4.26). Jämfört med 2018 ökade ränteutgifterna med 8,5 miljarder kronor. Beloppen i statens budget redovisas enligt utgiftsmässiga principer och är ett netto av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten. Den utgiftsmässiga redovisningen är dock bristfällig när det gäller att beskriva statsskuldens kostnader. Exempelvis har valet av upplåningsteknik stor påverkan på anslagsbelastningen ett visst år. En kostnadsmässig redovisning, där samtliga kostnader och intäkter hänförliga till året tas med, ger därför en bättre bild av hur räntekostnaderna utvecklas över tiden.

I resultaträkningen för staten redovisas räntor enligt kostnadsmässiga principer efter eliminering av räntor till eller från statliga myndigheter. I kostnaderna ingår även en omvärdering av skulden i utländsk valuta. I nedanstående tabell visas statsskuldens kostnader, vilket är en sammanfattning och specificering av utgifterna i resultaträkningen (se not 12 till resultaträkningen).

Statsskuldens kostnader

Miljarder kronor

	2015	2016	2017	2018	2019
Räntekostnader på lån i svenska kronor	28,3	27,7	27,6	29,8	26,5
Räntekostnader på lån i utländsk valuta	2,4	3,0	3,2	4,8	4,9
Realiserade valutakursdifferenser	10,3	-2,5	-1,9	0,8	5,6
Realiserade kursdifferenser	11,4	9,7	9,5	3,4	4,5
Orealiserade valutakursdifferenser	-5,4	9,8	-31,4	11,9	-0,8
Över-/underkurs vid emission m.m.	-9,0	-10,5	-13,2	-11,3	-10,8
Summa kostnader	38,0	37,2	-6,1	39,3	29,8
Ränteintäkter i upplåningsverksamheten	-16,0	-15,7	-14,2	-14,5	-14,9
Nettokostnader efter intäkter, exklusive skuldskötselåtgärder	22,0	21,6	-20,4	24,8	14,9
Orealiserade valutakursdifferenser hänförliga till skuldskötselinstrument och vidareutlåning	-0,6	-0,4	31,1	-5,0	-1,4
Nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder	21,4	21,2	10,8	19,9	13,6

Enligt resultaträkningen för 2019 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser, valutakursförändringar m.m.) till 13,6 miljarder kronor, vilket är en minskning med 6,3 miljarder jämfört med 2018. Den främsta orsaken till att nettokostnaden för statsskulden minskade 2019 var att utfallet på realiserade valutakursförändringar förbättrades jämfört med 2018.

Realiserade valutakursdifferenser påverkas framför allt av kronans växelkurs mot andra valutor när ett lån förfaller, men också av inbördes förändringar mellan andra valutors växelkurser eftersom Riksgäldskontoret i förvaltningen av valutaskulden

använder olika derivatinstrument. Utfallet för de realiserade valutakursdifferenserna blev en valutakursförlust på 5,6 miljard kronor 2019, vilket är en ökning med 4,8 miljarder kronor jämfört med 2018.

Nettokostnaden för realiserade kursdifferenser var 4,5 miljarder kronor 2019, vilket är en ökning med 1,1 miljarder kronor jämfört med 2018. Kursdifferenser uppstår när Riksgäldskontoret köper tillbaka obligationer och marknadsräntan avviker från kupongräntan.

De orealiserade valutakursdifferenserna 2018 vändes till valutakursvinst 2019. De orealiserade valutakursvinsterna uppgick till 0,8 miljarder kronor 2019. Det innebär en förbättring med 12,7 miljarder kronor mellan åren. De orealiserade valutakursvinsterna hänförliga till skuldskötselinstrument och vidareutlåning uppgick till 1,4 miljarder kronor 2019. De totala orealiserade valutakursvinsterna blev därmed netto 2,1 miljarder kronor.

Över- och underkurser vid emission av statspapper m.m. bidrog till att sänka statsskuldens kostnader med 10,8 miljarder kronor 2019.

Skillnaden 2019 mellan statsskuldens nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder och utfallet på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* var 8,5 miljarder kronor. Skillnaden förklaras av olika principer för utgiftsmässig redovisning mot anslag och den kostnadsmässiga redovisningen i resultaträkningen. Det är endast realiserade utgifter som redovisas mot anslaget, medan orealiserade räntor och orealiserade valutakursdifferenser ingår i resultaträkningens nettokostnad. År 2018 var motsvarande skillnad 6,4 miljarder kronor.

7 Resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning avseende EU-medel

Genom medlemskapet i EU hanterar svenska myndigheter olika slags medel från och till EU:s budget. De medel som Sverige får i form av återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från EU:s jordbruksfonder och EU:s strukturfonder. Sverige får också stöd till transeuropeiska nätverk samt forsknings- och utbildningsprogram. För den senare bidragskategorin ligger dock ansvaret för att administrera och förvalta medlen på kommissionen och andra institutioner inom EU, inte på medlemsstaten. Dessa medel omfattas därför inte av regeringens intygande.

Nationellt intygande

Endast de medel som Sverige får och förvaltar gemensamt med kommissionen omfattas av regeringens intygande. Ett delat förvaltningsansvar innebär i korthet att kommissionen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av EU:s budget, men att medlemsstaten är ansvarig för att nationellt bygga upp ett förvaltnings- och kontrollsystem som garanterar en god ekonomisk förvaltning av EU:s medel. För programperioden 2014–2020 har regeringen utsett totalt åtta myndigheter att förvalta medlen. De förvaltande myndigheterna bruttoredovisar EU-medel på statens budget. Bruttoredovisning innebär att betalningar från EU redovisas mot inkomstitel medan myndigheternas bidragsutbetalningar redovisas mot anslag i statens budget.

Det finns även program inom territoriellt samarbete, s.k. Interregprogram. Territoriellt samarbete innebär att programmen genomförs inom flera länder för att utveckla samarbetet över nationsgränserna. Samtliga program inom territoriellt samarbete är undantagna från bruttoredovisning på statens budget. Uppgifter från dessa program för perioden 2014–2020 ingår dock i resultat- och balansräkningarna för programperioden, genom att de förvaltande myndigheterna upprättar resultat- och balansräkningar särskilt för dessa medel.

Intygandet för 2019 gäller den svenska förvaltningen av EU-medel från:

- Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ),
- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU),
- Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF),
- Europeiska socialfonden (ESF),
- Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF),
- Asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif),
- Fonden för inre säkerhet (ISF), och
- Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD).

Nedan redogörs för vilka myndigheter som är förvaltningsansvariga för de fonder som finansierar åtgärder under programperioden 2014–2020.

Europeiska garantifonden för jordbruket

Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) finansierar olika direktstöd till jordbrukare och marknadsstöd i syfte att stabilisera jordbruksmarknaden. Finansieringen av dessa åtgärder kommer enbart från EU, dvs. de kompletteras inte av obligatorisk nationell medfinansiering.

Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) är ansvarig myndighet och behörigt utbetalningsställe och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel använts på ett korrekt och effektivt sätt. Ekonomistyrningsverket (ESV) är attesterande organ.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) finansierar insatser för att främja miljön och verka för ökad konkurrenskraft och livskvalitet på landsbygden. Åtgärderna finansieras gemensamt av Sverige och EU, genom s.k. medfinansiering.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet och utbetalande organ för fonden och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är attesterande organ.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) finansierar åtgärder för att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner och invånare. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Fonden finansierar åtta regionala program, ett nationellt program och fem program inom territoriellt samarbete, samt delar av programmet Lokalt ledd utveckling. Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet för åtta regionala program, ett nationellt program samt förvaltande myndighet för ett program inom territoriellt

samarbete (Öresund-Kattegatt-Skagerrak). För de fyra övriga territoriella programmen är Länsstyrelserna i Norrbottens (Nord), Västerbottens (Botnia-Atlantica samt Norra Periferin och Arktis) respektive Jämtlands län (Sverige-Norge) förvaltande myndigheter. Dessa myndigheter är ansvariga för att respektive program genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheterna svarar även för utbetalningar av fondmedel. Jordbruksverket är förvaltande myndighet för programmet Lokalt ledd utveckling, som finansieras via ERUF och ESF.

ESV är revisionsmyndighet för samtliga program som finansieras genom ERUF och förvaltas i Sverige.

Europeiska socialfonden

Europeiska socialfonden (ESF) finansierar åtgärder som syftar till att främja sysselsättningen och social delaktighet. Åtgärderna i det nationella socialfondsprogrammet och delar av programmet Lokalt ledd utveckling finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) är förvaltande myndighet för det berörda programmet inom ESF och har därmed ansvar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheten svarar för utbetalningar av fondmedlen. Svenska ESF-rådet är även attesterande myndighet. För programmet Lokalt ledd utveckling som finansieras via ERUF och ESF är Jordbruksverket förvaltande myndighet.

ESV är revisionsmyndighet för programmen som ESF finansierar.

Europeiska havs- och fiskerifonden

Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) finansierar åtgärder som understödjer såväl genomförandet av den nya gemensamma fiskeripolitiken, som en hållbar utveckling av fiske och vattenbruk, samt närliggande verksamhet. Åtgärder inom programmet finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet för fonden. ESV är revisionsmyndighet.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif) syftar till att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och underlättar rörlighet inom ramen för den reglerade invandringen. Amif medfinansierar projekt inom asyl, integration och laglig migration samt återvändande. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Migrationsverket är ansvarig myndighet för fonden. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för inre säkerhet

Fonden för inre säkerhet (ISF) finansierar aktiviteter som stärker EU:s inre säkerhet. ISF består av gränsinstrumentet och polisinstrumentet. Gränsinstrumentet finansierar åtgärder inom gränskontroller och viseringar. Polisinstrumentet stödjer polissamarbete, brottsförebyggande arbete, bekämpning av brott och krishantering. Myndigheter och organisationer som är verksamma inom dessa områden kan söka stöd för olika projekt. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Polismyndigheten är ansvarig myndighet. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD) syftar till att minska fattigdom och social utslagning. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Svenska ESF-rådet är förvaltande och attesterande myndighet för programmet. ESV är revisionsmyndighet.

7.1 Redovisning av samtliga EU-medel

I detta avsnitt redogörs för samtliga medel till och från EU-budgeten som redovisades mot inkomstitlar och anslag på statens budget under 2019. Utöver utfallet för 2019 redovisas de fyra närmast föregående årens utfall kassamässigt. Kassamässig redovisning innebär att man redovisar mot anslag och inkomstitlar vid betalningstillfället, oavsett vilken period betalningen gäller. Redovisningen omfattar samtliga medel oavsett till vilken fond eller vilken flerårig budgetram medlen är hänförliga till. Detta avsnitt ger därmed en översikt över hur EU-budgeten påverkar statens budget. Därutöver berörs sådana EU-bidrag till statliga myndigheter som inte redovisas mot statens budget, men som redovisas i resultaträkningen i Årsredovisning för staten.

Avgiften till EU

EU:s budget upprättas med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera och det är budgetens utgifter som styr behovet av inkomster. Inkomsterna utgörs huvudsakligen av egna medel i form av avgifter från medlemsstaterna. Egna medel fastställs enligt regelverket i rådets beslut 2014/335/EU, Euratom av den 26 maj 2014 om systemet för Europeiska unionens egna medel. De egna medlen består fr.o.m. 2018 av tre komponenter.

Tullavgiften består av handelstullar som tas ut enligt den gemensamma tulltaxan vid handel med länder utanför EU. Dessa inkomster tillfaller EU-budgeten.

Medlemsstaterna får dock behålla 20 procent av intäkterna för att finansiera administrativa kostnader.

Den s.k. mervärdesskattebaserade avgiften beräknas som en procentuell andel av respektive medlemsstats harmoniserade mervärdesskattebas. Att mervärdesskattebasen är harmoniserad innebär att medlemsstaternas inkomster från mervärdesskatt justeras för att uppnå likabehandling mellan medlemsstaterna.

Den tredje delen av avgiften baseras på bruttonationalinkomsten (BNI). Medlemsstaternas sammanlagda BNI-avgifter är en restpost och storleken fastställs för att säkra att EU-budgetens inkomster och utgifter balanserar. Avgiftens storlek för respektive medlemsstat beräknas som medlemsstatens andel av EU:s BNI, multiplicerad med den del av EU-budgetens utgifter som inte täcks av de övriga egna medlen.

Inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken tog man ut en särskild produktionsavgift för socker t.o.m. 2017. Dessa inkomster tillföll EU:s budget, med avdrag för finansiering av administrativa kostnader enligt samma procentsats som för tullavgifterna. Den s.k. sockeravgiften är nu borttagen.

Europeiska unionen har medgett särskilda nedsättningar av ett antal medlemsstaters avgifter. Nedsättningarna finansieras av övriga medlemsstater. Nedsättningarna ska korrigera orimliga nettobördor. Det ska med andra ord kompensera de länder som relativt sett får lite tillbaka från EU-budgetens utgiftssida, jämfört med storleken på deras avgifter. Dessa nedsättningar hanteras retroaktivt från den 1 januari 2014, sedan Europeiska unionens beslut om egna medel trädde i kraft i oktober 2016. Kassamässigt reglerades nedsättningarna i januari 2017.

Redovisningen i och vid sidan om statens budget

Betalningar från EU redovisas samlat under inkomsttypen 6000 Bidrag från EU m.m. och specificeras på separata inkomstitlar. EU-avgiften redovisas under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.

Utgifterna inom utgiftsområdet består av Sveriges betalningar till kommissionen för EU-budgeten, som beslutas årligen inom en flerårig budgetram. EU-budgetens utgiftsnivå styr i hög grad utgiftsnivån under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen, eftersom EU-budgetens inkomster och utgifter ska balansera och merparten av inkomsterna utgörs av avgifter från medlemsstaterna. Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, t.ex.

- faktisk uppbörd av tullar och importavgifter,
- revideringar av medlemsstaternas BNI,
- revideringar av baser för mervärdesskatt,
- utfallet av EU-budgeten för tidigare år, och
- ändringsbudgetar på unionsnivå.

Lägre avgift till EU än beräknat i budgeten

Sveriges avgift till EU uppgick 2019 till 37 683 miljoner kronor. Avgiften blev därmed 3 231 miljoner kronor (7,9 procent) lägre än vad riksdagen hade anvisat i statens budget.

Högre EU-avgift 2019

Avgiften till EU ökade med 2 723 miljoner kronor (8 procent) 2019, jämfört med 2018. Merparten av ökningen (80 procent) kommer från den BNI-baserade avgiften.

Periodiserad EU-avgift i resultaträkningen

Kostnaden för Sveriges avgift till EU 2019 uppgick till 38 972 miljoner kronor (se not 4). Det är 1 289 miljoner kronor högre än det kassamässiga utfallet som uppgick till 37 683 miljoner kronor. Det beror på att den BNI-baserade avgiften har periodiserats.

Återflödet från EU ökade

Betalningarna från EU ökade med 190 miljoner kronor 2019, jämfört med 2018. De medel som Sverige får som återflöde från EU-budgeten kommer generellt huvudsakligen från Garantifonden och Landsbygdsfonden. I Tabell 1 sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU-budgeten och den svenska statens budget under perioden 2015–2019.

Uppgifterna i Tabell 1 ger inte en fullständig bild av effekterna på statens budget av EU-medlemskapet. Utöver anslagen som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag måste man ta hänsyn till att det förekommer utgifter genom den medfinansiering som staten står för genom anslag på statens budget, t.ex. under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional tillväxt och utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Medfinansieringen är en förutsättning för att Sverige ska kunna tillgodogöra sig medel från de flesta av fonderna i EU-budgeten. Garantifonden finansieras emellertid helt genom EU-budgeten, bortsett från valutakursdifferenser och finansiella korrigeringar.

Tabell 1 Avgift till och återflöde från EU (kassamässigt)

Miljoner kronor

	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2019-2018
Tullavgift	4 711	4 609	5 800	5 079	5 483	404
Socketavgifter	24	25	34	-	-	-
Mervärdesskattebaserad avgift	5 019	5 398	-4 650	3 097	3 181	84
BNI-baserad avgift	33 972	19 953	22 365	26 362	28 537	2 175
Storbritannien-avgift	506	365	675	422	482	60
Summa betalningar till EU¹	44 232	30 350	24 224	34 960	37 683	2 723
Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	6 600	6 480	6 775	6 962	7 435	473
Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	1 621	2 372	1 004	1 923	2 356	433
Bidrag från EU till fiskerieringen	103	58	15	237	143	-94
Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	509	721	1 213	1 557	792	-765
Bidrag från Europeiska socialfonden	524	324	578	1 312	1 123	-189
Bidrag till transeuropeiska nätverk	123	383	215	104	114	10
Övriga bidrag från EU	253	642	675	272	594	322
Summa bidrag m.m.²	9 733	10 980	10 475	12 367	12 557	190
Nettoflöde från statens budget till EU	34 498	19 370	13 749	22 593	25 126	2 533

¹ Redovisat mot anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen² Redovisat mot inkomstitlar under inkomsttyp 6000 Bidrag från EU m.m.

Utgifter hänförliga till Sveriges medlemskap i EU förekommer även under olika myndigheters förvaltningsanslag. Dessa utgifter är svåra att särredovisa, eftersom samarbetet inom EU är integrerat i den nationella verksamheten. Utgifter för europeiskt samarbete förekom dessutom även före Sveriges anslutning 1995.

Anslagen för EU-bidrag på statens budget uppgick 2019 till 13 242 miljoner kronor (se Tabell 4 med kommentar för TEN-medel). Dessa utgifter ska motsvaras av medel från respektive fond inom EU-budgeten. År 2019 uppgick inkomsterna från EU-budgeten till 12 557 miljoner kronor, (se Tabell 1). Utfallet på anslagen är alltså högre än vad som har redovisats som bidrag från EU på inkomstitlar. Det beror på periodiserings- och valutakursdifferenser samt finansiella korrigeringar.

Periodiseringseffekterna uppkommer eftersom kommissionen oftast ersätter utbetalningar av stöd i efterhand. För Garantifonden och övriga strukturfonder förskottas dock en viss del av det belopp som varje medlemsland tilldelas för programperioden. Statens budget står dessutom för den valutarisk som uppstår i och

med att stöden betalas ut i kronor medan kravet på ersättning från EU-budgeten ställs i euro, enligt gällande regler för valutaomräkning. Kommissionen gör därefter sina utbetalningar i euro.

Redovisning i resultaträkningen

I resultaträkningen för staten (se kapitel 3) redovisas avgiften till EU under posten Transfereringar till utlandet. Återflödet från EU redovisas under posten Intäkter av bidrag. Dessa intäkter redovisas det år som stödet betalas ut till bidragsmottagarna, vilket motsvarar det år kostnaden uppstår. Det kan därför finnas skillnader mellan resultaträkningen och den kassamässiga redovisningen i statens budget.

Bidrag vid sidan av statens budget

Det finns också bidrag från EU-budgeten, exempelvis från ramprogrammen för forskning, som inte redovisas på statens budget, utan endast i resultaträkningen. Under 2019 tog statliga myndigheter, inklusive universitet och högskolor, emot 2 293 miljoner kronor i bidrag från EU-budgeten som enbart har redovisats som intäkter av bidrag i resultaträkningen (se not 3). Dessa bidrag framgår därmed inte av redovisningen på statens budget.

7.2 Räkenskapssammanställning av EU-medel

Räkenskapssammanställningen av EU-medel omfattar resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning av utfall på anslag och inkomstitlar. Redovisningen för kalenderåret 2019 omfattar den fleråriga budgetramen 2014–2020. Enstaka transaktioner för programperioden 2007–2013 kommenteras under respektive tabell.

Redovisningsprinciper för räkenskapssammanställningen

Endast EU-medel med delat förvaltningsansvar ingår i räkenskapssammanställningen. Medfinansiering ingår inte.

Sammanställningen bygger på uppgifter från de förvaltande myndigheterna. ESV har stämt av de inlämnade uppgifterna mot dessa myndigheters årsredovisningar.

Redovisningsprinciperna för dessa medel är därmed desamma som för årsredovisningen för staten i övrigt, när det gäller kostnader, intäkter, fordringar och skulder samt utgifter och inkomster på statens budget. Principerna sammanfattas nedan.

I resultaträkningen redovisas intäkter av EU-medel och kostnader för EU-stöd enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att intäkter och kostnader redovisas det år de är hänförliga till, oavsett tidpunkten för betalning. Intäkter av uppörd respektive kostnader för transfereringar uppkommer normalt under samma period som betalningen sker. Men om dessa intäkter eller kostnader är hänförliga till en annan period än betalningen periodiseras dem.

Om en betalning är förväntad men inte mottagen redovisas en fordran eller en periodavgränsningspost på balansräkningens tillgångssida. Om myndigheten har ställt anspråk på betalning från EU redovisas en fordran. Om betalningen är mottagen men gäller en senare period eller om myndigheten bedömer att den kommer att behöva betalas tillbaka, redovisas en skuld eller periodavgränsningspost på balansräkningens skuldsida.

Utgifterna i statens budget som finansieras från EU-budgeten består till största delen av transfereringar. Dessa redovisas mot anslag det år betalningen sker. Undantag gäller för mindre belopp som omfattar förvaltningskostnader, som i stället redovisas mot anslag det år som kostnaderna hänför sig till. Inkomsterna i statens budget består av bidrag från EU. EU-bidragen redovisas mot inkomsttitel på statens budget det år betalningen sker.

Resultaträkning

Resultaträkningen visar i sammandrag återflödet från EU-budgeten och hur pengarna använts.

Tabell 2 Resultaträkning för fleråriga budgetramen 2014–2020¹

Miljoner kronor

	2019	2018
Intäkter av bidrag från EU		
Europeiska garantifonden för jordbruket ²	7 161	7 216
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	2 690	2 153
Europeiska havs- och fiskerifonden	193	249
Europeiska regionala utvecklingsfonden ³	1 296	1 168
Europeiska socialfonden	921	1 085
Asyl-, migrations- och integrationsfonden	607	598
Fonden för inre säkerhet	78	61
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt	11	16
Interregionala Öresund-Kattegatt-Skagerrak	281	237
Interregionala Norra Periferin och Arktis	90	80
Interregionala Sverige-Norge	79	75
Interregionala Nord	77	78
Interregionala Botnia-Atlantica	59	56
Summa intäkter av bidrag från EU m.m.	13 543	13 072
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-176	-158
Kostnader för lokaler	-9	-10
Övriga driftkostnader	-139	-103
Summa verksamhetens kostnader	-324	-271
Lämnade bidrag		
Europeiska garantifonden för jordbruket	-7 531	-7 471

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	-2 981	-2 030
Europeiska havs- och fiskerifonden	-186	-251
Europeiska regionala utvecklingsfonden	-1 270	-1 138
Europeiska socialfonden	-816	-1 048
Asyl-, migrations- och integrationsfonden	-47	-72
Fonden för inre säkerhet	-33	-31
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt	-10	-15
Interregionala Öresund-Kattegatt-Skagerrak	-257	-229
Interregionala Norra Periferin och Arktis	-87	-76
Interregionala Sverige-Norge	-74	-69
Interregionala Nord	-72	-72
Interregionala Botnia-Atlantica	-57	-54
Summa lämnade bidrag	-13 419	-12 556
Summa kostnader	-13 743	-12 827
Nettokostnad/intäkt	-200	245

¹Under 2019 redovisade Jordbruksverket finansiella korrigeringar och återbetalningar för programperioden 2007-2013 för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, ca 16 miljoner kronor.

²Jämförelsetal för europeiska garantifonden har ändrats pga. justering av periodiseringar 2018.

³Jämförelsetal för regionala utvecklingsfonden har justerats med 24 miljoner kronor pga. ändrad redovisningsprincip hos Tillväxtverket. Fr.o.m. 2019 omvärderas inbetalda förskott från EU till balansdagens kurs i bokslutet.

Intäkter – återflödet från EU-budgeten ökade

De totala intäkterna från EU ökade med 471 miljoner kronor under 2019. Det beror främst på att intäkterna från jordbruksfonderna ökade med 426 miljoner kronor. Även intäkterna från regionala utvecklingsfonden och Interregprogrammen ökade med 128 miljoner kronor respektive 61 miljoner kronor. Däremot minskade intäkterna från socialfonden med 164 miljoner kronor.

Kostnader – lämnade bidrag finansierade från EU-budgeten ökade

De totala kostnaderna för lämnade bidrag som har finansierats med EU-medel ökade med 863 miljoner kronor under 2019, jämfört med 2018. Jordbruksverket är den myndighet som betalar ut störst andel av dessa bidrag, och utbetalningarna av bidrag som var finansierade från jordbruksfonderna ökade med 947 miljoner kronor under året.

Även Tillväxtverket har redovisat en ökning av lämnade bidrag på 132 miljoner kronor, finansierade från regionala utvecklingsfonden. Lämnade bidrag till Interregprogrammen ökade med 46 miljoner kronor. Däremot minskade lämnade bidrag från socialfonden med 232 miljoner kronor, enligt Svenska ESF-rådets redovisning.

Balansräkning

Balansräkningen visar i sammandrag fordringar och skulder avseende medel från EU-budgeten.

Tabell 3 Balansräkning för fleråriga budgetramen 2014–2020¹

Miljoner kronor

	2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar		
Övriga kortfristiga fordringar	9 406	9 034
Upplupna intäkter	1 003	452
Summa tillgångar	10 409	9 486
Kapital	8 518	7 834
Avsättningar	709	67
Skulder		
Upplupna kostnader	145	309
Oförbrukade bidrag	54	17
Förutbetalda intäkter ²	983	1 259
Summa kapital och skulder	10 409	9 486

¹Under 2019 redovisade Jordbruksverket förutbetalda intäkter för programperioden 2007-2014 från Europeiska Havs- och fiskerifonden, 40 miljoner kronor. Förskottet kommer att hanteras i samband med programmets avslut under 2020.

²Jämförelsetal 2018 har justerats med 24 miljoner kronor pga. ändrad redovisningsprincip hos Tillväxtverket. Erhållna förskott från EU omvärderas till balansdagens kurs för 2019.

Tillgångarna består av fordringar på EU

Tillgångarna består huvudsakligen av Jordbruksverkets fordringar på EU för gårdsstöd som betalades ut i slutet av 2019. Upplupna intäkter avser förväntade inbetalningar där anspråk på en inbetalning inte är ställd. Upplupna intäkter 2019 redovisades framförallt av Migrationsverket och Svenska ESF-rådet.

Förutbetalda intäkter minskade

Skulderna består främst av förutbetalda intäkter för programperioden 2014–2020 som Jordbruksverket och Svenska ESF-rådet har redovisat. De förutbetalda intäkterna har minskat med 276 miljoner kronor under 2019.

Jordbruksverket redovisar avsättningar för utestående revisionsärenden när ärendena inte kan redovisas som en skuld, på grund av osäkerheter kring belopp och utbetalningstidpunkt. Dessa avsättningar ökade med 642 miljoner kronor under 2019, jämfört med föregående år.

Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning

I tabell 4 redovisas utfall på anslag och inkomsttitlar för EU-medel med delat förvaltningsansvar som bruttoredo visas på statens budget.

Tabell 4 Utfall på anslag och inkomstitlar för fleråriga budgetramen 2014-2020 (exkl. TEN-bidrag)¹

Tusental kronor

UO/Anslag		Utfall 2019	Utfall 2018	Akkumulerat för programperioden
04 1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	77 874	60 918	202 768
08 1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	118 875	130 617	458 200
09 4:7	Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt 2014-2020	10 154	15 781	44 338
14 1:6	Europeiska socialfonden för perioden 2014-2020	831 746	1 070 037	3 321 659
19 1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	1 298 451	1 170 200	4 349 922
23 1:10	Gårdsstöd m.m.	7 361 832	7 392 642	40 240 405
23 1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	167 876	76 914	754 816
23 1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	193 132	257 417	476 779
23 1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 067 970	2 109 468	10 518 835
Summa anslag		13 127 910	12 283 994	60 367 722
Inkomstitlar				
6111	Gårdsstöd	7 176 905	6 613 173	38 965 049
6113	Övriga interventioner	122 035	108 943	721 079
6115	Djurbidrag	-	-	337
6119	Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	135 725	240 074	729 995
6125	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014-2020 ²	2 359 276	1 932 788	8 883 995
6214	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014-2020	143 480	236 692	452 681
6314	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020	791 712	1 556 620	4 109 684
6414	Bidrag från Europeiska socialfonden 2014-2020	1 123 347	1 021 012	3 319 429
6911	Övriga bidrag från EU	590 563	285 738	2 216 526
Summa inkomstitlar		12 443 043	11 995 040	59 398 775
Saldo		684 867	288 954	968 947

¹Under 2019 har 114 miljoner kronor från fonden för ett sammanlänkat Europa utbetalats till Trafikverket för finansiering av projekt inom de Transeuropeiska transportnätverken (TEN). TEN-medel redovisas inte i tabellen eftersom dessa medel är undantagna från bruttoredovisning på statens budget.

²Under 2019 har 3,6 miljoner kronor återbetalats från inkomstittel 6124 till Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007-2013.

EU-finansierade bidrag på statens budget ökade

Totalt ökade utgifterna för EU-finansierade bidrag som redovisades mot anslag på statens budget med 844 miljoner kronor under 2019. Dessa utgifter består till största delen av jordbruksstöd, som ökade med 954 miljoner kronor jämfört med 2018.

Bland övriga utgifter redovisade i första hand Tillväxtverket stödet från ERUF, som ökade med 128 miljoner kronor under 2019. Däremot minskade stödet från ESF med 238 miljoner kronor medan stödet från Amif minskade med 12 miljoner kronor.

Inkomsterna på statens budget ökade

Inkomster av EU-medel på statens budget ökade med 448 miljoner kronor jämfört med 2018. Inkomsterna från jordbruksfonderna ökade med 806 miljoner kronor och inkomster från Amif ökade med 266 miljoner kronor.

Inkomster från ERUF har dock minskat med 765 miljoner kronor, jämfört med 2018.

7.3 Uppskattad felnivå i EU programmen 2016–2019

I Tabell 5 redovisas ESV:s uppskattade finansiella felnivå för de svenska programmen med delad förvaltning. Felnivån är en beräkning av det belopp som inte borde ha godkänts för utbetalning från EU-budgeten, eftersom pengarna inte har använts i enlighet med EU:s regler. Det är varken ett mått på oegentligheter eller bristande måluppfyllelse. Ett exempel på ett typiskt fel är att den förvaltande myndigheten har betalat ut stöd för verksamheter som inte är stödberättigande. Ett annat vanligt exempel är att stödmottagare har fått ersättning för inköp av tjänster, varor eller investeringar som inte följer reglerna för offentlig upphandling.

I sin roll som nationellt revisionsorgan för EU-medel granskar ESV årligen alla de fonder och program som finansieras via EU-kommissionen och förvaltas inom den delade förvaltningen. ESV:s årliga rapportering omfattar ett uttalande om förvaltningen är tillförlitlig och om de kostnader som ansvariga myndigheterna redovisar till EU-kommissionen är lagliga och korrekta. Väsentlighetsnivån för finansiella fel är fastställd av EU-kommissionen till 2 procent. Enligt ESV:s beräkningar har felnivåerna i Sverige legat under väsentlighetsnivån de senaste åren för huvuddelen av våra program. Årets revisionsresultat visar dock på att två av de svenska programmen har en felnivå över 2 procent. Kontrollerna hos de ansvariga myndigheterna har därmed inte fångat upp briserna på ett effektivt sätt.

Program där kostnadsersättningarna baseras på klumpsummor eller standardkostnader istället för faktiska kostnader, uppvisar generellt få fel.

Ansvariga myndigheter redovisar sina utgifter gentemot EU under en period på tolv månader. Redovisningsperioden sammanfaller inte med kalenderår och skiljer sig även mellan fonderna. Redovisningar för perioderna 2016/2017, 2017/2018 och 2018/2019 avser årliga redovisningar som hör till den fleråriga budgetramen 2014-2020. Felnivåerna avser de fel som ESV iakttagit i sitt revisionsarbete. ESV granskar att ansvariga myndigheter korrigerar sina räkenskaper med hänsyn till felen och att de därmed är fria från väsentliga fel.

Tabell 5 Uppskattad felnivå för de svenska EU-programmen (2016-2019), procent

Fonder och program		Redovisningsperiod		
		2018/19	2017/18	2016/17
Europeiska socialfonden (ESF)	Nationellt program	1,89	0,03	0,02
ESF och ERUF	Lokalt Ledd Utveckling inom ESF och ERUF	0,00	0,17	0,00
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	Nationellt program	3,35	0,00	0,04
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	Nationella program 1-9	0,07	0,28	0,03
	Botnia Atlantica	0,29	0,05	0,15
	Nord	0,17	0,15	0,09
	Sverige Norge	0,00	0,00	0,10
	Öresund Kattegatt			
	Skagerak	0,20	0,37	0,22
	Norra Periferin	0,02	0,00	0,81
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	Nationellt program	0,47	0,00	0,00
Asyl- migrations- och integrationsfonden (Amif)	Nationellt program	0,01	0,06	1,50
Fonden för inre säkerhet (ISF)	Nationellt program	0,09	0,00	0,00
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	Garantifonden IAKS ¹	0,10	0,02	0,17
	Garantifonden ej IAKS			1,74
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	Landsbygdsutvecklingsfonden IAKS	3,44	0,00	0,07
	Landsbygdsutvecklingsfonden ej IAKS	0,06	1,73	1,52

¹Den uppskattade felnivån avser hela Europeiska garantifonden för redovisningsperioden 2017/2018 och 2018/2019, eftersom andelen medel inom ej IAKS var av mindre omfattning under dessa perioder.

Bilaga 1 Ordlista

Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det är avsikten med innehavet, och inte tillgångens natur, som är avgörande för om tillgången ska klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. Med stadigvarande bruk eller innehav avses tillgångar som innehas i mer än ett år. Anläggningstillgångar delas upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärde

Utgiften för en tillgångs köp eller tillverkning. I anskaffningsvärdet ska räknas in samtliga utgifter för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anskaffningsvärdemetoden

En metod som används för att redovisa och värdera anläggningstillgångar i balansräkningen. Metoden innebär att en anläggningstillgång initialt tas upp till anskaffningsvärdet. Det bokförda värdet minskar sedan löpande under tillgångens nyttjandeperiod med avskrivningar och nedskrivningar. Se även Kapitalandelsmetoden.

Anslag

Utgiftspost på statens budget som riksdagen fattar beslut om. Riksdagens anslagsbeslut innebär att regeringen bemyndigas att under viss tid och under vissa villkor använda anvisade medel till de av riksdagen angivna ändamålen. Anslaget anvisas av riksdagen till regeringen. Därefter tilldelar regeringen anslagsmedel till myndigheter. Regeringen kan underindela anslagen i anslagsposter och delposter. Samtliga anslag i statens budget är ramanslag. Se vidare Ramanslag.

Anslagsbehållningar

Kvarstående anslagsmedel på ramanslag vid budgetårets slut. Se vidare Ramanslag. Totalt tilldelade medel beräknas som summan av anvisade medel enligt statens budget för ett aktuellt budgetår och kvarstående medel från tidigare år, s.k. ingående anslagsbehållningar. De tilldelade medlen kan förändras under budgetåret, dels genom anvisade eller minskade medel på ändringsbudget, och dels genom indragningar enligt regeringsbeslut. I budgetpropositionen och vårpropositionen görs en prognos över förändringen av anslagsbehållningar för de kommande åren. Detta redovisas under posten Minskning av anslagsbehållningar.

Anslagskredit

Ett tillåtet överskridande på ett ramanslag som förs över till kommande budgetår och som därmed minskar totalt disponibelt belopp. Se vidare Ramanslag.

Anslagssparande

Outnyttjade medel på ramanslag, som inom vissa gränser får överföras till kommande budgetår. Se vidare Ramanslag.

Ansvarsförbindelser

Befintliga förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras, eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Ansvarsförbindelser benämns i vissa fall eventalförpliktelser, bl.a. i flera internationella redovisningsrekommendationer, men detta har inte alltid exakt samma betydelse. Ansvarsförbindelser redovisas ”inom linjen” i (anslutning till) balansräkningen men de tas inte med i balansräkningens beloppskolumner och räknas inte in i balanssumman. Garantiåtaganden utgör de största ansvarsförbindelserna i staten.

Avgift

Ersättning som betalas för en motprestation. Om inget annat har beslutats ska avgifter inom staten beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader, såväl direkta som indirekta (full kostnadstäckning).

Avsättning

Post på balansräkningens skuldsida för förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller tidpunkt då de ska infrias. Detta till skillnad från poster som redovisas som skulder, som i princip är säkra såväl till belopp som till tidpunkt för infriande.

Balansräkning

Dokument i årsredovisningen som visar den redovisande enhetens ekonomiska ställning på bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital. Tillgångs- och skuldsidans summor är lika stora.

Beredskapstillgång

Tillgång som innehas för civilt eller militärt beredskapsändamål. Tillgångar för civilt beredskapsändamål kan utgöras av t.ex. läkemedel och räddningsutrustning.

Beställningsbemyndigande

Tillstånd som en statlig myndighet behöver för att få ingå ekonomiska åtaganden som kommer att belasta framtida anslag.

Bidrag

Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation. Däremot kan villkor finnas för erhållande av bidraget. I statlig redovisning sammanfaller begreppet vanligen med transferering. Se även Transferering.

Bokföringsmässiga grunder

Princip som innebär att inkomster och utgifter hänförs (periodiseras) till den räkenskapsperiod de hör till och intäkts- respektive kostnadsförs. Avgörande är när en prestation utförs eller när resursförbrukning sker, inte när den faktureras eller regleras likvidmässigt.

Bokfört värde

Det värde som en tillgång eller skuld är upptagen till i balansräkningen. Det kan avvika från marknadsvärdet eller anskaffningsvärdet. Bokfört värde benämns i vissa sammanhang som redovisat värde.

Bruttonationalinkomst (BNI)

Summa av bruttonationalprodukten och faktorinkomster till och från utlandet, t.ex. löner, aktieutdelningar, räntor.

Bruttonationalprodukten (BNP)

Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år.

Bruttoredovisning

Redovisningsmetod som innebär att inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder redovisas var för sig, dvs. de kvittas inte mot varandra. Motsatsen är nettoredovisning, vilket innebär att endast skillnaden mellan respektive begreppspar redovisas, dvs. de kvittas mot varandra. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto.

Budgeteringsmarginal

Skillnaden mellan statens utgiftstak och de takbegränsade utgifterna i statens budget och ålderspensionssystemet. Se vidare Utgiftstak för staten och Takbegränsade utgifter. Denna marginal utgör en buffert för högre utgifter än beräknat. Under den period som utgiftstaket omfattar kan såväl den samhällsekonomiska utvecklingen som konsekvenserna av redan fattade beslut bli annorlunda än vad som förväntats. Det kan t.ex. bero på högre arbetslöshet, lägre BNP-tillväxt eller högre utgifter till följd av beteendeförändringar.

Budgetunderskott

Ett negativt saldo i statens budget som uppkommer då utgifterna är större än inkomsterna. Ett budgetunderskott är per definition lika med statens lånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Budgetöverskott

Ett positivt saldo i statens budget som uppkommer då inkomsterna är större än utgifterna, vilket innebär att staten kan amortera på statsskulden. Se vidare Statens budgetsaldo.

Derivatinstrument

Ett samlingsnamn för ett flertal olika finansiella instrument som bl.a. används av Riksgäldskontoret för att hantera kurs- och ränterisker avseende statsskulden. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och skuldbytesavtal (eng. swaps).

Effektivitetsrevision

Riksrevisionens granskning av effektiviteten i den statliga verksamheten. Granskningen ska främja ett effektivt verkställande av politiska beslut och användande av skattemedel.

Eget kapital

Skillnaden mellan det bokförda värdet av tillgångarna och skulderna i en balansräkning, dvs. nettoförmögenheten eller kapitalbehållningen. Det egna kapitalet i ett företag består av det kapital som ägarna satsat med tillägg för vinster och avdrag för förluster som stannat i företaget. I årsredovisningen för staten benämns det egna kapitalet Nettoförmögenhet.

Ekonomisk händelse

Alla förändringar i storleken och sammansättningen av statens/myndigheternas tillgångar, skulder eller kapital. Dessa förändringar beror på statens/myndigheternas ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder. Ekonomisk händelse kan jämföras med begreppet affärshändelse som används i näringslivet.

Eliminering

Ett moment i upprättandet av en konsoliderad redovisning/koncernredovisning. I årsredovisningen för staten innebär eliminering att fordringar och skulder samt transaktioner mellan myndigheter (även affärsverk) liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster tas bort för att ge en rättvisande bild av statens ekonomiska resultat och ställning.

Finansiell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som utgörs av t.ex. aktier, andra andelar och obligationer där syftet med innehavet är varaktigt. Se även Anläggningstillgång.

Finansiellt sparande

Skillnaden mellan reala inkomster och reala utgifter för respektive sektor i nationalräkenskapssystemet. Den offentliga sektorns finansiella sparande, dvs. sparandet för staten, kommunerna och ålderspensionssystemet, är ett viktigt mått i den ekonomiska politiken. Se vidare Överskottsmål.

Finansieringsanalys

Dokument i årsredovisningen som visar tillförda och använda medel i statens verksamhet. Finansieringsanalysen visar hur statens likvida ställning på total nivå, dvs. statens nettouplåning, har förändrats under året. Förändringen delas in i avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Se vidare Statens nettouplåning.

Fordringar

Post på balansräkningens tillgångssida. Fordringar delas upp på kortfristiga och långfristiga. Kortfristiga fordringar är fordringar som förfaller inom ett år. Långfristiga fordringar utgörs av fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Förutbetald intäkt

Inkomster från varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats till köparen. Beloppet tas upp som skuld i bokslutet för att intäktsredovisas kommande år när prestationen utförs.

Förutbetald kostnad

Utgifter för varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats från säljaren. Beloppet tas upp som tillgång i bokslutet för att kostnadsredovisas kommande år när prestationen erhålls. Exempel är hyror som ofta betalas kvartalsvis i förväg.

God redovisningssed

Utgångspunkt för bokföring som finns uttryckt i lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd och utfyllande tolkningar av dessa bestämmelser.

Immateriell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som saknar fysisk substans. Det är huvudsakligen utgifter för utveckling samt licenser för datorprogram och liknande rättigheter som tas upp

(aktiveras) som immateriella anläggningstillgångar i balansräkningen. En av förutsättningarna för att aktivera dessa utgifter är att de beräknas bli av väsentligt värde för verksamheten under kommande år. Se även Anläggningstillgång.

Inbetalning

Ekonomisk händelse då pengar överförs från en ägare till en annan. Den kan avvika från tidpunkten för intäkt eller inkomst.

Indragning

Åtgärd enligt vilken regeringen får besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas. Bestämmelser om detta finns i budgetlagen (2011:203) och anslagsförordningen (2011:223).

Inkomst

En ekonomisk händelse genom vilken ett värde av finansiell natur tillförs myndigheten. Till skillnad från intäkt kan inkomst avse flera redovisningsperioder och behöver inte öka myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens intäkter, inkomster och inbetalningar.

Inkomsttitel

Inkomstpost på statens budget där myndigheten redovisar inkomster (i generell mening, dvs. även intäkter och inbetalningar) som den inte själv får disponera, exempelvis skatter. På inkomsttitel redovisas sådana statsinkomster som inte är specialdestinerade för en viss verksamhet utan kan finansiera vilka utgifter som helst.

Inleverans

Att mot inkomsttitel och/eller till statens centralkonto i Riksbanken redovisa respektive betala medel som inte får behållas av myndigheten. Vanligen avser det inbetalning av skatter, överskott från verksamheten eller offentlighetsliga avgifter.

Interna mellanhavanden

Transaktioner och andra poster (fordringar, skulder etc.) inom exempelvis en koncern. I årsredovisningen för staten är interna mellanhavanden de transaktioner och andra poster mellan de myndigheter som ingår i den beslutade avgränsningen av staten.

Intäkt

Det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar eller servicepotential som uppstår i verksamheten under en period och som ökar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet inkomst kan intäkt ses som inkomsten hänförd till den

tidsperiod under vilken den har upparbetats eller blivit intjänad, dvs. periodiserad inkomst.

Kapitalandelsmetoden

En av flera metoder för att konsolidera dotter- och intresseföretag. Enligt kapitalandelsmetoden redovisas en investering initialt till sitt anskaffningsvärde. Det bokförda värdet ökas eller minskas därefter med företagets vinster eller förluster, för att avspegla myndighetens andel av företaget. Metoden ska användas för hel- och delägda företag där staten äger minst 20 procent av aktierna eller andelar. Se även Anskaffningsvärdemetoden.

Kassamässig redovisning mot statens budget

Redovisningsprincip som innebär att redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget görs vid betalningstillfället.

Kassamässig korrigerig

Skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan anslag och inkomstitlar på statens budget och å andra sidan saldot mellan ut- och inbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. När redovisning mot anslag görs kostnadmässigt eller utgiftsmässigt kan kassamässiga korrigeringar uppkomma mellan månader och år, om tidpunkten för redovisning mot anslag inte sammanfaller med betalningstidpunkten. För anslag kopplade till ett räntekonto, vilket gäller de flesta förvaltningsanslag, påverkas posten i stället av skillnaden mellan redovisning mot anslag och anslagsmedel överförda till räntekontot. En kassamässig korrigerig uppkommer även när tidpunkten för redovisning mot inkomstitel inte sammanfaller med betalningen. Vidare förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och omvänt, som leder till kassamässiga korrigeringsposter. Utfallet av den kassamässiga korrigeringen räknas fram som en restpost, men det går att urskilja och även göra prognoser på vissa delposter.

Konsolidering

Del i upprättande av en koncernredovisning. Konsolidering i staten innebär att myndigheternas resultaträkningar och balansräkningar läggs samman, efter det att de interna mellanhavandena mellan myndigheter eliminerats.

Kostnad

Kostnad är en utgift som redovisas i den period den förbrukas, dvs. en periodiserad utgift.

Löptid

Den period under vilken en skuldförbindelse gäller.

Medgivet överskridande

Rätt att, med vissa begränsningar, överskrida ett anvisat anslag. Se vidare Ramanslag.

Nationalräkenskaperna

Ett internationellt jämförbart system för statistisk redovisning av hela samhällsekonomin som tas fram enligt regler som är gemensamma inom EU. Ekonomin delas upp på olika sektorer såsom staten, kommunerna, hushållen och företagen. Nationalräkenskaperna används bland annat för beräkningar av BNP. Se vidare Bruttonationalprodukten (BNP).

Nettoförmögenhet

Skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Om statens skulder är större än tillgångarna innebär det att nettoförmögenheten är negativ. I näringslivet motsvaras nettoförmögenheten av eget kapital.

Nettokostnad för statsskulden

Kostnad för förvaltning av statsskulden, enligt Riksgäldskontorets definition. I nettokostnad för statsskulden ingår finansiella kostnader och intäkter i Riksgäldskontorets in- och utlåningsverksamhet.

Omsättning

Ett företags totala försäljning under en viss period (exklusive moms). I staten menas vanligen de totala intäkterna från skatter (på myndighetsnivån anslag), försäljning, bidrag och andra intäkter.

Omsättningstillgång

Tillgång i balansräkningen avsedd att omsättas i verksamheten, antingen genom försäljning eller förbrukning. Omsättningstillgångar är oftast avsedda att innehas kortare än tre år.

Option

Ett finansiellt instrument som ger rätten att köpa eller sälja en underliggande tillgång vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Termin.

Periodavgränsningspost

Skuld- eller fordringspost som periodiserar utgifter eller inkomster till kostnader eller intäkter vid avslutningen av en redovisningsperiod. I årsredovisningen för staten består periodavgränsningsposterna av upplupna och förutbetalda kostnader respektive intäkter samt oförbrukade bidrag.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till den period då resursen förbrukats (kostnad) eller då prestationen utförts (intäkt).

Premieobligation

Typ av obligation utgiven av staten (Riksgäldskontoret). Den utgör en kombination av en obligation och en lottsedel där ränta betalas ut i form av vinster.

Ramanslag

Anslagstyp som innebär att kvarvarande medel får överföras till påföljande år som anslagssparande och att anslaget får överskridas genom utnyttjande av anslagskredit. För myndigheterna är storleken på tillåtet anslagssparande och anslagskredit begränsad genom generella regler och särskilda beslut.

Realekonomisk fördelning

Fördelning av utgifter i konsumtion, investering, ränta och transferering. Syftet med den realekonomiska fördelningen är dels att ge underlag för nationalräkenskaperna, dels att bättre kunna analysera statens budget. De statliga inrapporteringskoderna (S-koderna) utgör basen för den realekonomiska fördelningen.

Redovisning mot anslag och inkomstitlar

De utgifter myndigheterna har redovisat mot anslag respektive de inkomster de har redovisat mot inkomstitel. Begreppen utgifter och inkomster har här en generell betydelse. Redovisning mot anslag och inkomstitlar kan avse såväl kostnader/intäkter som utgifter/inkomster och även betalningar. Se Utgift respektive Inkomst.

Resultaträkning

Del av årsredovisning som i sammandrag visar hur kostnader och intäkter fördelar sig på olika poster och ett saldo av dessa. Saldot benämns årets överskott/underskott och är inget mått på effektivitet eller måluppfyllelse.

Revisionsberättelse med standardutformning

Revisionsberättelse med standardutformning lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt gällande regelverk och att årsredovisningen ger en rättvisande bild.

Revisionsberättelse med reservation

Revisionsberättelse med reservation lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget), men som inte är av avgörande betydelse för årsredovisningen. Detta

kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse med avvikande mening

Revisionsberättelse med avvikande mening lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget), och som har en genomgripande påverkan på årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig lämnas när Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis och bedömer att möjliga effekter och upptäckta fel kan vara både väsentliga och genomgripande.

Revisionsberättelse med upplysning

Riksrevisionen lämnar en revisionsberättelse med standardutformning men vill ändå genom upplysningen lyfta fram viktig information som den vill fästa läsarens uppmärksamhet på.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter (även affärsverk), statliga bolag, vissa fonder och eventuellt andra låntagare, som utgör en post på utgiftssidan i statens budget. Posten ingår tillsammans med posten Kassamässig korrigerig i statens budget för att budgetsaldot ska motsvara statens lånebehov med omvänt tecken. Se även Kassamässig korrigerig.

Räkenskapsår

Den period som en årsredovisning omfattar vilken normalt utgörs av 12 månader. Statens räkenskapsår sammanfaller med kalenderår.

Rättvisande bild

Årsredovisningens delar ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och den ekonomiska ställningen. I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild.

Rörelseresultat

Resultat i ett företag före finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt.

Skuld

En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas leda till ett utflöde av resurser. Skulderna i statens konsoliderade balansräkning visar statens förpliktelser mot andra. Skulder är i princip säkra till sitt belopp och tidpunkten för infriande, till skillnad från poster som redovisas som avsättningar.

Skuldbytesavtal (eng. swaps)

Ett derivatinstrument som används av Riksgäldskontoret för upplåningen i utländsk valuta eller för förvaltning av kronskulden. Swapptransaktionerna innebär att Riksgäldskontoret byter kronor mot utländsk valuta och under swappavtalets löptid erhåller fast ränta i kronor och betalar rörlig ränta i utländsk valuta (kron/valutaswappar). Därutöver kan swappar användas för att byta räntevillkor, t.ex. från fast till rörlig ränta. Se även Derivatinstrument.

Skuldskötselinstrument

Statsskulden mäts inklusive skuldskötselinstrument, dvs. de derivat Riksgäldskontoret använder i statsskuldsvärdningen. Se Derivatinstrument.

Statens budget

En plan för huvuddelen av statens inkomster och utgifter avseende ett budgetår (tidigare benämnd statsbudgeten). Statens budget består av anslag, inkomstitlar samt Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost, vilket sammantaget ger statens lånebehov. Riksdagen fastställer budgeten och anvisar medel till regeringens förfogande för olika ändamål under anslag. Ofta används statens budget och dess saldo för att beskriva statens verksamhet. Anslagsmedel kan även anvisas och minskas på ändringsbudget under löpande budgetår i samband med den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen.

Statens budgetsaldo

Skillnaden mellan inkomster och utgifter på statens budget, vilket överensstämmer med statens lånebehov (med omvänt tecken). En kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida gör att denna överensstämmelse uppnås. Om saldot är negativt föreligger ett budgetunderskott och därmed ett lånebehov, vilket ökar statsskulden. Ett positivt saldo, vilket är detsamma som ett budgetöverskott, innebär en amortering av statsskulden.

Statens lånebehov

Statens behov av att låna pengar under en viss period. Summan av alla kassaflöden till och från staten kallas nettolånebehov. Nettolånebehovet överensstämmer med statens budgetsaldo (med omvänt tecken). Detta åstadkoms genom att en

kassamässig korrigeringspost och Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statens budget. Staten måste även låna för att betala tillbaka lån som löper ut. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas bruttolånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Statens nettoupplåning

Statsskulden (exklusive orealiserade valutakursförändringar) och statens övriga upplåning. Värdeförändringar hänförliga till statsskulden omfattas inte av detta begrepp. Ett negativt saldo innebär att staten har gjort en nettoamortering. Saldoraden i finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten visar förändringen av statens nettoupplåning under året. Se även Finansieringsanalys.

Statliga affärsverk

Myndigheter under regeringen med affärsdrivande verksamhet och större ekonomisk rörelsefrihet än vanliga statliga myndigheter. År 2017 fanns tre affärsverk: Luftfartsverket, Sjöfartsverket samt Affärsverket svenska kraftnät.

Statliga kreditgarantier

Ett statligt borgensåtagande som oftast gäller såsom för egen skuld. Med det menas att borgenären (långivaren) kan kräva att skulden ska betalas av borgensmannen (i detta fall staten) utan att först kräva betalning av gäldenären (låntagaren). En kreditgaranti är kopplad till en viss kredit.

Statsobligation

Ett räntebärande värdepapper som ges ut av Riksgäldskontoret. Räntan på statsobligationer är fast under hela löptiden och betalas ut en gång per år. Det finns nominella och reala statsobligationer. De reala statsobligationerna är skyddade mot inflation. De har en fast real ränta plus en ersättning för den faktiska inflationen under värdepapperets löptid.

Statsredovisningen

Den centrala redovisningen för staten (tidigare benämnd riksredovisningen). Informationen används för att kunna planera, följa upp och styra den statliga verksamheten. Statsredovisningen ligger till grund för årsredovisningen för staten inklusive utfallet på statens budget, men även för statistik om statens finanser och budgetprognoser.

Statsskulden

Summan av samtliga lån som tagits av Riksgäldskontoret för statens räkning. Riksgäldskontoret förvaltar statsskulden. Upplåningen på den svenska marknaden sker främst i form av statsobligationer, statsskuldväxlar och premieobligationer. Den

utländska upplåningen sker huvudsakligen via skuldbytesavtal (kron/valutaswappar). Även upplåning via statsskuldväxlar i utländsk valuta (commercial papers) och direkt på utländska kapitalmarknaden förekommer. Statsskulden påverkas förutom av statens budgetsaldo, även av orealiserade valutakursförändringar, tillfälliga placeringar samt direkta nedskrivningar vid inleverans av statsobligationer.

Statsskuldränta

Räntan på statsskulden. Räntorna på statsskulden redovisas i huvudsak kassamässigt (vid betalning) på statens budget. Förutom den kassamässiga redovisningen mot anslag, redovisas räntekostnader enligt bokföringsmässiga grunder i resultaträkningen i årsredovisningen för staten. Skillnader uppstår mellan dessa redovisningsmetoder beroende på bland annat orealiserade räntor, valutaförändringar och kursdifferenser. Utgifterna för statsskuldräntorna ingår inte under utgiftstaket.

Statsskuldväxel

Räntebärande värdepapper med kort löptid som Riksgäldskontoret ger ut. Statsskuldväxeln har inga räntebetalningar under löptiden. Avkastningen är skillnaden mellan slutbetalning och det pris som statsskuldväxeln har köpts till. Normalt är löptiden tre, sex eller tolv månader.

Takbegränsade utgifter

Summan av alla utgifter inom det fastställda utgiftstaket. De takbegränsade utgifterna omfattar dels utgifterna på statens budget (utgiftsområde 1–27) exklusive statsskuldräntor (utgiftsområde 26), dels utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De takbegränsade utgifterna avser faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att myndigheternas utnyttjande av anslagsbehållningar och anslagskrediter ingår.

Termin

Ett finansiellt instrument som ger skyldighet att köpa och sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Option.

Tilldelade medel

Summan av ingående anslagsbehållningar, statens budget, ändringsbudget, indragningar och omfördelningar. Se vidare Anslagsbehållningar.

Tillgång

En resurs som en myndighet eller staten har kontroll över till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Tillgängliga medel

Summan av tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande. Se vidare Tilldelade medel, Anslagskredit och Medgivet överskridande.

Transferering

Överföring av ekonomiska medel för statens räkning utan krav på motprestation men vanligen enligt vissa villkor. Transfereringar i staten utgörs främst av utbetalningar av bidrag och försäkringsersättningar.

Underliggande saldo

Statens budgetsaldo justerat för tillfälliga och extraordinära händelser. Det finns ingen entydig metod att definiera vilka transaktioner som ska klassificeras som tillfälliga eller extraordinära. Därför är det väsentligt att samtliga sådana poster specificeras i utfallsredovisningen. Exempel på en sådan händelse är en försäljning av statligt aktieinnehav.

Uppbörd

Betalning som statlig myndighet mottar för statens räkning och överför till statens centralkonto utan att disponera. Uppbörd är till allra största delen skatter och ska redovisas mot en inkomsttitel på statens budget. Se även Inkomsttitel.

Upplupen intäkt

Intäkt som avser tjänster som utförts eller varor som levererats under året, men inte fakturerats senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Sådan intäkt tas upp i resultaträkningen med motposten upplupen intäkt i balansräkningen.

Upplupen kostnad

Kostnad för t.ex. varor och tjänster som mottagits under redovisningsperioden, men där man inte fått fakturan, senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Ett annat exempel är skuld till personalen för inarbetad semester. Sådana kostnader tas upp i resultaträkningen med motposten upplupna kostnader i balansräkningen.

Utbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning utges. Den kan avvika från tidpunkten för kostnad och utgift.

Utdelning

Den del av ett företags vinst som delas ut till ägarna.

Utgift

Ekonomisk händelse genom vilken ett värde av ekonomisk natur lämnar myndigheten, vanligtvis i form av det ekonomiska värdet av de resurser som anskaffas. Utgiften uppstår vid anskaffningstillfället, vilket i normalfallet likställs med den tidpunkt då faktura mottas för en levererad vara eller tjänst. Till skillnad mot kostnad kan en utgift avse flera redovisningsperioder och behöver inte minska myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har även en generell betydelse och används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens kostnader, utgifter och utbetalningar.

Utgiftsområde

En indelningsgrund för anslagen i statens budget. I budgeten finns 27 utgiftsområden vilka är reglerade i riksdagsordningen. Varje anslag på statens budget ingår i ett utgiftsområde.

Utgiftsramar

Ramar för utgiftsområden på statens budget som beslutas av riksdagen inom den s.k. rambeslutsmodellen, vilket är en ”uppifrån- och nedmetod” för budgetering. Den innebär att riksdagen i ett första steg tar ställning till utgiftstaket, därefter utgiftsramar för de 27 utgiftsområdena och slutligen de enskilda anslagen.

Utgiftstak för staten

En högsta nivå för statens utgifter för ett visst år som normalt fastställs tre år i förväg av riksdagen. Skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgör budgeteringsmarginal. Utgiftstaket för staten beslutas i nominella termer och tar hänsyn till en viss beräknad prisutveckling under perioden.

Valutareserv

De tillgångar i utländsk valuta som omedelbart kan disponeras för betalningar till utlandet. Sveriges valutareserv förvaltas av Riksbanken.

Valutarisk

Risken för förändringar i växelkursen på den aktuella utländska valutan mot den svenska kronan.

Årets över- eller underskott

Den sista raden i statens resultaträkning, som visar skillnaden mellan redovisade intäkter och kostnader. Motsvarande uppgift finns i balansräkningen i noten till rubriken Nettoförmögenhet.

Årlig revision

Riksrevisionens granskning av årsredovisningar och underliggande redovisning i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Granskning görs även av om ledningens förvaltning står i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut. Riksrevisionen lämnar varje år revisionsberättelser avseende myndigheterna till regeringen och revisionsberättelse avseende årsredovisningen för staten till regeringen och riksdagen.

Återanskaffningsvärde

Den utgift som skulle uppstå för en tillgångs förvärv eller tillverkning om anskaffning skulle ske vid räkenskapsårets utgång.

Ändringar i statens budget

Ändring av budgeten som riksdagen beslutar om under pågående budgetår. Riksdagen kan besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag för innevarande år. Detta sker som regel i samband med riksdagens beslut om den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen. Se vidare Statens budget.

Överskottsmål

Budgetpolitiskt mål för den offentliga sektorns finansiella sparande.

Bilaga 2 Statliga myndigheter

I de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen ingår samtliga myndigheter, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen med undantag för Riksbanken och allmänna pensionsfonderna samt premiepensionssystemets tillgångar och skulder inklusive avkastningen på dessa medel.

Dessutom ingår Riksbankens grundfond och fonder och andelar som redovisas av myndigheter enligt ovan. Andelar i hel- och delägda företag och fonderna tas inte upp separat i denna bilaga. Information om andelarna framgår i not 26 medan de viktigaste fonderna framgår i not 42.

De myndigheter som ingår i årsredovisningen för staten finns med i nedanstående förteckning. Eftersom förteckningen anger de myndigheter som de finansiella dokumenten omfattar, ingår inte nämndmyndigheter och liknande vars ekonomiska utfall redovisas av en annan myndighet.

A

Affärsverket svenska kraftnät
Allmänna reklamationsnämnden
Arbetsdomstolen
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivarverket
Arbetsmiljöverket

B

Barnombudsmannen
Blekinge tekniska högskola
Bokföringsnämnden
Bolagsverket
Boverket
Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten

C

Centrala studiestödsnämnden

D

Datainspektionen
Delegationen mot segregation
Diskrimineringsombudsmannen
Domarnämnden
Domstolsverket

E

E-hälsomyndigheten
Ekobrottsmyndigheten
Ekonomistyrningsverket
Elsäkerhetsverket
Energimarknadsinspektionen
Etikprövningsmyndigheten
Exportkreditnämnden

F

Fastighetsmäklarinspektionen
Finansinspektionen
Finanspolitiska rådet
Folke Bernadotteakademin
Folkhälsomyndigheten
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Fortifikationsverket
Forum för levande historia
Försvarets materielverk
Försvarets radioanstalt
Försvvarshögskolan
Försvvarsmakten
Försvvarsenderrättelsedomstolen
Försäkringskassan

G

Gentekniknämnden (Lämnade den statliga redovisningsorganisationen 1 september 2019. Vetenskapsrådet har tagit över myndighetens ekonomiska redovisning.)
Gymnastik- och idrottshögskolan
Göteborgs universitet

H

Havs- och vattenmyndigheten
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst

I

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för socialförsäkringen
Inspektionen för strategiska produkter
Inspektionen för vård och omsorg
Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
Institutet för rymdfysik
Institutet för språk och folkminnen

J

Justitiekanslern
Jämställdhetsmyndigheten

K

Kammarkollegiet
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konstnärsnämnden
Konsumentverket
Kriminalvården
Kronofogdemyndigheten
Kungl. biblioteket
Kungliga hov- och slottsstaten
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan

Kustbevakningen
Kärnavfallsfonden

L

Lantmäteriet
Linköpings universitet
Linnéuniversitetet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket, affärsverk
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Läkemedelsverket
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län

M

Malmö högskola
Medlingsinstitutet
Migrationsverket
Mittuniversitetet
Moderna museet
Myndigheten för arbetsmiljökunskap

Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för digital förvaltning
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Myndigheten för kulturanalys
Myndigheten för press, radio och tv
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för stöd till trossamfund
Myndigheten för tillgängliga medier
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
Myndigheten för yrkeshögskolan
Mälardalens högskola

N

Nationalmuseum
Naturhistoriska riksmuseet
Naturvårdsverket
Nordiska Afrikainstitutet
Nämnden för oredlighet i forskning (myndigheten startade 1 januari 2020.)

P

Patent- och registreringsverket
Patentombuds nämnden
Pensionsmyndigheten
Polarforskningssekretariatet
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen

R

Regeringskansliet
Revisorsinspektionen
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Riksbankens grundfond
Riksdagens ombudsmän, JO
Riksdagsförvaltningen
Riksgäldskontoret
Riksrevisionen
Rymdstyrelsen
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Rättsmedicinalverket

S

Sameskolstyrelsen

Sametinget

Sjöfartsverket, affärsverk

Skatteverket

Skogsstyrelsen

Skolforskningsinstitutet

Socialstyrelsen

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Spelinspektionen

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering

Statens centrum för arkitektur och design

Statens energimyndighet

Statens fastighetsverk

Statens försvarshistoriska museer

Statens geotekniska institut

Statens haverikommission

Statens historiska museer

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Statens institutionsstyrelse

Statens jordbruksverk

Statens konstråd

Statens kulturråd

Statens maritima och transporthistoriska museer

Statens medieråd

Statens museer för världskultur

Statens musikverk

Statens servicecenter

Statens skolinspektion

Statens skolverk

Statens tjänstepensionsverk

Statens veterinärmedicinska anstalt

Statens väg- och transportforskningsinstitut

Statistiska centralbyrån

Statskontoret

Stockholms konstnärliga högskola

Stockholms universitet

Strålsäkerhetsmyndigheten

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Svenska institutet
Svenska institutet för europapolitiska studier
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Säkerhetspolisen (redovisas i begränsad omfattning)
Södertörns högskola

T

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Tillväxtverket
Totalförsvarets forskningsinstitut
Totalförsvarets rekryteringsmyndighet
Trafikanalys
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket

U

Umeå universitet
Universitets- och högskolerådet
Universitetskanslersämbetet
Upphandlingsmyndigheten
Uppsala universitet

V

Verket för innovationssystem
Vetenskapsrådet

Å

Åklagarmyndigheten

Ö

Örebro universitet
Överklagandenämnden för etikprövning
Överklagandenämnden för studiestöd

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.